

Standardy IS VZP – NIS

UPOZORNĚNÍ:

Tento dokument je zpracován Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky (dále též jen „VZP ČR“ nebo „VZP“). Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky jej uveřejňuje v rámci zadávací dokumentace jí zadávaných veřejných zakázek. Tento dokument umožňuje vytvořit si představu o standardech informační architektury ICT VZP ČR. Účelem jeho uveřejnění je poskytnout informace nezbytné pro integraci dodávané komponenty se stávajícím informačním systémem v souladu se Standardy ICT- VZP- NIS.

Uveřejněním tohoto dokumentu není dotčena právní odpovědnost spojená s jeho zneužitím.

V tomto dokumentu bylo použito názvů subjektů a názvů produktů, které mohou být chráněny příslušnými právními předpisy.

Otevřením tohoto dokumentu berete výše uvedené skutečnosti na vědomí.

Verze dokumentu

Verze	Datum	Autor	Popis
1.06	11.10.2017	ÚICT VZP ČR	

Obsah

1. ÚVOD	6
2. ARCHITEKTONICKÉ A QA STANDARDY	7
2.1. Aplikační – obecné standardy	7
2.1.1. Třídy Aplikací	7
2.2. Integrovaný a komunikační standard	8
2.2.1. Integrace se stávajícím IS.....	8
2.3. Vývojové standardy	8
2.3.1. Používané vývojové nástroje pro interní vývoj aplikací:	8
2.3.2. Vývojová a testovací prostředí.....	8
2.4. Testovací standardy	8
2.5. Dokumentační standard	10
3. INFRASTRUKTURNÍ STANDARDY	14
3.1. HW.....	14
3.2. Sítě.....	14
3.2.1. Celkové schéma sítě VZP ČR	14
3.2.2. LAN RP a KLIPRů	15
3.2.3. Bezdrátová síť (WIFI)	16
3.2.5. Datová centra On premise.....	17
3.2.6. Perimetr	18
3.2.7. Síťové služby.....	19
3.2.8. Sjedená komunikace.....	19
3.3. OS	19
3.3.1. OS pro aplikace třídy A	19
3.3.2. OS pro aplikace třídy B	19
3.3.3. Prostředí pro virtualizaci	19
3.3.4. Požadavky na linuxové účty.....	20
3.4. Middleware	20
3.4.1. Integrovaná platforma	20
3.4.2. Aplikační servery	21
3.4.3. Webové servery.....	21
3.5. Virtualizovaná infrastruktura pro hostování aplikací	21
3.6. Deployment aplikací NIS do prostředí v DC.....	22
3.7. Datové a databázové služby	22
3.6. Koncová zařízení	24
3.7. Elektronická pošta	25
3.8. Active Directory	25
3.9. PKI	25
4. BEZPEČNOSTNÍ STANDARDY.....	26
4.1. Dodržování legislativních požadavků.....	26
4.2. Dodržování obecných standardů a doporučení	26
4.3. Minimalizování běžících služeb	26
4.4. Nevýhovující služby nebo protokoly.....	26
4.5. Minimální požadavky na šifrovací algoritmy	26
4.6. Mechanismus obrany proti hádání přístupu do systému	27
4.7. Důvěrnost.....	27
4.7.1. Klasifikační schéma informačních/datových aktiv	27

4.7.2. Bezpečnost umístění informačních/datových aktiv/souborů	27
4.7.3. Bezpečnost přenosu dat	27
4.7.4. Popis umístění dat a jejich životní cyklus	28
4.8. Kompatibilita s DR (Disaster Recovery)	29
4.9. Integrita dat	29
4.10. Nepopiratelnost.....	29
4.10.1. Obecné požadavky na auditing/logování.....	29
4.10.2. Aplikační auditní log.....	29
4.10.3. Nástroje auditu/logování	30
4.10.4. Požadavky na ověření a sledování identity uživatele IS	31
4.10.5. Přístupová práva uživatelů IS.....	31
4.11. Penetrační testy.....	31
5. PROVOZNÍ	32
5.1. Monitoring	32
5.1.1. Rozsah monitoringu	32
5.1.2. Používané dohledové nástroje pro On premise řešení.....	32
5.1.3. Požadavky na procesy z hlediska monitoringu	33
5.1.4. Požadavky na návrh monitoringu.....	33
5.1.5. Požadavky na rozhraní pro monitoring.....	33
5.2. Zálohování a archivace	34
5.2.1. Zálohovací systém.....	34
5.2.2. Požadavky na aplikační celky z pohledu jejich zálohování:	34
5.3. Definice provozních parametrů služby/aplikace (SLA)	35
5.4. Podmínky převzetí do rutinního prostředí a aplikační podpory.....	36
5.5. Vazba na ITIL procesy	37
5.5.1. Definování veškerých eskalačních procedur u aplikace - správa HelpDesku/ServiceDesku	37
5.5.2. Zavedení aplikace do incident managementu	37
5.5.3. Zavedení aplikace pod standardní řízení změn - change management	37
5.5.4. Zavedení aplikace do release plánů - release management	37
6. SEZNAM PŘÍLOH	37
7. VÝJIMKY ZE STANDARDU:	38
7.1. Integrace se stávajícím IS.....	38

1. Úvod

STANDARDY IS VZP - NIS

- **Představují** - soubor pravidel určených pro vytváření, rozvoj a využívání IS VZP ČR.
- **Obsahují** - charakteristiky, metody, postupy a podmínky, zejména pokud jde o bezpečnost a integrovatelnost s jinými informačními komponenty a systémy.
- **Jsou určeny** - pro všechny dodavatele řešení/služeb/komponent jako pravidla dodávek IS/IT a k vývoji aplikací a jejich releasů.
- **Všichni dodavatelé komponent IS do VZP** jsou povinni po akceptaci standardu ho respektovat ve znění, v jakém ho přijali.
- **Od standardu se lze odchýlit pouze na základě výjimky** udělené vlastníkem standardu VZP ČR.
- **Při vydání nové verze standardu dodavatelé jsou vyzváni k přistoupení k nové verzi standardu** pro další dodávky. Pokud není poskytované řešení kompatibilní s novou verzí standardu, požádají VZP o výjimku.
- **Jejich účelem je** nasazení a následné provozování řešení/komponent v rutinním prostředí VZP s požadovanými garancemi, s požadovanými provozními parametry, s požadovanou odbornou aplikační a provozní podporou provozu IT při optimalizaci řešení IT.

2. Architektonické a QA standardy

2.1. Aplikační – obecné standardy

- Aplikace musí být navržena jako vícevrstvá a tyto vrstvy musí být jasně definovány a jejich rozdělení striktně dodržováno (např. presentační vrstva, vrstva business logiky, datová vrstva);
- Řešení je složeno z jednotlivých komponent s definovanými a oddělenými funkcemi bez duplicit a distribuované funkční logiky.
- Řešení by mělo být tvořeno ze sady relativně nezávislých modulů, aby změna v jednom z nich neznamenal (podstatný) zásah do zbývajících modulů
- Aplikace by měla mít deklarovatelným způsobem ošetřeny architektonické aspekty: škálovatelnost, flexibilita;
- Součástí návrhu řešení a realizace je požadován kapacitní a výkonnostní sizing systému s výhledem na 5 let.
- Aplikace musí splňovat požadavky popsané níže v kapitole „Zálohování“

2.1.1. Třídy Aplikací

Třída A

Jedná se o business kritické a technologické aplikace, jejichž výpadek má zásadní charakter. Garantovaná dostupnost těchto aplikací je 99,4% v požadovaném režimu provozu (standardně 7x24 nebo 5x16).

Aplikace v této třídě pracují v režimu aktiv/pasiv mezi oběma lokalitami. Jsou provozované na infrastruktuře, která eliminuje dopady výpadků fyzických komponent HW. V případě výpadku celé primární lokality bude aplikace po dobu nutnou k přepnutí do záložní lokality dočasně nedostupná. Přepnutí může být provedeno buď automaticky, nebo poloautomaticky. V záložní lokalitě je připravena infrastruktura primárně využívána pro testovací prostředí, které bude v případě přepnutí produkčních aplikací omezeno, nebo vypnuto. Přepnutí do záložní lokality může mít vliv na výkonnost aplikace. Data jsou zrcadlena do záložní lokality prostřednictvím vhodné technologie.

Třída B

Jedná se o aplikace, které nepatří mezi business kritické a mají nižší nároky na zajištění jejich dostupnosti. Požadovaná dostupnost je 98,1% v požadovaném režimu provozu 5x8 nebo 5x16. Aplikace nemusí být provozované na infrastruktuře, která eliminuje dopady výpadků fyzických komponent HW.

V případě nedostupnosti není počítáno s automatickým nebo poloautomatickým převodem do záložní lokality. Data nejsou zrcadlena do záložní lokality.

Veškeré nově implementované nebo upravované aplikace obou tříd musí umožňovat odklad dat a vytváření archivů a to jak z databázových objektů, tak z nedatabázových oblastí (z filesystémů).

2.2. Integrační a komunikační standard

- Veškeré vazby systému na ostatní systémy jsou formou volné vazby (loosely coupled), doporučeným mechanismem jsou WS, JMS. Případně lze využívat souborový přenos.
- Vazby systému na ostatní systémy formou vazby (REST/JSON) jsou možné po schválení výjimky.
- Při implementaci nových rozhraní upřednostňovat webové služby.
- Spojení mezi systémy VZP provádět přes integrační platformu (ESB).
- V maximální možné míře je nutno využívat stávajících již implementovaných aplikačních služeb nabízených v infrastruktuře VZP.
- Komunikace je v zásadě asynchronní (synchronní pouze ve výjimečných odůvodněných případech);
- Komunikace musí být odolná proti výpadku jedné strany
- Komunikace by měla maximálně omezit využití způsobu distribuované transakce, dvoufázové potvrzení transakce (two-phase- commit);
- Není povoleno využívat integraci aplikací na úrovni databází (link mezi databázemi);
- V rámci aplikace musí být zajištěna kontrola vstupů a výstupů (formátů dat), automatické přenosy obsahují kontrolní součty a zabezpečení, manuální přenosy jsou nepřípustné;
- Proces zpracování dávek musí obsahovat dílčí kontrolní body a kontrolní mechanismy.

2.2.1. Integrace se stávajícím IS

Ke dni vzniku tohoto standardu VZP provozuje stávající IS řízený historickou verzí standardu. Způsob integrace s tímto IS je proto prováděn odchylně od tohoto standardu. Tato výjimka je zachycena v kapitole 7.1 Integrace se stávajícím IS.

2.3. Vývojové standardy

2.3.1. Používané vývojové nástroje pro interní vývoj aplikací:

- Funkční analýza a design: Enterprise Architect, MS Word, Balsamiq Mockups
- Technický design-aplikační logika: Visual Studio 2015/2017
- Technický design-datový design: Visual Studio 2017 Database Tools (MSSQL / Oracle)
- Technický design-integrační procesy: OpenAPI / AutoRest (Enterprise Architect, MS Word)
- Správa verzí: Visual Studio Team Services (Git)
- Vývoj aplikací: Visual Studio 2015/2017, Visual Studio Code, SQL Server Management Studio, XCode / Android Studio, SOAP UI, Postman
- Migrace a deployment aplikací: Visual Studio Team Services

2.3.2. Vývojová a testovací prostředí

Vyvíjená aplikace musí mít definována minimálně prostředí:

- izolované prostředí určené konkrétnímu vývojáři
- prostředí určené pro ověřovací test v rámci QA vývoje, preferováno nasazování na toto prostředí probíhá automaticky
- prostředí určené pro ověřovací a akceptační test garanty aplikací, nasazení na toto prostředí je řízeno manažerem UAT

2.4. Testovací standardy

- Součástí každého řešení/ komponenty je testovací dokumentace (viz dokumentační standard)

- Součástí každého řešení jsou provedené testy dle dokumentace příslušné aplikační komponenty
- Testování se provádí na anonymizovaných datech (součástí řešení jsou nástroje pro anonymizaci testovacích dat)

Typy požadovaných testů pro předání do provozu IT

Vývojové testování - strana dodavatele			
Název testu	Provádí	Vstupy	Výstupy
unit test	vývojoví pracovníci a testeři dodavatele komponenty	Návrh architektury testování	Odsouhlasené testovací scénáře a testovací případy
assembly test		Plán testů	Odsouhlasená specifikace testovacích dat
funkční test		Testovací scénáře a testovací případy	Záznam výsledků testů
test výjimek		Specifikace testovacích dat Testovací data	Protokol o provedení vývojových testů
Systémové testování - strana odběratele (VZP ČR)			
Název testu	Provádí	Vstupy	Výstupy
smoke test	testeři dodavatele komponenty společně s testery VZP ČR	Testovací scénáře a testovací případy	Odsouhlasené testovací scénáře a testovací případy
funkční test		Specifikace testovacích dat	Odsouhlasená specifikace testovacích dat
test výjimek		Testovací data	Záznam o výsledku testů
integrační test		Protokol o provedení vývojových testů	Protokol o provedení systémových testů
Výkonnostní testy - strana odběratele (VZP ČR)			
Název testu	Provádí	Vstupy	Výstupy
zátěžový test	testeři VZP ČR	Projektová dokumentace testů	Výsledky výkonnostního testu
stress test		Analýza pro výkonnostní test Testovací data Testovací scénáře Protokol o provedení systémových testů	Zpráva o výkonnostním testu
Bezpečnostní testy			
Název testu	Provádí	Vstupy	Výstupy

bezpečnostní test	testeři OBIT VZP ČR	Návrh architektury bezpečnostního testování Plán testů Testovací scénáře a testovací případy	Zpráva o bezpečnostním testu Záznam výsledků testu
Penetrační test	testovací tým dodavatele nebo externí nezávislý dodavatel	Návrh penetračního testu Plán testů Testovací scénáře a testovací případy	Zpráva o penetračním testu Záznam výsledků testu
Akceptační uživatelské testy - strana odběratele (VZP ČR)			
Název testu	Provádí	Vstupy	Výstupy
akceptační uživatelský test	testeři VZP ČR	Protokol o provedení systémových testů Testovací scénáře, testovací případy Data ze systémových testů	Záznam výsledků testu Akceptační protokol za testování

2.5. Dokumentační standard

Dokumentace systému se skládá z:

- Celková – úplná dokumentace. Popisuje úplně systém v jeho aktuální podobě.
- Přírůstek dokumentace – dokumentace konkrétní změny provedené oproti celkové dokumentaci.
- Celková dokumentace k dodanému řešení musí být dodavatelem pravidelně aktualizovaná a to při významných změnách / velký release .
- Dokumentace musí být min. 1 x ročně konsolidována, všechny dílčí změny zapracovány do úplné verze a předány VZP.
- Kromě odůvodněných a schválených a smysluplných výjimek (např. zdrojový kód) je dokumentace vedena v nástroji Sparx Enterprise Architect.

Níže uvedený seznam dokumentů je volitelný. Dle předmětu specifikace zakázky na dodávku do IS VZP bude proveden výběr povinně požadovaných dokumentů od dodavatele řešení.

Dokumentační oblast	Podrobnější popis	Dokumenty
Funkční dokumentace	Funkční dokumentace definuje funkčnosti systému a jejich chování v souvislosti s řešením služeb pro podporu business procesu. Představuje detailní popis, jak software funguje, bez vazby na konkrétní technologii či detailní architekturu systému. Zabývá se proto business elementy, jako jsou: business entity, schopnosti, procesy, role, cíle, lokality a taky vnější omezení (např. legislativní) a jiné vlivy, které je třeba při návrhu řešení brát v potaz. Funkční a nefunkční požadavky na řešení jsou definovány v katalogu požadavků. Popis požadavku na změnu definuje klíčové potřeby uživatelů na IS, podporované procesy. Při velkých změnách obsahuje funkční dokumentace i návrh nového řešení a způsob, jak nového řešení dosáhnout ve vazbě na stávající stav.	Katalog požadavků na dodané řešení do IS VZP Účastníci řešení Pojmy a artefakty řešení Statický model Doménový model Statický model Logická architektura Konceptuální datový model Procesy podporované dodaným řešením Dynamický model Funkční předpoklady, omezení Katalog služeb komponenty Postup implementace a migrace
Technická dokumentace	Technická dokumentace obsahuje návrh IT řešení business problémů specifikovaných na úrovni business analýzy a obsažené ve funkční dokumentaci. Navrhuje funkčnost jednotlivých technických komponent IT systémů, místo řešení požadavků v rámci vrstev nebo jiných částí IT architektury. Zpodobňuje požadavky z funkční dokumentace na implementační úroveň. Obsahuje popis aplikační architektury, front end komponenty, validace, popis business logiky, orchestrace, popis datové vrstvy, deployment, konzumované služby IS, napojení na	Aplikační architektura Integrační architektura Datová architektura Technologická architektura Technické předpoklady, omezení Postup implementace a migrace

	integrační komponenty... Provádí přiřazení funkčních služeb do IT komponent / domén. Provádí přiřazení business objektů do IT komponent / domén. Při velkých změnách architektury (náhrady komponent) obsahuje návrh nového řešení a způsob, jak nového řešení dosáhnout ve vazbě na stávající stav.	
Bezpečnostní dokumentace	Způsob řešení požadavků na bezpečnost systému.	Autentizace Autorizace Monitoring provozní Monitoring bezpečnostní Zálohování a archivace Havarijní plánování
Testovací dokumentace	Dokumentuje průběh testování pro danou komponentu. Rozsah povinné dokumentace se stanoví dle metodiky testování VZP v závislosti na charakteru komponenty, typu vývoje a správy systému, včetně postupů pro obnovu dat, jak z produkčního prostředí, tak mezi testovacími prostředími. Dále bude dokumentace popisovat návrhy řezů dat a možnosti pseudonymizace a anonymizace.	Testovací strategie Testovací plán Test scope - rozsah testů Testovací scénáře Testovací případy Testovací skripty Testovací data Záznam o provedení testu Postup na obnovu dat v testovacím prostředí Postup pro vytváření řezů dat a anonymizaci dat Akceptační protokol
Provozní dokumentace	Provozní dokumentace potřebná k provozování a správě dodaného řešení v prostředí VZP.	Zálohování a archivace, odklady dat, obnova dat – provozní příručka Monitoring – provozní příručka Administrátorská příručka Uživatelská příručka Instalační postup Konfigurační příručka Tabulky předávání do provozu IT Migrační dokumentace Licenční politika, certifikáty

		Řešení typických chyb a problémů Administrační nástroje Pravidelná údržba, profylaxe Popis Infrastruktury Datový model Kapacitní nároky – disky, HW Popis síťového řešení
Zdrojové kódy	Obecné požadavky na kód: - Snadná udržitelnost - Vnitřní integrita - Efektivita návrhu a zápisu - Snadné další použití Veškerý konfigurační kód musí být řádně okomentován tak, aby pro každý funkční modul bylo zřejmé: - Název modulu - Účel modulu - Původní autor - Provedené změny (datum, autor, účel změny) Veškeré názvy použité v konfiguračním kódu musí být uvedeny tak, aby byl odborným specialistům zřejmý účel pojmenovaného prvku v daném kontextu. Názvy musí odpovídat jmenné konvenci jednotné pro veškerý konfigurační kód v rámci dodávky. VZP preferuje standardizovanou konvenci CamelCase. Veškerý konfigurační kód musí být navržen v co nejjednodušší struktuře, která je zároveň čitelná a pochopitelná odborným specialistou. Odborným specialistou se myslí pracovník, který může být získán na běžném pracovním trhu a po absolvování běžně dostupného odborného výcviku může pracovat na dalších úpravách a rozvoji dodaného informačního systému.	

3. Infrastrukturní standardy

3.1. HW

On Premise Serverová infrastruktura

Základem serverové infrastruktury, centralizované a provozované v rámci datových center (DC), jsou servery nebo serverovými systémy založené na architektuře procesoru x86. Serverová infrastruktura je postavena na neproprietálních základech (bez vazby na jediného konkrétního výrobce). Servery jsou certifikovány na operační systémy uvedené v kapitole 3. 3., musí být rozšiřitelné, maximálně flexibilní a vysoce dostupné. Jednotlivé servery nebo serverové systémy jsou připojeny do sítě LAN a v případě komunikace s diskovými poli i do sítě SAN a vybaveny kvalitními nástroji pro správu. V případě používání virtualizace uvedené v kapitole 3. 3. je hardware management propojen s virtualizační vrstvou. Servery nebo serverové systémy jsou v provedení rackmount a v datových centrech jsou umístěny v rackových skříních velikosti 42U. Napájení rackových skříní se odvíjí od spotřeby zařízení, která jsou v něm umístěna.

On Premise SAN infrastruktura

V jednotlivých datových centrech jsou primární disková enterprise a midrange pole, která jsou zapojena do SAN infrastruktury pomocí SAN přepínačů. Potřebná kapacita diskových polí je řešena rozšířením těchto polí nikoliv nákupem dalších polí. Do této SAN infrastruktury jsou z důvodu vysoké propustnosti a kvalitního zabezpečení (využití alternativních cest) zapojeny všechny významné servery, zálohovací knihovny a zmíněná disková pole. Tato SAN síť využívá u všech významných komponent minimálně 2 FC rozhraní pro zajištění vysoké dostupnosti.

Data kritických aplikací jsou umísťována na enterprise disková pole, data běžných aplikací a testovací prostředí pak na midrange disková pole.

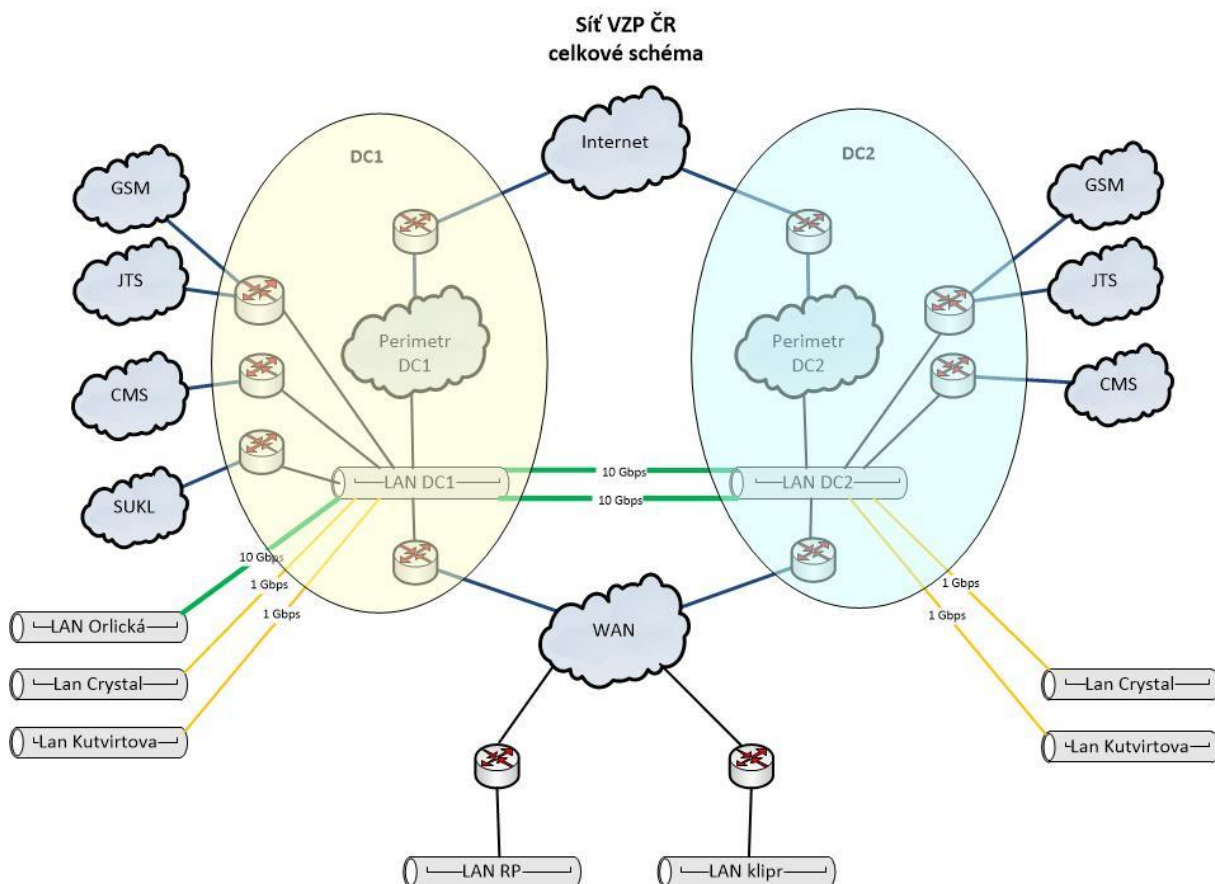
3.2. Síť

3.2.1. Celkové schéma sítě VZP ČR

Z hlediska vztahu k uživatelům a k okolnímu světu je možné počítačovou síť VZP ČR rozdělit do několika funkčních celků:

- Perimetr
- Datová centra
- WAN síť
- LAN síť ústředí, regionálních poboček a kliprů

Schematicky je síť VZP ČR znázorněna na následujícím obrázku:

CMS	Centrální místo služeb
GSM	Globální Systém pro Mobilní komunikaci
JTS	Jednotná telefonní síť
SUKL	Státní úřad pro kontrolu léčiv
RP	Regionální pobočka
KLIPR	Klientské pracoviště
DC1	Datové centrum 1 na adrese Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3
DC2	Datové centrum 2 na adrese ČD Telematika, Pod Tábořem 369/8a, 190 00 Praha 9
LAN Orlická	Ústředí na adrese Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3
LAN Crystal	budova Crystal na adrese, Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3
LAN Kutvirtova	Call Centrum a klipr na adrese Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5

3.2.2. LAN RP a KLIPRů

LAN ve VZP ČR je rozdělena do vrstev podle hierarchického modelu:

- **Access (přístupová) vrstva** – zajišťující konektivitu koncových uživatelů
- **Distribution (distribuční) vrstva** – zajišťující vysokou dostupnost
- **Edge (hraniční) vrstva** – slouží pro připojení LAN do WAN

SLUŽBY A TECHNOLOGIE LAN

- VLAN
- QoS

VLAN

VLANy jsou implementované v přístupové vrstvě. Uživatelé z různých oddělení, rozdělení do určených VLAN, mohou přistupovat do sítě určenými přístupovými přepínači, které jsou umístěny v různých podsítích. V hraniční, případně distribuční, vrstvě je nakonfigurované směrování těchto podsítí mezi sebou a také případné omezení provozu mezi VLANami pomocí ACL – Access Control List (přístupových listů).

QOS (QUALITY OF SERVICE)

QOS zajišťuje rovnoměrné vyvažování zátěže sítě s ohledem na druh přenášených dat, spravedlivě rozděluje konektivitu mezi jednotlivé aplikace dle nastavených priorit a zabraňuje přetížení sítě.

Ve VZP ČR jsou použity následující **QoS** třídy, které jsou řazeny dle priority – od nejvyšší priority po nejnižší prioritu.

- Třída – Network support
- Třída – Real time (VoIP RTP, VoIP Signalizace)
- Třída – 3B: Interaktivní provoz (terminálová třída) – (Aplikace Interaktivní)
- Třída – 3A: Web provoz (webová třída)
- Třída – 3D: Scavenger třída (DoS, P2P, ...) – Služby UDP (Bulk)
- Třída – Zbytková třída – ostatní provoz

3.2.3. Bezdrátová síť (WIFI)

Bezdrátová síť ve VZP ČR je provozována na standardních zařízeních a technologii firmy Cisco. Bezdrátová síť poskytuje několik variant připojení:

- **WLAN_DATA** – síť určená pro standardní uživatele interní sítě VZP, je veřejně inzerovaná. Tato síť je určená pro běžného uživatele a jsou na ni implementovány bezpečnostní omezení.
- **WLAN_ADMIN** – síť určená pouze pro administrátory sítě. Síť není veřejně inzerovaná (má vypnuto vysílání SSID).
- **WLAN_PHONE** – síť určená pro připojení mobilních telefonů a pro volání po bezdrátové síti. Síť není veřejně inzerovaná (má vypnuto vysílání SSID). Přístup do sítě je ověřen pomocí MAC adresy zařízení.
- **WLAN_GUEST** – síť určená pro připojení externích uživatelů s přístupem pouze do Internetu pomocí protokolu HTTP (S). Tato síť je veřejně inzerovaná.
- **WiredGuest** – jedná se o drátovou síť, která je řízená prostředky bezdrátové sítě a funguje obdobně jako síť WLAN_GUEST s tím rozdílem, že klient se místo k bezdrátové síti připojuje do portu přepínače.

Tuto síť je možno využívat pouze v centrálních lokalitách – Orlická, Perštýn.

Tato síť určená pro připojení externích uživatelů s přístupem pouze na Internet.

3.2.4. WAN

VZP ČR provozuje privátní datovou síť WAN na přenosových prostředcích poskytovatele datového připojení pomocí technologie MPLS. Pro zajištění bezpečnosti přenášených dat je použito šifrování na

síťové vrstvě mezi koncovými zařízeními pomocí protokolu IPSec. Pro navazování šifrované komunikace mezi směrovači v síti VZP ČR je použita technologie GET (Group Encrypted Transport) VPN.

Šířka pásma

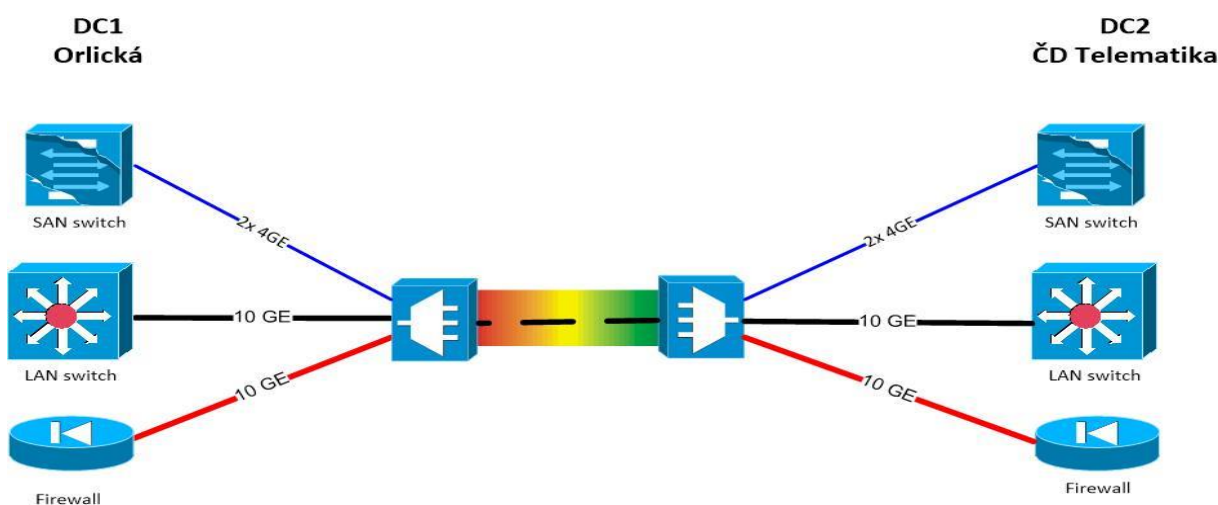
Typ pobočky	Počet uživatelů	Šířka pásma
1	1-5	0,5 Mbps
2	6 -50	4 Mbps
3	51 a více	8 Mbps

3.2.5. Datová centra On premise

VZP ČR provozuje dvě geograficky oddělená datová centra:

- DC1 na adrese Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3
- DC2 na adrese ČD Telematika a.s., Pod Táborem 369/8a, 190 00 Praha 9

Obě datová centra jsou propojena dvěma nezávislými optickými trasami technologií DWDM. Jedna vlnová délka o kapacitě 10 Gbps je použita pro LAN provoz a druhá 10 Gbps pro propojení firewall clusteru. Pro propojení SAN přepínačů jsou multiplexovány dva kanály, každý o kapacitě 4 Gbps.

Každé z datových center VZP ČR je vytvořeno na technologii firmy Cisco Nexus dle architektury Spine and Leaf a patří mezi tzv. aplikačně řízené infrastruktury (Application Centric Infrastructure ACI), které umožňují integrovat do řízení síťového provozu datového centra vlastní logiku jednotlivých aplikací z pohledu jejich požadavků na síťovou konektivitu, bezpečnost a L4-L7 služby (load balancing, firewalling atd.). Fyzické nebo virtuální aplikační servery sdílející stejnou bezpečnostní a síťovou politiku jsou konsolidovány do logických skupin a současně je definována jejich vzájemná komunikace (která aplikační komunikace je povolena, jaké vyžaduje QoS parametry a jaké vyžaduje L4-L7 služby).

Veškeré aplikační politiky jsou definovány na centrálním kontroleru (Application Policy Infrastructure Controller - APIC), který je s využitím otevřených aplikačních rozhraní automaticky distribuuje na jednotlivé komunikační prvky a systémy, které následně podle těchto aplikačních politik řídí síťový provoz.

Logická infrastruktura

Provoz datového centra je z pohledu toku dat směrem od uživatele k vlastním datům rozdělen do jednotlivých funkčních modulů neboli zón. Rozhodujícím hlediskem pro sledování toku dat je „kdo inicializuje komunikaci“.

Zóny představují zpravidla několik L3/L2 segmentů, která mají podobná bezpečnostní pravidla. Zóny jsou IP adresací příslušné k lokalitě DC. Výjimku tvoří zóna DC-DB, ta je L2 geograficky rozprostřena mezi lokalitami DC1 a DC2.

Rozdělení DC zón:

– Síť VZP ČR (VZP NET)

Zóna označuje síť VZP, která není součástí DC – tj. infrastrukturní část LAN/WAN včetně části koncových uživatelů.

– Demilitarizovaná zóna (DC-DMZ)

Zóna je dostupná z obou stran jak pro VZP, tak pro DC. Slouží k zabezpečení a poskytování služeb. Typicky Management, DNS, MS AD DC nebo LDAP, ACS. Do této zóny patří vrstva správy a administrace a vrstva infrastrukturních serverů.

– Prezentační vrstva (DC-VIP)

Jedná se o vrstvu, v které jsou umístěné servery zajišťující komunikaci s uživateli. Patří sem i virtuální IP adresy, které reprezentují jednotlivé aplikace pro přístup jak z VZP NET, tak z ostatních aplikací DC.

– Aplikační vrstva (DC-APP)

Zde jsou umístěny aplikační servery zajišťující business logiku jednotlivých aplikací.

– Databázová vrstva DC (DC-DB)

Umístění DB serverů. L2 vrstva rozprostřená geograficky mezi lokalitami DC1 a DC2. V databázové vrstvě je možné vytvářet cluster se společnou IP adresou mezi jednotlivými lokalitami.

– Servisní zóna (DC-SERVIS)

Zóna slouží jako prostředník pro výměnu dat mezi ostatními zónami a mezi prostředím produkce a test.

Zóny DC-APP a DC-DB nejsou přímo dostupné z VZP NET a obráceně. Komunikace musí být zprostředkována přes některou ze zón DC-DMZ, DC-VIP, DC-SERVIS .

Komunikační matice zobrazuje podporované komunikace mezi jednotlivými zónami.

Komunikace ze zóny ↓	Komunikace do zóny →					
	VZP NET	DC-DMZ	DC-VIP	DC-APP	DC-DB	DC-SERVIS
VZP NET	ANO	ANO	ANO	☹	☹	ANO
DC-DMZ	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
DC-VIP	☹	☹	☹	ANO	☹	☹
DC-APP	☹	ANO	ANO	☹	ANO	ANO
DC-DB	☹	ANO	☹	možné	možné	ANO
DC-SERVIS	ANO	ANO	☹	ANO	ANO	ANO

3.2.6. Perimetr

Perimetr je zabezpečená oblast podnikové sítě, která leží mezi internetem a vnitřní sítí VZP ČR.

Perimetr je rozdělen pomocí bezpečnostních bran (firewallů) do několika oddělených bezpečnostních zón:

- vnější perimetr – bezpečnostní oddělení externích sítí (Internetu) od sítě VZP

- vnitřní perimetr – bezpečnostní oddělení veřejně vystavených služeb VZP od vnitřní (uživatelské) sítě VZP

Součástí řešení je i VPN přístup do VZP ČR. VPN slouží pro vzdálený přístup zaměstnanců a externích kontraktorů do sítě VZP ČR z Internetu.

3.2.7. Sítové služby

Síť VZP ČR poskytuje pro koncová zařízení, aplikace a uživatele následující služby:

- Časová synchronizace (NTP)
- Kvalita služby (QoS)
- DNS, DHCP, IPAM (DDI)
- Loadbalancing

3.2.8. Sjedená komunikace

Sjedená komunikace je ve VZP ČR tvořena následujícími součástmi:

- **Hlasová komunikace**
 - IP Telefonie
 - Integrované nadstavbové funkcionality
 - Spolupracující systémy
 - Call Centrum Atlantis
 - Cisco Paging
- **Elektronická komunikace**
 - Instant messaging - Cisco Jabber
 - Webová konference – Cisco WebEx

3.3. OS

V době instalace musí mít všechny implementované verze OS zajištěnu podporu ještě minimálně dalších 5 let.

3.3.1. OS pro aplikace třídy A

- Red Hat Enterprise Linux, Oracle Linux, CentOS (verze 7 a vyšší)
- MS Windows Server 2012R2 EN, 2016 EN

3.3.2. OS pro aplikace třídy B

Red Hat Enterprise Linux, Oracle Linux, CentOS (verze 7 a vyšší)

MS Windows Server 2012R2 EN, 2016 EN

3.3.3. Prostředí pro virtualizaci

Hostitelský systém je hypervizor nebo operační systém s hypervizorem , který umožní provoz Virtuálních serverů. Podporované platformy jsou a ve VZP mohou být nasazeny technologie, VMware vSphere 5.5 Enterprise a vyšší a MS Hyper-V 2012R2 a vyšší.

Řízení Virtuálních serverů - správa VMs na VMWare nástrojem VMWare vCenter Server 5.5 Standard a vyšší. Správa VMs na Hyper-V je realizována nástrojem SCVMM 2012R2 a vyšší.

Pro zajištění vysoké dostupnosti aplikací třídy A pro a realizaci DRP plánu slouží technologie VMware DRS a HA cluster, případně VMware SRM, VMware vSAN nebo MS Hyper-V Clustering, MS Storage Spaces Direct v aktuálních verzích.

U aplikací třídy B lze použít i další virtualizační technologií:

KVM (Kernel-based Virtual Machine)

3.3.4. Požadavky na linuxové účty

Uvedené požadavky jsou se zdůrazněním požadavků na aplikace ve vztahu k administraci.

- Na linuxových systémech se rozlišují 2 typy účtů: uživatelské a servisní účty.
- Uživatelské účty jsou centralizované, autentizace protokolem Kerberos, autorizace protokolem LDAP. Autentifikace i autorizace je nezávislá na aplikačním IDM. Zřizovány jsou pouze za účelem správy systému, subsystémů a aplikací. Je zakázáno přidělovat uživatelské účty kvůli aplikačním přístupům (např. pro přenosy dat do/z aplikace). Na uživatelské účty se vzdáleně přistupuje protokolem ssh, autentizace heslem (možno GSSAPI).
- Servisní účty, to jsou účty dedikované pro správu, instalaci, provoz systému, subsystémů (např. Oracle db, aplikační servery, aj.) a aplikací, jsou lokální. Servisní aplikační účty (a skupiny) jsou alfabetycké malými písmeny, začínají znaky „vzp“, dále identifikace aplikace. Primární skupinou servisního aplikačního účtu je skupina stejného jména. S omezením na 16 znaků. UID a GID pro subsystémy a aplikace jsou přidělovány jednotně centrální autoritou VZP. Na servisní účty za účelem administrace se přistupuje pomocí sudo z běžného uživatelského účtu na základě přidělené administrátorské role (dedikovaný administrátorský LDAP). Přístup na servisní účty není povolen s autentifikací heslem.
- Instalace dané aplikace včetně tvorby unixové adresářové struktury (vlastnictví, skupiny uživatelů, práva) se provádí na základě aplikační dokumentace pomocí dodané instalační úlohy. Aplikační dokumentace musí obsahovat seznam veškerých aplikačních trustů vytvářených na úrovni systému (ssh public key trusty pro vzájemnou komunikaci, aj.). Aplikace obsahuje úlohu, která kontroluje správnost nasazení, tedy mj. i nastavení vlastnictví, skupiny uživatelů, práva v adresářových stromech aplikace. Zjištěné chyby jsou protokolovány, a pokud je to možné, automaticky opravovány.
- Veškeré aplikační struktury jsou uchovávány v dedikovaných aplikačních adresářových stromech. Pokud aplikace využívá obecné subsystémy (např. java, http server, openssl, ...), musí být rovněž veškerá konfigurace a data těchto subsystémů v adresářových stromech aplikace a nezávislá na případném použití komponenty jinou souběžnou aplikací (dedikovaný port pro http server, ...). Pokud nelze zajistit nezávislost použití dané komponenty, musí aplikace použít vlastní instalaci komponenty ve svém aplikačním stromě.

3.4. Middleware

3.4.1. Integrační platforma

- je založená na koncepci ESB (Enterprise Service Bus) jako podnikové sběrnice služeb
- pro realizaci integrace aplikací a služeb
- využívá centrální business rule repozitory a Business rule engine
- využívá principy servisně orientované architektury (SOA)

- využívá MOM architekturu (Message Oriented Middleware) jako podmnožinu ESB kde prostřednictvím Message brokera zajišťuje spolehlivé doručení zprávy nesoucí informaci (Message) mezi jednotlivými systémy (prostřednictvím front).
- využívá model řízení událostmi

Integrační platforma poskytuje tyto typy služeb:

- centrální řízení komunikaci mezi systémy realizované prostřednictvím ESB služeb,
- kompozice vlastních služeb a jejich publikace konzumentům
- zprostředkování a publikace sdílených služeb konzumentům,
- orchestraci služeb vnitřních i vnějších s ostatními integračními technologiemi (BPEL)
- směrování a předávání dat mezi jednotlivými službami
- transformaci formátů dat,
- konverze protokolů mezi jednotlivými službami,
- centrální business rule repozitory
- centrální repozitory služeb

3.4.2. Aplikační servery

Výčet typů AS využívaných v IS VZP:

Druh AS	Použití
Oracle Fusion Middleware WebLogic Server v nejnovější podporované verzi	Aplikace deployované v J2EE, vhodné pro aplikace třídy A
JBoss aplikační server v nejnovější podporované verzi	Pro J2EE aplikace třídy B nebo v odůvodněných případech, kde není vhodné použití Oracle Weblogic J2EE.

3.4.3. Webové servery

Výčet typů WS využívaných v IS VZP:

- Oracle Web Tier v nejnovější podporované verzi
- Apache v nejnovější podporované verzi
- IIS

3.5. Virtualizovaná infrastruktura pro hostování aplikací

Aplikační služby jsou hostovány na virtuálních prostředí / serverech následujících parametrů:

Název služby	Popis
Server s OS	OS Windows nebo Linux (viz kap. 3.3 OS)
Aplikační server	OS Windows nebo Linux aplik. serveru Oracle Weblogic Suite
Databázový server Oracle	OS Linux, Oracle dB EE + RAC + partitioning

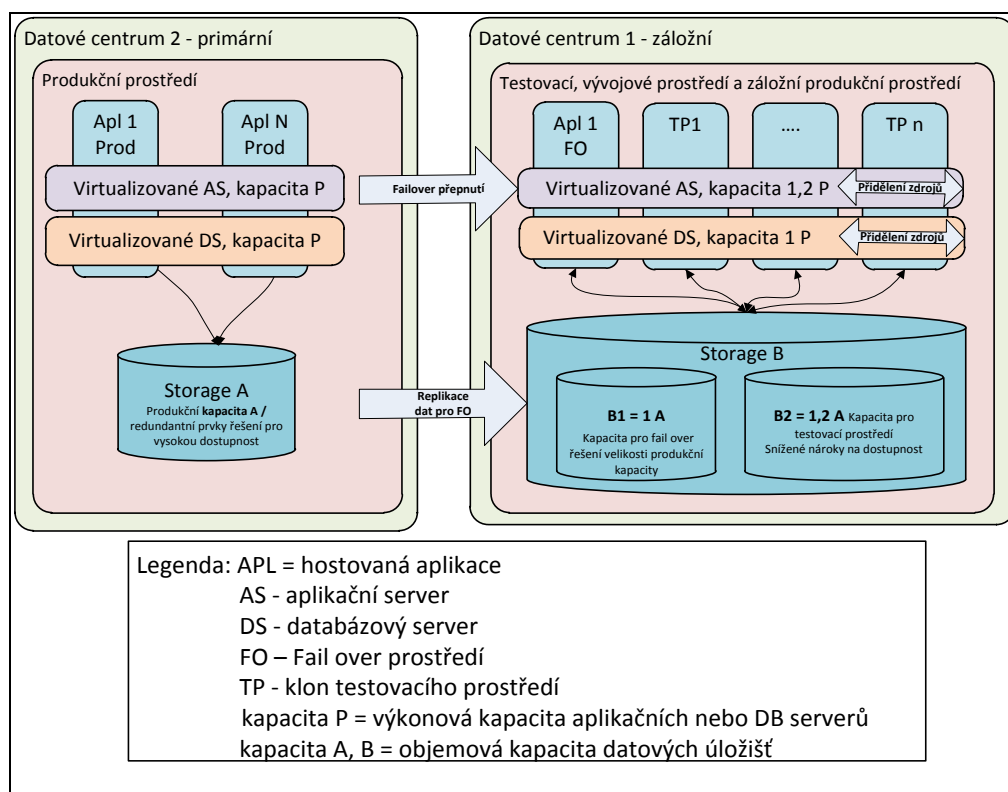
Databázový server MS SQL

OS MS Windows, MS SQL Server v edici Enterprise

3.6. Deployment aplikací NIS do prostředí v DC

Pro zabezpečení provozu aplikací v prostředí datových center je používán standardizovaný deployment aplikací :

- Produkční instance aplikací a jejich odpovídajících dat je hostována v primárním datovém centru na zařízeních s vysokou dostupností a redundancí na virtualizované infrastruktuře.
- Záložní instance aplikací je hostována ve virtualizované infrastruktuře v záložním datovém centru s dedikovanou kapacitou úložiště o velikosti produkčních dat pro fail over primárního DC.
- Virtualizovaná infrastruktura serverů záložního centra je dimenzována jako výkonový ekvivalent zařízení v primárním datovém centru. Požadavek na dostupnost je nižší, tomu odpovídá nižší redundance prvků.
- Virtualizovaná infrastruktura záložního centra je sdílena s testovacími prostředím.
- Produkční data z primárního DC jsou asynchronně replikována do záložního DC.
- Pro účely testování je v záložním DC dedikována obecně kapacita virtualizované úložné kapacity až v rozsahu 1,2 velikosti produkčních dat sdílená pro všechny instance testovacích prostředí. Tato kapacita je alokována individuálně při návrhu systému.

3.7. Datové a databázové služby

3.5.1. Databázové technologie

Standard	Popis
Oracle DB EE v nejnovější podporované verzi, včetně databázových options	Pro aplikace třídy A nebo B.
MS SQL EN v nejnovější podporované verzi, X64bit	Podpůrné služby a pro aplikace v třídě B. V odůvodněných případech je možné použít i pro aplikace třídy A.

3.5.2. Datové a databázové standardy

Oblast standardizace	Popis
Minimum redundancí	Data jsou uložena v jediné databázi. Redundantní databáze v rámci lokality nejsou pro core business aplikace povoleny. Replikace se provádí pouze z důvodu realizace DR plánu..
Jediný zdroj informací	Data jsou uložena v místě jejich vzniku, do ostatních systémů jsou poskytována prostřednictvím integrační platformy. Platí pravidlo minima duplicit.
Datová konzistence	Datová konzistence je zachovávána již v rámci databáze, tedy nikoliv pouze aplikačně.
Modelování DB pomocí ER diagramu	Jsou zachovány normálové formy. Pouze v případech, kdy je to nutné jsou možné výjimky – v dokumentaci však je explicitně uvedeno.
Návrh datového modelu	Návrh datového modelu DB musí být akceptován datovým architektem VZP ČR. Persistentní objekty vývojář definuje bez určení: - Názvu tablespace - fyzických atributů segmentu (pctused, pctfree, storage params,...) Databázové objekty jsou považovány za privátní součást aplikace, tzn. aplikace může přistupovat k databázovým objektům jiné aplikace pouze prostřednictvím dedikovaných služeb.
Jmenné konvence databázových objektů	Všechna jména základních databázových objektů (tabulky, pohledy, balíky funkcí a procedur, fronty, sekvence, indexy, trigger apod.) začínají dvouznakovým prefixem dodavatele
Kódování	Preferované UTF16, UTF8, Definici collation – preferována Czech CI AS (case insensitive a accent sensitive) Na výjimku: ISO 8859-2, Windows 1250
Podpora anonymizace / pseudonymizace osobních údajů	Datová vrstva musí podporovat možnost anonymizace a pseudonymizace osobních údajů bez nežádoucí vlivu na chování datového engine a aplikace. Využívá se pro účely příslušné legislativy a vytváření datového derivátu pro testování z produkčních dat. Součástí dodávek je nástroj pro vytváření anonymizovaných derivátů produkčních dat (scrambling tool). Toto musí být zohledněno i v dokumentaci.

Podpora řezů dat	Datový model musí být navržen tak, aby pro účely testování bylo možno oddělit testovací derivát – vzorek dat z produkčních dat. Součástí dodávek je nástroj pro vytváření takových derivátů. Toto musí být zohledněno i v dokumentaci.
Zakázané vazby	Data v relačních databázích nesmí být provazována technologicky přes významové klíče, povolena je relační vazba pouze přes nezávislé technologické klíče záznamů. Nejsou dovoleny přímé datové vazby mezi datovými doménami.

3.6. Koncová zařízení

- Koncová pracovní zařízení počítače a notebooky
 - Instalován OS Windows 7/10 enterprise x64/x32
 - Nastavení OS systému a uživatelského prostředí řízeno centrálně doménovou politikou.
 - Uživatel nemá na koncové zařízení administrátorské práva
 - Vzdálený přístup je zajištěn Remote Desktop, Support Assistant
 - Aktualizace OS v 6 měsíčním cyklu
- Programové vybavení koncových pracovních zařízení
 - MS Office 2010/16 Profesionál plus
 - Google Chrome, nastavení řízené centrální doménovou politikou
 - IE aktuální verze 11, nastavení řízené centrální doménovou politikou
 - 7ZIP
 - Cisco AnyConnect Secure Mobility Client (Notebooky)
 - Adobe Reader 11/DC
- Centrální distribuce programového vybavení na pracovní stanice
 - Distribuce SW je použitím SCCM
- Zabezpečení koncových pracovních zařízení
 - Endpoint Protection , Antivirová ochrana Kaspersky Endpoint Securit (centrálně řízený)
 - AntiMalware, IDS/IPS,
 - Firewall,
 - Application control,
 - Device control,
 - Antispam
- Jednotná adresářová struktura
 - Root:
 - APPL
 - Archiv
 - Data
 - Nezalohovano
 - Program Files
 - Temp
 - TMP
 - Users
 - Windows

- Pro Root, Program Files, Windows má běžný uživatel práva pouze pro čtení
- Ostatní programové vybavení
 - JAVA 1.6.045 ,1.7.51 , 1.8. 111
 - NET Framework ver. 4.0 a vyšší
- Tisková koncová zařízení
 - Tisková a multifunkční zařízení připojená přes tiskový server, výjimečně lokální připojení
 - Follow me printing se zabezpečeným tiskem.
 - Ověřování pomocí bezkontaktních karet
 - (embedded čtečka v MFDnebo externí terminál, možnost ověření PINem).
 - Scan to me (možnost naskenovat z jakékoli MFD a obdržet sken v personální složce nebo emailem).
- Ostatní koncová zřízení
 - Mobilní telefony s OS : Android 5.0 a vyšší, Windows 10 mobile

3.7. Elektronická pošta

- Elektronická pošta ve VZP ČR je realizována prostřednictvím Microsoft Exchange 2010. Příjem elektronické pošty z Internetu zajišťují dedikované SMTP brány v perimetru, před předáním zpráv do interního poštovního systému je provedena jejich antivirová a antispamová kontrola. Odesílání pošty mimo lokální poštovní doménu probíhá pomocí SMTP protokolu s využitím poštovních bran.
- Klientský přístup k poštovnímu systému je zajištěn pomocí MS Outlook verze 2010 nebo 2016, případně prostřednictvím internetového prohlížeče (Outlook Web App). Poštovní systém podporuje kromě SMTP i protokoly POP3 a IMAP.

Poštovní systém je využíván pro strategické řízení firmy, a proto je implementován jako vysoce dostupný.

3.8. Active Directory

VZP ČR využívá pro ověřování uživatelů a pracovních stanic Microsoft Active Directory (dále AD). Služby AD jsou realizovány na serverech s MS Windows Server 2012 R2. V AD má každý uživatel i každá pracovní stanice svůj účet. Účty uživatelů jsou spravovány prostřednictvím Identity Managementu na základě údajů uložených v personálním systému. AD zajišťuje pomocí skupinových politik i nastavení pracovních stanic v souladu s platnými bezpečnostními standardy.

3.9. PKI

VZP ČR využívá systém interních certifikačních autorit (PKI) založený na Microsoft Windows Server 2008 R2. Vystavované certifikáty slouží pro identifikaci pracovních stanic a serverů v interní síti VZP ČR a dále pro podpis a šifrování elektronické pošty a pro vzdálený VPN přístup uživatelů do VZP ČR.

4. Bezpečnostní standardy

4.1. Dodržování legislativních požadavků

V rámci dodávky je požadováno striktní dodržování zejména:

- Zákon o ochraně osobních údajů (zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, v platném znění.)
- Autorský zákon (zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění.)
- Zákon o Kybernetické bezpečnosti (zákon č. 181/2014 Sb. v platném znění)
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679

4.2. Dodržování obecných standardů a doporučení

V rámci dodávky/vývoje je doporučeno dodržování obecně platných standardů, zejména:

- RFC
- CIS (Center for Internet Security Benchmark)
- OWASP
- ISO/IEC 2700x (*ISMS*)
- ISO/IEC 12207 (*Systems and software engineering – Software life cycle processes*)
- ISO/IEC 15504 (*Software Process Improvement and Capability Determination (SPICE)*)

Výjimky nebo odchylky od uvedených standardů musejí být předem schváleny VZP.

4.3. Minimalizování běžících služeb

Na serverech jsou nainstalovány a běží pouze takové služby, které jsou nezbytné pro korektní běh aplikací nebo správy systému. Ostatní služby musí zůstat vypnuté.

4.4. Nevyhovující služby nebo protokoly

Služby nebo protokoly, které nevyhovují bezpečnostním požadavkům pro přenos či zpracování definované kategorie citlivosti informace nesmí být pro přenos nebo zpracování informace použity.

Nevyhovuje zejména:

- použití nešifrovaných protokolů pro vzdálenou administraci (TELNET, http, atd ...)
- použití nešifrovaných protokolů pro přenos dat (FTP, http, atd ...)
- použití slabých a již nevyhovujících metod šifrování (SSL2, SSL3, SHA1, atd...) (viz. minimální požadavky na šifrování)
- použití služeb se známou zranitelností, která není výrobcem opravena nebo je neopravitelná
- použití služeb bez podpory výrobce (Out Of Ilife)

4.5. Minimální požadavky na šifrovací algoritmy

Obecně kryptografické algoritmy musí vždy splňovat požadavky ZoKB (181/2014) a vyhlášky 316/2014.

Použití konkrétního algoritmu podléhá schválení VZP. Jsou preferovány následující algoritmy:

Advanced Encryption Standard (AES) s využitím délky klíčů 256 bitů, SHA-2, SHA-256

4.6. Mechanismus obrany proti hádání přístupu do systému

Ve všech systémech nebo aplikacích musí být implementována kontrola proti pokusům o uhádnutí uživatelských jmen a hesel (např. prostřednictvím omezeného počtu pokusů o přihlášení a definované doby omezení přístupu do systému či aplikace). V případě několika neoprávněných přístupů musí dojít k automatickému uzamčení postiženého účtu. (Nevztahuje se na systémové účty, které to neumožňují. Např. administrátor u win, nebo je tato funkce z provozních důvodů nežádoucí. U těchto účtů musí být nastaveno velmi silné heslo.) Opětovné odemknutí je v kompetenci Administrátora systému nebo aplikace. Navržený mechanismus musí být navržen tak, aby nedošlo k hromadnému zamykání a tím odepření služby.

4.7. Důvěrnost

4.7.1. Klasifikační schéma informačních/datových aktiv

Pro účely klasifikace informací VZP ČR je stanoveno následující klasifikační schéma informací:

1. **chráněné** informace – informace, jejichž ochrana vyplývá ze zákona, nebo informace vyžadující zvýšenou úroveň ochrany na základě obchodních nebo vnitřních požadavků z hlediska dostupnosti, důvěrnosti nebo integrity,
2. **interní** informace – informace související s běžným provozem VZP ČR a jednotlivých organizačních celků, které nejsou určeny ke zveřejnění a nesmějí být volně přístupné externím subjektům,
3. **veřejné** informace – informace, které nevyžadují žádný zvláštní stupeň ochrany ve vztahu k zachování důvěrnosti, dostupnosti a integrity. Tyto informace mohou být volně zveřejněny i mimo VZP ČR.

4.7.2. Bezpečnost umístění informačních/datových aktiv/souborů

- Úložiště datových aktiv musí umožnit řízení přístupových oprávnění pro jednotlivé uživatele a na jednotlivá aktiva.
- Řízení přístupových oprávnění musí být integrovatelné/napojitelné s/na Active Directory VZP.
- Úložiště musí umožnit auditing operací s jednotlivými aktivy – logování přístupů a operací (File Auditing)
- Úložiště musí logovat neúspěšné pokusy o přístup.
- Úložiště musí podporovat napojení logů na SIEM a Centrální úložiště logů (viz. *Nepopíratelnost - Požadavky na auditing*)
- Úložiště musí umožnit napojení na systémy ochrany proti malware. Nebo jinak zabránit uložení a šíření škodlivého kódu a zajistit možnost pravidelné antivirové kontroly.
- U diskových polí je doporučeno/preferováno napojení pomocí ICAP nebo RPC.

4.7.3. Bezpečnost přenosu dat

- Pokud jsou chráněné informace přenášeny po síti, musí být během přenosu šifrována. Nebo musí být zajištěno šifrování komunikační linky bez ohledu na přenášená data. Toto neplatí pro komunikace v rámci datového sálu VZP ČR.
- Pokud jsou chráněné informace uloženy na nosičích, ať již pro potřeby přenášení informací či z důvodu zálohy, musí být zašifrována.

- V rámci dokumentace a testování nesmí být použita osobní nebo citlivá data. Taková data musí být anonymizována.
- Anonymizací se rozumí taková úprava, po které nelze údaje vztáhnout k určenému nebo určitelnému subjektu údajů.
- Jakýkoliv privátní klíč uživatele musí být chráněn heslem.
- Privátní klíče musí být spolehlivě zálohovány pro případ jejich ztráty nebo poškození.
- Musí být definovány postupy pro obnovení klíče a postupy instalace nového klíče v případě nedůvěry ve starý aktuální klíč.
- Přenos dat pomocí nosičů (uložení data na nosič) musí být logován a log archivován. Logy musí být předávány do SIEM a Centrálního úložiště logů (viz. *Nepopíratelnost - Požadavky na auditing*).

4.7.4. Popis umístění dat a jejich životní cyklus

- **Data at rest – Data v klidu**
 - K datům v úložišti musí být řízen přístup a musí být zajištěno, že se k nim dostane pouze oprávněná osoba a bude jí umožněno s nimi nakládat jen způsobem, který odpovídá její úrovni prověření.
 - Pokud hrozí, že úložiště může být fyzicky ukradeno, musí být chráněné informace na úložišti šifrovány.
 - Pro případ zničení dat musí být data zálohována a archivována. Média se zálohou musí být umístěna v geograficky vzdálené lokalitě, nebo tak, aby nehrozilo současné zničení medií a zdrojových dat.
 - Zálohovaná data se musí podepisovat nebo vytvářet kontrolní součty.
 - Musí být nastaven proces pro bezpečnou likvidaci již nepotřebných informací, tak aby je nešlo snadno obnovit.

Operace (vytvoření, modifikace, smazání a v případě citlivých dat i čtení) s uloženými daty musí být logovány a log archivován. Logy musí být předávány do SIEM a Centrálního úložiště logů (viz. *Nepopíratelnost - Požadavky na auditing*).

- **Data in motion – Data v pohybu**
 - Během přenosu z/do úložiště musí být data chráněna proti odposlechu (Viz. Bezpečnost přenosu dat.)
 - Je doporučeno jednotlivé zprávy číslovat, aby bylo zřejmé, že dorazily ve správném pořadí nebo že se někdo nepokusil o tzv. replay attack.
 - Jako ochranu před nežádoucí modifikací je možné data podepsat a tím podvrženou nebo pozměněnou zprávu snadno odhalit.
 - Přenos dat z/do úložiště musí být logován a log archivován. Logy musí být předávány do SIEM a Centrálního úložiště logů (viz. *Nepopíratelnost - Požadavky na auditing*).
- **Data in use – Data v použití**
 - Přístup k datům musí být řízen na základě přidělených oprávnění.
 - Aktivita uživatele v systému musí být auditována/logována. Logy musí být předávány do SIEM a Centrálního úložiště logů (viz. *Nepopíratelnost - Požadavky na auditing*).
 - V případě přístupu k osobním údajům musí logy odpovídat požadavkům zákona č. 101/2000 a „NARIŽENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679“

4.8. Kompatibilita s DR (Disaster Recovery)

- Aplikace/dodávka musí zahrnovat stanovení procesů, postupů a opatření pro zajištění obnovy provozu a testování DR plánů.

4.9. Integrita dat

- Aplikace musí zajistit kompletnost a platnost dat při zaručeném zpracování pouze autorizovanými systémy a uživateli.
- Nesmí umožnit neautorizovaný zásah do evidovaných informací / dat.

4.10. Nepopíratelnost

4.10.1. Obecné požadavky na auditing/logování

Veškeré činnosti v systému musí být logovány a to včetně neúspěšných pokusů. Jde zejména o následující činnosti:

- a) přihlášení a odhlášení uživatelů a administrátorů,
- b) činnosti provedené administrátory,
- c) činnosti vedoucí ke změně přístupových oprávnění,
- d) neprovedení činností v důsledku nedostatku přístupových oprávnění a další neúspěšné činnosti uživatelů,
- e) zahájení a ukončení činností technických aktiv,
- f) automatická varovná nebo chybová hlášení technických aktiv,
- g) přístupy k záznamům o činnostech, pokusy o manipulaci se záznamy o činnostech a změny nastavení nástroje pro zaznamenávání činností a
- h) použití mechanismů identifikace a autentizace včetně změny údajů, které slouží k přihlášení.
- i) Operace provádějící operace transakce s daty a to zejména citlivými, hromadnými a to jak na základě interakce uživatele tak na základě systémových událostí (např. nastalý čas)

V případě přístupu k osobním údajům musí logy odpovídat požadavkům zákona č. 101/2000 a „NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679“

4.10.2. Aplikační auditní log¹

- Každá komponenta, která se podílí na zpracování transakcí včetně volání služeb ESB bude logovat do lokálního transakčního logu. Do logu se zaznamenávají minimálně události volání a ukončení služby.
- Každý záznam je označen časovým razítkem vytvoření / modifikace záznamu.
- Toto platí bezpodmínečně pro služby manipulující s osobními daty, jak pasivními, tak služby měnící obsah ukládané informace.
- Výčet zaznamenávaných událostí odpovídající business logice je povinnou součástí návrhu a dokumentace systému.
- Lokální záznamy budou přenášeny k dalšímu zpracování do centrálního zpracování dle těchto razítek.

¹ Pro vyhodnocení Transakčních logů je nezbytnou podmínkou zapnutí logování ESB, kdy vlastní vyhodnocení bude probíhat technologicky v nástroji, který propojí informace z Aplikačního auditního logu a logování ESB

Informační obsah zaznamenávané události:

Název	Typ	Popis
KOMP	VARCHAR2	Jednoznačný identifikátor komponenty, ze které je logováno
ID_SL	VARCHAR2	Identifikátor služby
ID_INST	VARCHAR2	Jednoznačný identifikátor instance dané transakce/služby přidělovaný zapisující službou
POZADUJICI	VARCHAR2	Jednoznačný identifikátor komponenty/služby požadující službu
ID_SLP ²	VARCHAR2	ID služby předchozí
ID_INSTP2	VARCHAR2	Identifikátor běhu transakce/služby bezprostředně iniciující danou transakci/službu = (LTL.ID, LTL.KOMPONENTA)
KOMPM2	VARCHAR2	ID mateřské komponenty
ID_SLM	VARCHAR2	IS služby mateřské
ID_BUS	VARCHAR2	Identifikátor primární business transakce – události předávaný přes všechna volání podřízených služeb
ID_PARTNER ³	VARCHAR2	Technologický identifikátor partnera, kterého se volání služby týká, předávaný přes všechna volání podřízených služeb.
ID_UZIV	VARCHAR2	Identifikace uživatele, který spustil primární službu. Předávaný přes všechna volání podřízených služeb.
ID_STAVSL	VARCHAR2	Stav dané instance transakce/služby = (Přijetí požadavku na službu, ukončení požadavku) Zaznamenává se minimálně volání a ukončení služby.
VYST_KOD	VARCHAR2	Výstupní stav dané instance transakce/služby = (ZPRACOVANO OK, NOK)
CAS_ZAP	DATETIME	Datum a čas zápisu záznamu

4.10.3. Nástroje auditu/logování

- Logy musí být k dispozici v parsovatelném formátu (např. csv), nebo k nim musí existovat nástroj na práci s daným typem logu. Všechny logy by měly být ukládány v produkčním systému a být zpětně k dispozici minimálně po dobu 30 dní.
- Logy musí být online pomocí protokolu SYSLOG předávány do centrálního úložiště logů.
- V případě, že není možné zajistit online předávání logů musí být zajištěno dávkové předávání a to buď pomocí protokolu FTP nebo CIFS(Samba).
- Logy musí být předávány do SIEM, a to buď nativně nebo universálním formátem „Common Event Format (CEF)“ případně dle RFC 3164 a 5424.
- Veškeré události spojené se změnou bezpečnostních parametrů jsou logované a auditovatelné.

² Vyplnění atributů je povinné jen při volání mimo ESB

³ ID_PARTNER slouží k logování pro GDPR, 101/2000 Sb. a ZoKB jako zdroj informací o žádajícím subjektu při zpracování. Vlastní logování zpracovávaných osobních údajů (subjektů), kterých se daná transakce týká zajistí komponenta, která je původcem dané transakce

4.10.4. Požadavky na ověření a sledování identity uživatele IS

Identifikace interního uživatele

- Identita interního uživatele je uchovávána v AD.
- Autentikace/ověření uživatele musí probíhat proti Active Directory.
- Autorizace interního uživatelů funkcionalitám systémů je řízena IDM (Identity Management Systém)

Identifikace externího uživatele

(např. klient přistupující na portál VZP):

- Identita uživatele je uchovávána v EIM (Externí Identity Management).
- Identita uživatele v systémech je řízena EIM
- Autentikace/ověření uživatele musí probíhat proti musí být napojeno na EIM pomocí SSO.

Hesla

- nesmí být uchovávána v čitelné podobě v dávkových souborech, automatických přihlašovacích skriptech, makrech, zkratkových klávesách, v nechráněných systémech a všude jinde, kde by mohlo dojít k jejich odhalení.

4.10.5. Přístupová práva uživatelů IS

- Identita konkrétního uživatele je ověřena z front-endu aplikace a propagována až ke koncovým službám přes všechny technologické vrstvy IS. K tomu je využíváno předávání autorizačního tokenu mezi službami (OAuth, SAML)
- Aplikace /dodávka musí umožnit napojení na IDM VZP, ve kterém jsou role a profily uživatele definovány.
- Musí být zajištěno řízení přístupů k jednotlivým aktivům na základě rolí nebo profilů v nástroji pro řízení identity a autorizace přiřazené konkrétnímu identifikovanému uživateli

4.11. Penetrační testy

- Předávaná aplikace/dodávka musí být ve spolupráci s dodavatelem podrobena internímu penetračnímu testu/testu zranitelnosti aplikace.
- V případě, že aplikace bude dostupná z internetu musí být proveden nezávislý penetrační test jako součást dodávky. Nebo jinak deklarovat, že dodávka je odolná známým zranitelnostem.

5. Provozní standardy

5.1. Monitoring

5.1.1. Rozsah monitoringu

Služba dohledu provozu informačního systému je centralizovaná a je zajišťována dohledovým centrem s dvousměnným provozem v pracovních dnech od 6:00 do 22:00 hod. (v režimu 5x16). V těchto časových úsecích jsou drženy pohotovosti řešitelských skupin pro síťovou infrastrukturu, operační systémy Unix, operační systémy Windows, Oracle infrastrukturu (databáze a middleware), provoz aplikací, Exchange, a pro dohledové nástroje.

Z hlediska teorie spolehlivosti IT systémů a služeb jsou sledovány a vyhodnocovány:

- chybovost, resp. dostupnost systémů a služeb (Availability) a jejich vytížení (Utilization),
- výkonnost služeb (Performance).

Z technicko-provozního hlediska je monitoring provozován ve dvou hlavních úrovních – infrastrukturní a aplikační.

- Infrastrukturní monitoring pokrývá všechny prvky produkční IT infrastruktury ZIS od síťových prvků přes servery, databáze až po middleware. Je vyhodnocována dostupnost, resp. chybovost, jakož i vytíženost sledovaných prvků.
- Aplikační monitoring je zaměřen na sledování klíčových služeb produkčních aplikací. Probíhá aktivně pravidelným spouštěním aplikačních úloh, simulujícím uživatelské akce. Zároveň jsou pasivně vyhodnocovány vybrané úlohy reálných uživatelů. Je vyhodnocována dostupnost úloh a služeb, a současně jsou zaznamenávány a vyhodnocovány odezvy takto měřených transakcí, tedy výkonost aplikací. Výstupy pasivního monitoringu jsou využitelné pro sledování vytíženosti sledovaných oblastí.

5.1.2. Používané dohledové nástroje pro On premise řešení

Centrální systém dohledu provozu informačního systému je vybudován na platformě **HP Operations Manager** (HP OM). Do dohledového centra HP OM (centrální konzole) jsou soustřeďovány všechny důležité zprávy z ostatních monitorovacích nástrojů.

- **HP OM** – agent na úrovni OS, centrální konzole
- **HP OM Performance Manager (PM)** – sledování vytíženosti systémů
- **Oracle Enterprise Manager Cloud Control (OEM)** – agent, integrace vybraných událostí do HP OM
- **Microsoft System Center 2012 Operations Manager (SCOM)** – agent na úrovni OS, integrace vybraných událostí do HP OM
- **Nagios** – bezagentní, s integrací vybraných zpráv do HP OM
- **HP Business Service Management (HP BSM)** – integrace do HP OM
 - **Business Process Monitor (BPM)** – aktivní aplikační monitoring
 - **Real User Monitoru (RUM)** – pasivní aplikační monitoring
- **HP Network Node Manager i (HP NNMi)** – aktivní SNMP poll, pasivní SNMP trap, je integrován s HP OM
- **HP SiteScope** – bezagentní, integrace do HP OM a HP BSM

Není-li možné nasadit monitoring pomocí zavedených nástrojů, poskytne dodavatel v rámci dodávky aplikace monitorovací nástroj (například skript), jehož výstup lze integrovat do HP OM.

5.1.3. Požadavky na procesy z hlediska monitoringu

- Aplikační monitoring musí být součástí nasazovaného systému.
- Kritické a závažné chybové stavy procesů/aplikací, které brání jejich provozu, dále chyby automatizovaných a dávkových zpracování musejí být zapisovány do aplikačního logu. Formát logu je popsán dále v odstavci pro rozhraní monitoringu.
- Obchodně kritické procesy by měly mít implementovanu striktně čtecí roli pro technologického uživatele monitoringu, pokud tomu nebrání samotná povaha procesu (např. plně aktivní operace). Tato role musí umožnit i odstraňování případných sestav vytvářených uživatelem.
- Součástí akceptačních testů musí být ověření funkčnosti monitoringu.

5.1.4. Požadavky na návrh monitoringu

Každá nově dodávaná aplikace nebo komponenta infrastruktury musí být monitorována, a to před nasazením do provozu. Návrh sledování dostupnosti, resp. chybovosti, jakož i výkonnosti musí být součástí projektových dokumentů (analýzy, technického designu, funkčního designu, implementační dokumentace) a zejména administrátorské a provozní dokumentace.

Návrh monitoringu vychází z doporučení dodavatele a je vypracován v součinnosti s VZP. Musí vycházet z popisu systémů, služeb a procesů aplikace, včetně návazností na ostatní systémy, a musí obsahovat zejména:

- způsob zjišťování stavu každé důležité komponenty / služby aplikace,
- návrh prahových hodnot nebo ukazatelů stavu,
- závažnost zjištěné události,
- prioritu řešení události,
- instrukce k řešení události.

Řešení monitoringu musí být navrženo tak, aby sledovaných událostí bylo co nejméně a sledování bylo proaktivní; události musejí včas upozornit na mezní stavy, aby bylo možné s předstihem zabránit výpadku služby, avšak nikoli za cenu inflace nevýznamných zpráv.

V HA aplikacích je nutné popsat režim, v němž jsou redundantní komponenty konfigurovány (loadbalance / failover) a určit závažnosti výpadků komponent a souvislosti kombinací těchto výpadků.

5.1.5. Požadavky na rozhraní pro monitoring

Všechny servery musejí na úrovni operačního systému umožňovat nasazení některého z agentů používaných dohledových nástrojů; spolu s agentem budou implementovány standardizované šablony s nastavenými prahovými hodnotami, které je možné na základě doporučení dodavatele upravit.

Všechna klíčová síťová zařízení musejí mít implementován protokol SNMP v. 3+ s možností hlášení událostí pomocí SNMP TRAP i GET, a s dostupnou MIB.

V případě monitorování pomocí logů (systémových, aplikačních apod.) musí být log v podobě cleartext souboru operačního systému v některém z obecně používaných formátů (Syslog, Common / Combined Log Format,...), resp. ve formátu Windows Event Log, případně lze použít dohodnutý formát. Logový soubor musí být lokální, tj. agent nemůže k logu přistupovat pomocí síťového protokolu na sdíleném prostředí. To nevylučuje vzdálené plnění logu. Jako nepřijatelný pro automatizovaný monitoring je log v podobě průběžné databázové tabulky nebo pohledu.

Formát aplikačního logovacího souboru:

- oddělovačem je svislé lomítko „|“ (vertical bar, ASCII 124);
- žádné z polí zprávy by nemělo obsahovat diakritiku, pokud to není nutné např. z důvodu přenosu textu chybové zprávy z programu a jeho prostředí;
- popis polí:

- datum a čas ve formátu '%Y.%m.%d %H:%M:%S'
- severity události podle výsledku operace: Critical, Major, Minor, Warning, Normal
 - Critical při fatální chybě, např. nemožnosti spustit operaci, kdy je nutný zásah v co nejkratší době;
 - Major při neúspěšném celkovém výsledku operace, např. neúspěchu posledního z pokusů o přenos, kdy je nutný zásah, např. manuální zpracování;
 - Minor při neúspěchu běhu operace, který bude opakován nebo jiné dílčí chybě, která nemusí znamenat neúspěch celé akce, a kdy je žádoucí kontrola průběhu
 - Warning při zjištění problémů u operace s úspěšným výsledkem nebo jiná upozornění, která vyžadují příležitostné prověření
 - Normal při úspěšném dokončení operace bez výhrad
- proces, ke kterému se vztahuje událost, nepovinné
- objekt, který je zdrojem zprávy (např. program, název certifikátu, apod.), nepovinné
- text zprávy, obsahující popis události a případné chyby

5.2. Zálohování a archivace

Všechna DC jsou zálohována jedním společným zálohovacím subsystémem (dále jen ZS).

5.2.1. Zálohovací systém

ZS je tvořen těmito komponentami:

- Řídící SW „Data Protector“.
- Cluster dvou serverů v oddělených lokalitách, na nichž je řídící SW provozován.
- HW pro ukládání zálohovaných dat, umístěný rovněž ve dvou různých lokalitách (DC), dostupný pomocí LAN a SAN infrastruktury. Jsou používány robotické páskové knihovny, které mohou být v případě potřeby doplněny o jiný HW (např. typu B2D), připojitelný pod řídící zálohovací software

Zálohování probíhá tak, aby byla respektována bezpečnostní zásada „3-2-1“ (tj. „důležitá data musí existovat 3x, ve 2 různých datových formátech, 1 kopie ve druhé lokalitě“) dle příslušné třídy aplikace.

5.2.2. Požadavky na aplikační celky z pohledu jejich zálohování:

Aplikace musí být navržena tak, aby:

- SW a HW komponenty aplikačních celků byly zálohovatelné technologiemi, které má VZP ČR v době nasazení aplikace a během jejího provozování k dispozici, v souladu s bezpečnostními standardy VZP ČR. Zálohovatelné musí být všechny SW komponenty a datové objekty potřebné pro činnost aplikace, a to s ohledem na předpokládané datové objemy, případné odstávky, propustnost potřebné infrastruktury a dobu potřebnou pro provedení záloh. Součástí dodávky aplikace musí být i analýza vývoje předpokládaných zálohovaných datových objemů.
- Umožňovala a podporovala datové odklady na jiná úložiště nebo zálohovací média. Musí tedy umět připravit data určená k odkladu/archivaci (např. umístit je do dohodnuté lokace, vhodně je pojmenovat, ...) a vést o nich potřebnou evidenci po provedení odkladu. Musí

- být také možné v případě potřeby takto odložená data po jejich obnově aplikaci opět zpřístupnit.
- Bylo možné omezit pravidelně zálohovaný datový objem (uspořádání dat do read-only datových objektů, které po jejich finální záloze sice mohou ležet na discích, ale již se dále nezalohují).
 - Bylo možné identifikovat změny v datech, provedené od poslední zálohy
 - Hodnoty parametrů RTO a RPO pro aplikační celky byly v souladu s platnými D+R a BC plány VZP ČR, a to i s ohledem na budoucí očekávané zálohované/obnovované datové objemy a datovou propustnost příslušné infrastruktury.
 - Je-li pro tvorbu záloh třeba odstávka, součástí dodávky musí být potřebné nástroje, které umožní takové zálohy provádět automatizovaně.
 - Jsou-li pro zálohování třeba nějaké další SW komponenty (přípravné scripty, programy třetích stran, ...), musí být také součástí dodávky aplikace.
 - Je-li pro zálohování některé části aplikačního celku potřeba příslušná zálohovací licence pro požadovaný typ zálohy (typicky pro online zálohy DB, Exchange, ...), při nových dodávkách aplikačních celků ji zajišťuje VZP ČR, dodavatel aplikace však vždy musí v nabídkách a dalších dokumentech specifikovat, jaké typy záloh (s ohledem na námi používané technologie) budou požadovány.

Vysvětlivky:

RTO = Recovery Time Objective ... doba výpadku postižených služeb v případě obnovy

RPO = Recovery Point Objective ... k jakému času lze data obnovit, která data bude třeba po obnově nahradit (datové změny od poslední zálohy), případně která nahradit nepůjdou

5.3. Definice provozních parametrů služby/aplikace (SLA)

SLA a provozní parametry příslušné aplikace/domény budou součástí v technické specifikace příslušné komponenty (definované smluvně).

Využívané hodnoty:

Provozní doba aplikace – doba, kdy běží servery a aplikace

Režim provozní doby (7x24, 7x16, 5x16, 5x8)

Podporovaná provozní doba - doba, kdy provozní oddělení IT VZP zajišťuje personálně provoz aplikace

Režimy podporované provozní doby: 7x24, 7x16, 5x16, 5x8

Doba podpory externím dodavatelem - doba, po kterou je dostupná podpora dodavatele

Režim doby podpory externím dodavatelem (7x24, 7x16, 5x16, 5x10, 5x8)

Servisní okno - servisním oknem se rozumí vymezený časový rámec mimo provozní dobu služby na údržbu systému.

Režim servisních oken

- Po 18:00 - 24:00 HW údržba
- Út 18:00 - 24:00 SW údržba
- St 18:00 - 24:00 HW údržba
- Čt 18:00 - 24:00 SW údržba

Podpora Helpdesk - standardní doba Helpdesku pro uživatele a řešitele -

Režim podpory Helpdesku

- Po – Čt 07:00 - 17:00
- Pá - 07:00 – 15:00

Požadovaná dostupnost aplikace – Dostupnost aplikace/služby koncovým uživatelům v procentech.

Požadovaná doba odezvy - časový interval mezi akcí uživatele a odezvou systému.

Požadovaná spolehlivost - střední doba mezi výpadky

Střední doba mezi obnovením služby po výpadku a vznikem nového výpadku dané služby. Uvádí se ve dnech.

5.4. Podmínky převzetí do rutinního prostředí a aplikační podpory

- Aplikace/služba je řádně otestovaná s příslušnou testovací dokumentací a akceptačními protokoly za jednotlivé druhy testů.
- Rutinní operace jsou plně automatizované (vyžadují pouze prvotní nastavení a následnou pravidelnou kontrolu), manuální operace jsou max. eliminovány (např. manuální kopírování dat v případě provozní chyby).
- Aplikace/služba je připravena k monitoringu všech funkcionalit, veškerého HW, SW a DB a je připravena k využití stávajících monitorovacích nástrojů.
- Aplikace/služba musí být předána dle standardního procesu předání aplikací do provozu včetně kompletní provozní dokumentace dle požadované struktury
- Aplikace/služba je dodána s kompletní dokumentací provozní i uživatelskou, včetně „Předávacích tabulek“ (přílohou standardů). K aplikaci/službě je dodán instalační postup a konfigurační příručka, podle kterých je možné jednoznačně aplikaci/službu instalovat a konfigurovat, bez jakýchkoliv manuálních zásahů.
- Po provedení instalace aplikace/služby dle dokumentace a instalačních postupů je stav aplikace/služby plně funkční, dle požadavků odběratele.
- Aplikace/služba je v době 1 měsíce od nasazení do produkčního prostředí v pilotním provozu, kdy se vyžaduje zvýšená podpora dodavatele
- Aplikaci/službu je po splnění a dodání výše uvedených bodů možné převzít do plného rutinního prostředí a následné aplikační podpory.

viz přílohy:

P5_předávací_Tabulky_produkčního prostředí

P5a_předávací_Tabulky_testovací_prostředí

5.5. Vazba na ITIL procesy

Aplikace musí být je zařazena ve VZP do standardních ITIL procesů

5.5.1. Definování veškerých eskalačních procedur u aplikace - správa HelpDesku/ServiceDesku

- Kritičnost aplikace
- Obnovení provozu
- Rozpoznání nestandardní situace
- Eskalační procedura

5.5.2. Zavedení aplikace do incident managementu

- Aplikace musí být zavedena do procesu Incident Managementu

5.5.3. Zavedení aplikace pod standardní řízení změn - change management

- Aplikace musí být zavedena do procesu Change Managementu, který má následující části:
 - Požadavek a zadání změny
 - Schvalovací proces změny
 - Realizace změny a předání úpravy aplikačního softwarového vybavení (dále zkratkou ASW) podle pravidel release managementu (uvedeno v následující kapitole)
 - Nasazení změny ASW a akceptace v rámci procesu test managementu
 - Podle objemu a závažnosti zakázky je může být celý proces projektově řízen.

5.5.4. Zavedení aplikace do release plánů - release management

- Aplikace musí být zavedena do procesu Release Managementu

Ve VZP používáme toto rozdělení release:

- malý - malé změny, bez dopadu do integrace
- velký - velké funkční změny
- mimořádný – mimo termín release plánu – např. legislativou vynucené změny...

Pro každou komponentu ASW se v rámci dohody mezi dodavatelem a ICT VZP ČR nastaví release plán.

6. Seznam příloh

Příloha 1: P5_předávací_Tabulky_produkčního prostředí

Příloha 2: P5a_předávací_Tabulky_testovací prostředí

7. Výjimky ze standardu:

7.1. Integrace se stávajícím IS

- Příloha 3: Integrace aplikace do IDM (Identity management)
- Příloha 4: Integrace aplikace s CSČ (Centrální správa číselníků)
- Příloha 5: Popis integračních vazeb prostřednictvím IPF a metodika realizace integračních vazeb

Integrace aplikace do IDM

Příloha standardů a podmínek dodávek
informačního systému VZP ČR

UPOZORNĚNÍ:

Tento dokument je zpracován Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky (dále též jen „VZP ČR“ nebo „VZP“). Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky jej uveřejňuje v rámci zadávací dokumentace jí zadávaných veřejných zakázek. Tento dokument umožňuje vytvořit si představu o standardech informační architektury ICT VZP ČR. Účelem jeho uveřejnění je poskytnout informace nezbytné pro integraci dodávané komponenty se stávajícím informačním systémem v souladu se Standardy ICT- VZP- NIS.

Uveřejněním tohoto dokumentu není dotčena právní odpovědnost spojená s jeho zneužitím.

V tomto dokumentu bylo použito názvů subjektů a názvů produktů, které mohou být chráněny příslušnými právními předpisy.

Otevřením tohoto dokumentu berete výše uvedené skutečnosti na vědomí.

Obsah

1. Úvod	7
2. Integrace aplikace	7
2.1 Varianty integrace s IDM/OIM	9
2.1.1 Externí úložiště uživatelských dat (integrace s ADB nebo AD)	9
2.1.2 Vlastní úložiště uživatelských dat	10
2.2 OIM	12
2.3 ADB	13
2.3.1 Výhody použití ADB	14
2.3.2 Knihovna	15
2.3.3 Role	16
2.3.4 Lokality	16
2.4 Role	16
2.4.1 Metodika definování rolí	18
2.4.2 Kombinace „Role“ a „Pracovní úsek“	19
2.5 ESSO LM	20
2.5.1 Spolupráce systémů OIM a eSSO	21
2.6 RAP	22
2.6.1 Integrace aplikace s RAP	23
2.7 GMUSERS – Katalog uživatelů	23
3. Fáze integrace aplikace	23
3.1 Kroky a zodpovědnosti během integrace aplikace do IDM řešení	25
4. PL/SQL API – komunikační rozhraní	26
4.1 Procedura Create User	26
4.2 Procedura UpdateUser	27
4.3 Procedura ChangePassword	27
4.4 Procedura LockUser	28
4.5 Procedura UnlockUser	28
4.6 Procedura DeleteUser	28
4.7 Procedura AddRole	29
4.8 Procedura RemoveRole	29
4.9 Návratové kódy	29
5. Reference	30

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Přehled IDM komponent	9
Obrázek 2 – Integrace aplikace - externí úložiště	10
Obrázek 3 – Integrace aplikace - vlastní úložiště	11
Obrázek 4 - Schéma správy identity pomocí OIM	12
Obrázek 5 - Relační model ADB	13
Obrázek 6 - Řešení ADB	14
Obrázek 7 - Ukázka GUI ADB aplikace - seznam uživatelů	15
Obrázek 8 - Schéma využití knihovny ADBLib	16
Obrázek 9 - Pyramida rolí	17
Obrázek 10 – Role v nepřímé integraci	18
Obrázek 11 - Role v přímé integraci	18
Obrázek 12 Příklad Business role a vazby na typové role	19
Obrázek 13 Princip Oracle eSSO LM	21
Obrázek 14 - Schéma zobrazení aplikace RAP	22

Historie dokumentu

Verze	Datum	Autor	Popis
1.06	17.10.2017	ÚICT VZP ČR	Vytvoření dokumentu

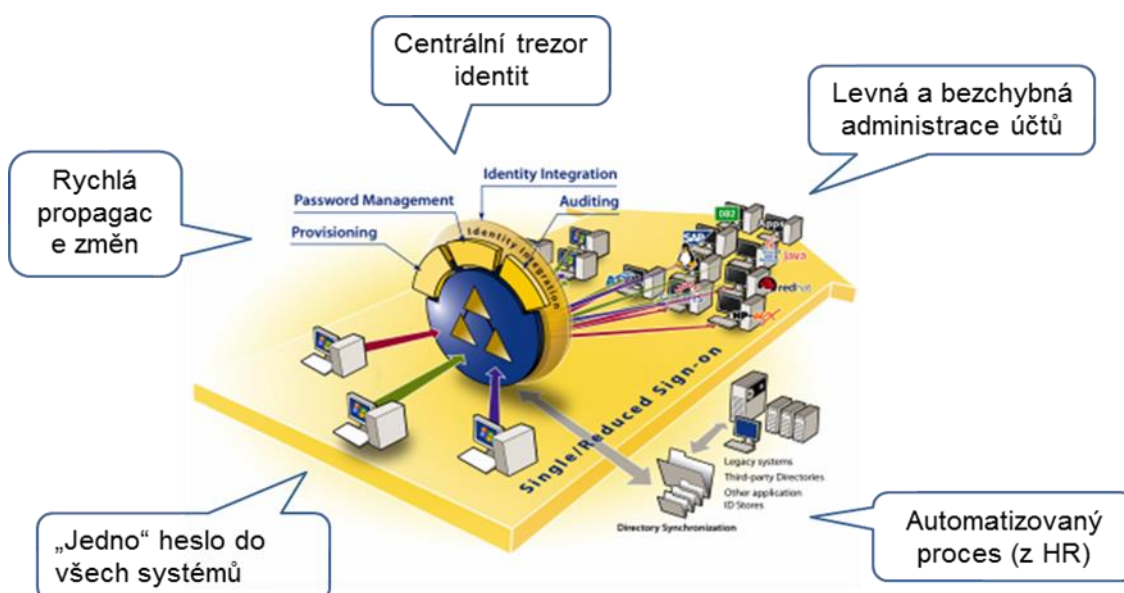
1. Úvod

Dokument obsahuje sadu standardů pro vybudování integračních vazeb nově dodávaných komponent informačního systému se stávajícími komponentami prostřednictvím integrační platformy v souladu se Standardy ICT VZP ČR. Vytvořené standardy jsou základem pro další rozšiřování systému zaváděním nových komponent a to jak „standardních“, tak i vytvářených dle specifických požadavků VZP ČR. Tento dokument je součástí výše uvedených Standardů ICT.

V případě specifikace rozšíření informačního systému zaváděním nových komponent ve smlouvě s dodavatelem, má specifikace uváděná v této smlouvě přednost před Standardy.

2. Integrace aplikace

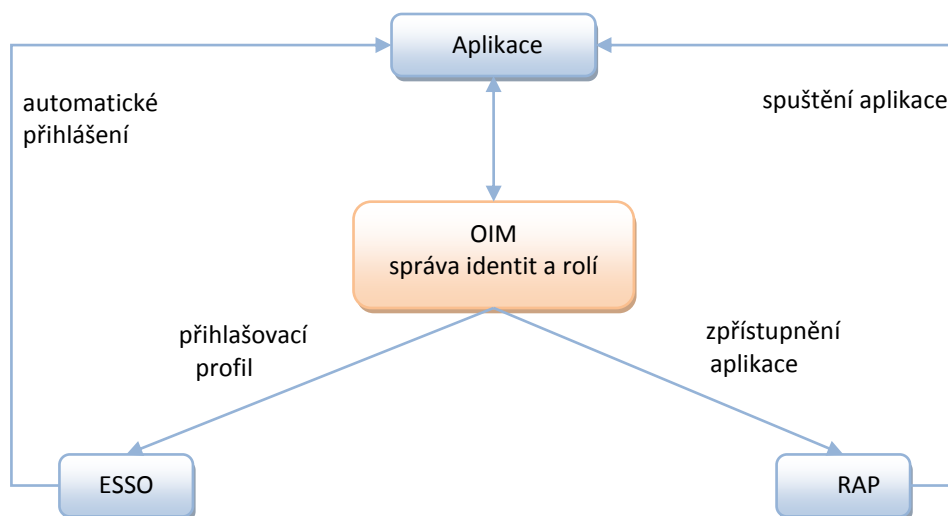
Dokument si klade za cíl seznámení s principy integrace aplikace do řešení IDM (Identity Management). Detailní informace o IDM řešení lze získat z dokumentace, která je uvedena v kapitole Reference.

Co nabízí integrace aplikace s řešením IDM?

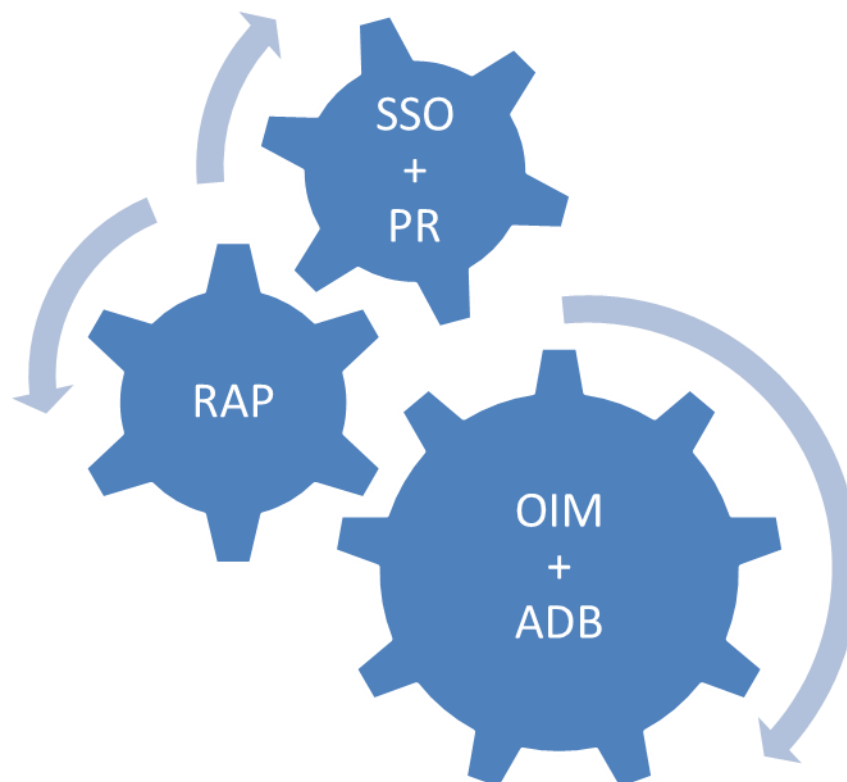
- Centrální správa uživatelských účtů a rolí pomocí Oracle Identity Manager (viz kapitola 2.1)
 - Správa identit uživatelů (jméno / heslo)
 - Správa oprávnění uživatelů pro přístup do aplikace (role, práva)
- Metodicky řešená podpora řízení oprávnění na základě rolí resp. hierarchie rolí
- Externí, konsolidované repozitory autentizačních a autorizačních dat s podporou specifik VZP – komponenta ADB (Autorizační Databáze)
- Řízené zpřístupnění aplikace (odkazu) cílovým uživatelům pomocí Rozcestníku aplikací (viz kapitola 2.6)

- Podporu Single Sign On (SSO) - automatické přihlášení cílových uživatelů do aplikace pomocí produktu Oracle Enterprise Single Sign-On Logon Manager (viz kapitola 2.5). Přihlašovací údaje do integrovaných aplikací pak spravuje OIM a vlastní přihlašování provádí Oracle eSSO LM.

Další kapitoly jsou členěny dle nabízených funkcí IDM řešení:

- Volba formy integrace s IDM (OIM)
- OIM – správa identit
- Řízení oprávnění na základě rolí
- ADB - externí, konsolidované úložiště uživatelských oprávnění
- eSSO – automatické přihlášení uživatele
- RAP – rozcestník aplikací

Obrázek 1 - Přehled IDM komponent

2.1 Varianty integrace s IDM/OIM

Aby bylo možné připojit aplikaci OIM a vyžívat tak všech možností z toho plynoucích, je nejdříve nutné zvolit způsob integrace.

Způsob se volí dle druhu úložiště dat o uživatelích a jejich rolích:

1. **Externí úložiště dat** – jedná se o preferovaný způsob integrace. Aplikace využívá externí úložiště uživatelů aplikace a jejich rolí. Úložištěm dat je Autorizační databáze ADB, která je již s OIM integrována a zajišťuje tedy plnou spolupráci s OIM. Z pohledu OIM se jedná o nepřímou integraci.
2. **Vlastní úložiště dat** – pokud aplikace buď neumožňuje použít externí úložiště dat, nebo je tento způsob z nějakého důvodu nevhodný, lze nadále využívat vlastní úložiště dat provést takzvanou přímou integraci s OIM.

2.1.1 Externí úložiště uživatelských dat (integrace s ADB nebo AD)

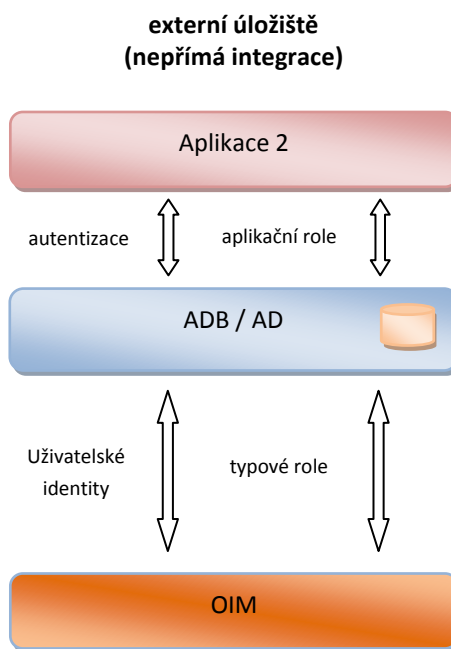
V rámci nepřímé integrace je třeba připravit aplikaci pro oddělení svého úložiště autentizačních a autorizačních dat a jeho nahrazení autorizační databází ADB pomocí ADBLib knihovny (podrobné informace viz dokumentace ADB API uvedená v kapitole Reference. Podle typu aplikace se zvolí formát dodané knihovny ADB.

- Knihovna „jar“ – aplikace využívající technologii java
- Knihovna „pll“ – aplikace vytvořené v technologii Oracle Forms

Dále je třeba připravit seznam aplikačních rolí a jmenování zástupce, který se bude účastnit jednání o mapování typových a business rolích.

Pro vývojáře je k dispozici:

- Dokumentace ADB knihovny
- Knihovna ADB pro vývoj (verze XML) a integrační testy v TVS (verze WS)
- Podpora knihovny ADB ze strany dodavatele ADB

Obrázek 2 – Integrace aplikace - externí úložiště

2.1.2 Vlastní úložiště uživatelských dat

V případě, že aplikace preferuje použití vlastního úložiště dat, je nutné implementovat přímou integraci se systémem OIM – Oracle Identity Manager. Integrační rozhraní dovoluje obousměrnou komunikaci, v terminologii OIM / IDM se jedná o tzv.:

- Provisioning – poskytování údajů z IDM do integrované aplikace, tj. směr komunikace je z OIM do integrované aplikace
- Reconciliation – sjednocení údajů v IDM dle stavu dat v integrované aplikaci, tj. směr komunikace je z integrované aplikace do OIM

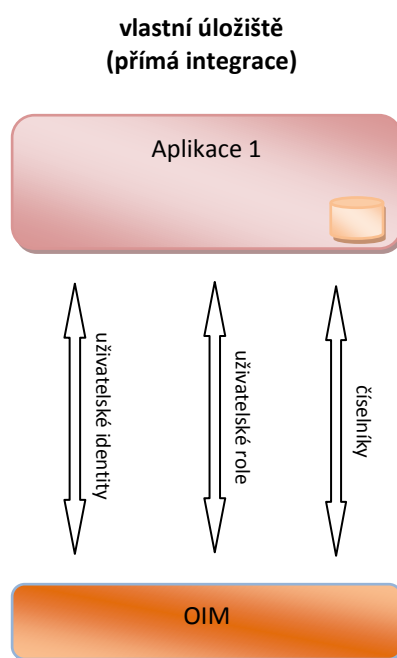
Pro implementaci integrace je nutné provést následující:

- Implementovat PL/SQL rozhraní na straně integrované aplikace (viz příloha), které slouží pro účely „provisioningu“

- Připravit tabulky/view na straně integrované aplikace pro účely „reconciliation“. Tabulky obsahují následující typy dat:
 - tabulka uživatelů (identit)
 - tabulka rolí přiřazených k uživatelům
 - tabulky číselníky, mezi které například patří číselník rolí

Pro možnost inkrementální „rekonciliace“, tj. přenosu pouze části dat, u kterých nastala změna od poslední „rekonciliace“, je nutné, aby tabulky (view) obsahovaly sloupec s datem poslední aktualizace.

Pro integrační testy je nutné předat IDM týmu přihlašovací údaje k databázi, tj. IP adresa a port, verze DB, SID DB, username, heslo atd.

Obrázek 3 – Integrace aplikace - vlastní úložiště

2.1.2.1 Přenosu dat z aplikace do OIM

Pro umožnění přenosu z aplikace do OIM stačí v databázi definovat tabulku nebo view. Každá taková tabulka nebo view by měly obsahovat sloupec určující datum a čas poslední změny daného řádku. OIM se pak snadno do takového databázového objektu podívá a získá údaje o posledních provedených změnách.

Přenášená data:

- Uživatelské identity (například přihlašovací jméno, heslo, jméno, příjmení, telefon, ...)
- Uživatelské typové role (například administrátor aplikace, evidence uživatelů, ...)
- Číselníky (například seznam pracovišť, seznam skupin, ...)

2.1.2.2 Přenos dat z OIM do aplikace

Pro zajištění funkcionality OIM vzhledem k uživatelům a jejich rolím v aplikaci, je definováno komunikační rozhraní PL/SQL API, které umožňuje základní operace s uživatelskými účty a jejich rolmi:

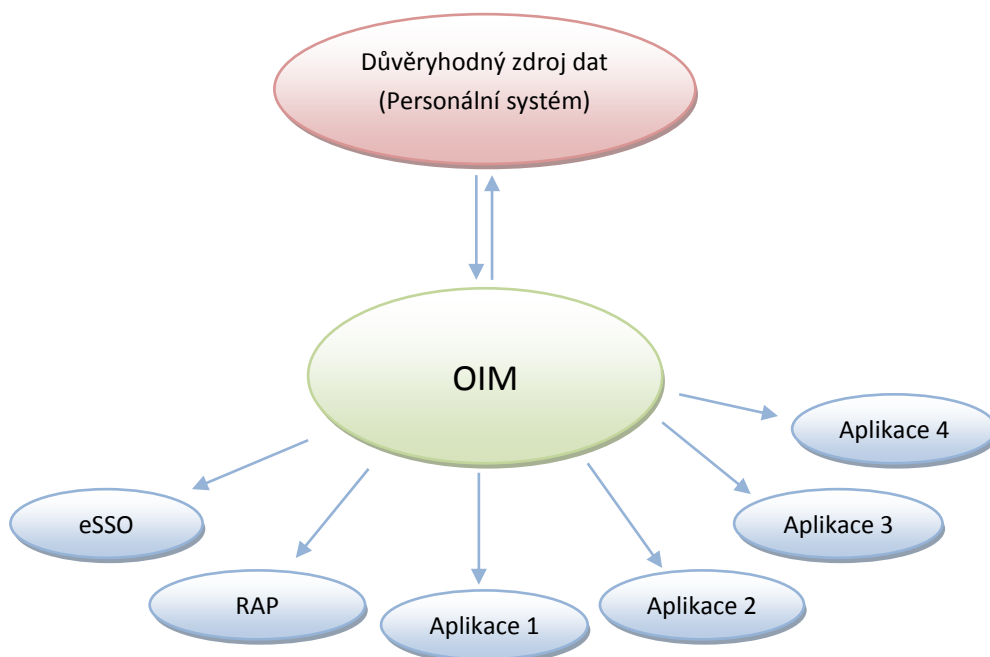
- **CreateUser** – Vložit uživatelský účet
- **UpdateUser** – Aktualizovat údaje o uživatelském účtu
- **LockUser** – Pozastavení uživatelského účtu
- **UnlockUser** – Obnovení uživatelského účtu
- **DeleteUser** – Smazání uživatelského účtu
- **ChangePassword** – Změna hesla uživatelského účtu
- **AddRole** – Přidání role
- **RemoveRole** – Odebrání role

Podrobnější informace o komunikačním rozhraní viz příloha PL/SQL API.

2.2 OIM

Oracle Identity Manager (OIM) zajišťuje centralizaci správy identit integrovaných aplikací a práv identit (rolí). Informace o uživateli jsou uloženy na jednom místě a odtud automaticky propagovány do integrovaných aplikací (viz Obrázek 4 - Schéma správy identity pomocí OIM). Například pokud se uživatka vdá a změní příjmení, je tato změna propagována do všech integrovaných aplikací. Zároveň OIM může z integrovaných aplikací získávat aktuální data (například změny v číselnících) a případně je propagovat dále.

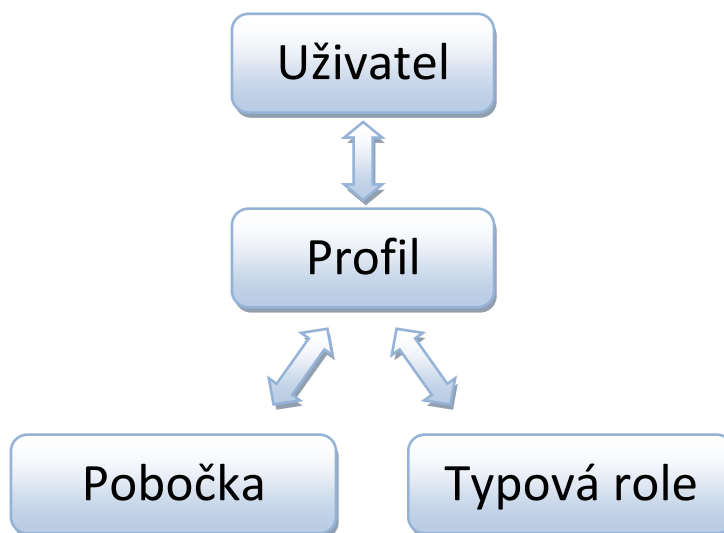
V rámci celé společnosti je tedy uživatel vždy zastoupen jednou identitou v OIM. Tato identita obsahuje všechny potřebné údaje o uživateli (v případě VZP jsou získávány z personálního systému VEMA). OIM řídí, do kterých aplikací má daná identita přístup a jaké má oprávnění (role) v aplikaci.

Obrázek 4 - Schéma správy identity pomocí OIM

2.3 ADB

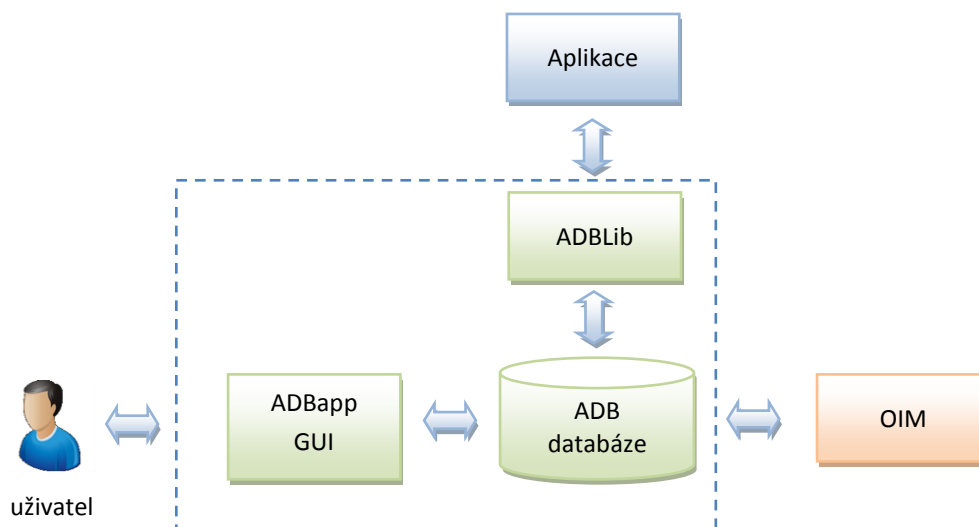
Autorizační databáze (ADB) je centrálním a konsolidovaným úložištěm dat určeným pro správu uživatelů a jejich rolí vzhledem k aplikacím. K vytvoření ADB vedly specifické požadavky v prostředí VZP. Každý uživatel ve VZP má přiřazený své typové role (každá typová role může obsahovat jednu a více aplikačních rolí), které jsou ale zároveň vázány na konkrétní pracoviště. Vzhledem k velkému množství uživatelů, pracovišť a rolí tak vznikla ADB, která ukládá tyto údaje v jednoduchém relačním modelu (viz Obrázek 5 - Relační model ADB).

Obrázek 5 - Relační model ADB

Následující schéma zobrazuje komponentový pohled na ADB řešení. ADB data jsou přístupná 3 způsoby:

1. Uživatelským rozhraním (GUI), které dovoluje plnou kontrolu na ADB daty.
2. Aplikace využívající ADB jako externího úložiště – pomocí API (ADBLib) dovolují číst data z ADB.
3. Řídící IDM systém (OIM) má plnou kontrolu nad ADB daty. Přístup je realizován skrze dedikované API pro OIM.

Obrázek 6 - Řešení ADB

2.3.1 Výhody použití ADB

Externí úložiště uživatelských dat v podobě ADB má následující výhody:

- Již vytvořená aplikace pro kompletní správu údajů, vytvořená v technologii Oracle Forms. Odpadá tedy nutnost vytváření vlastní správy uživatelů a jejich oprávnění v aplikaci.
- K dispozici jsou různé verze knihoven s jednotným rozhraním pro komunikaci s ADB. Stačí tedy odladit aplikaci, například s použitím XML verze knihovny, bez potřeby mít přístup k celé ADB, a po dokončení úprav jen vyměnit knihovnu a připojení s ADB bude fungovat.
 - Knihovna určená primárně pro vývoj, která umožňuje používat XML zdroj dat.
 - Knihovna určená pro komunikace s ADB prostřednictvím webových služeb.
 - V dohledné době bude k dispozici verze knihovny pro komunikaci s ADB prostřednictvím LDAP protokolu.
- Možnost zjednodušení práce s aplikačními rolemi pomocí typových rolí, které sdružují více aplikačních rolí dohromady, podle typu práce s aplikací. Typové role se pak snadněji u uživatelů spravují a mapují na business role.
- Aplikace nepotřebuje provádět žádnou správu svých uživatelů. To obstará ADB. Aplikace se pouze ptá (nepotřebuje provádět žádný zápis do oprávnění):
 - Existuje přihlašovaný uživatel?
 - Je heslo přihlašovaného uživatele správné?
 - Jaká oprávnění (aplikační role) má daný uživatel v aplikaci?
- Jednotný / konsolidovaný systém evidence uživatelů a oprávnění.
- Připravené GUI pro práci s ADB daty.

Aplikace	Uživatelé	Role	Práva
----------	-----------	------	-------

Seznam uživatelů

Jméno	Příjmení	Login	Stav
Adam	Adamec	admin	AKTIVNI
Adam	Adamec	admin1	AKTIVNI
Jan	Jan	HONZA	AKTIVNI
Ferda	Mravenec	ferda	AKTIVNI
Petr	Pavel	1000001	AKTIVNI
test	test	1000000	NEAKTIVNI
OIM	USR1	OIMUSR1	AKTIVNI
		abrai72	AKTIVNI
		adame72	AKTIVNI
		allpohl	AKTIVNI
		allrpokl	AKTIVNI
		bacj71	AKTIVNI
		bazae72	AKTIVNI
		bernt72	AKTIVNI
		betad99	AKTIVNI

Uživatel

Login: OIMUSR1 Jméno: OIM
 Heslo: Příjmení: USR1
 Heslo znovu: Telefon: 123
 Stav: AKTIVNI Email: 123
 Pracoviště: 2100 Územní pracoviště: BEROUN Výběr

Profil uživatele

Aplikace	Název role	Kód a název oprávněného pracoviště / aplikace
ADB	Aplikační analytik	CSC Centrální správa číselníků
ADB	Aplikační vývojář	CSC Centrální správa číselníků
CSC	Administrátor CSČ	0 Celo VZP
CSC	Správce paketů a exportu CS	0 Celo VZP
CSC	Garant číselníku CSČ	0 Celo VZP
CSC	Super uživatel CSČ	0 Celo VZP
CSC	Uživatel CSČ	0 Celo VZP

Přidat profil Upravit profil Odstranit

Nový uživatel Smazat uživatele Uložit změny

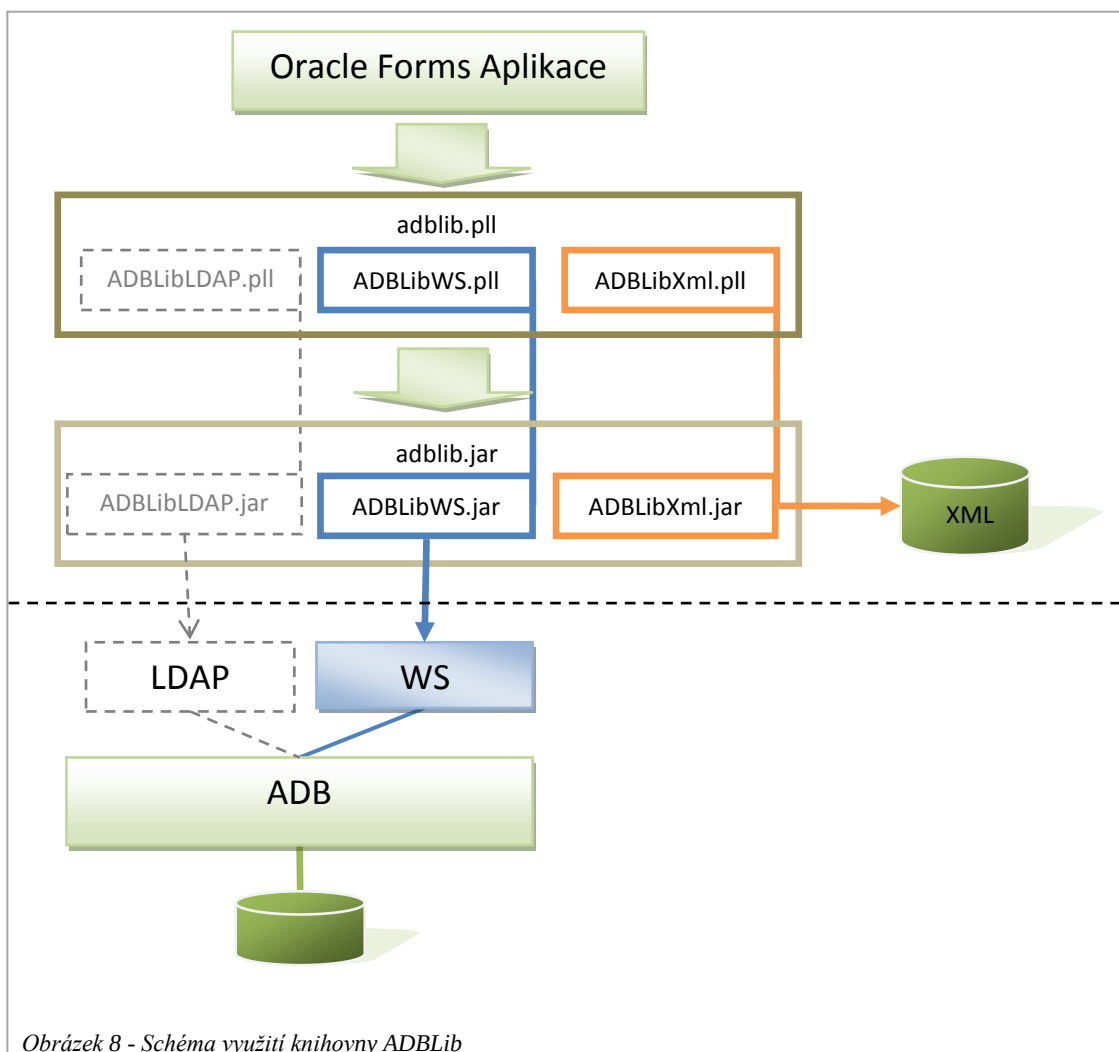
Obrázek 7 - Ukázka GUI ADB aplikace - seznam uživatelů

2.3.2 Knihovna

Knihovna ADBLib slouží ke komunikaci s autorizační databází ADB. V současné době jsou k dispozici 2 verze této knihovny (třetí verze, určená pro komunikaci prostřednictvím LDAP protokolu, bude dostupná později):

- Verze XML určená hlavně pro usnadnění vývoje, protože pro úpravu stávající či vývoj nové Oracle Forms aplikace není potřeba mít k dispozici celý systém autorizační databáze, ale stačí vytvořit si pouze data pomocí XML souborů.
- Verze WS, která v současné představuje dočasné řešení komunikace s vlastní Autorizační databází, než bude k dispozici rozhraní LDAP

Jednotné rozhraní knihovny ADBLib umožňuje vývoj Oracle Forms aplikace například na XML verzi, její odladění a poté prostou výměnou dvou souborů na aplikačním serveru Oracle Forms lze docílit výměny verze ADBLib knihovny.

2.3.3 Role

ADB nabízí možnost vytvoření typových rolí, které obsahují více aplikačních rolí. Více informací o rolích je k dispozici v následující kapitole.

2.3.4 Lokality

Typové role jsou vázány na pracoviště – lokality. Daná typová role uživatele může být na různých lokalitách a zároveň může mít uživatel v jedné lokalitě více typových rolí.

2.4 Role

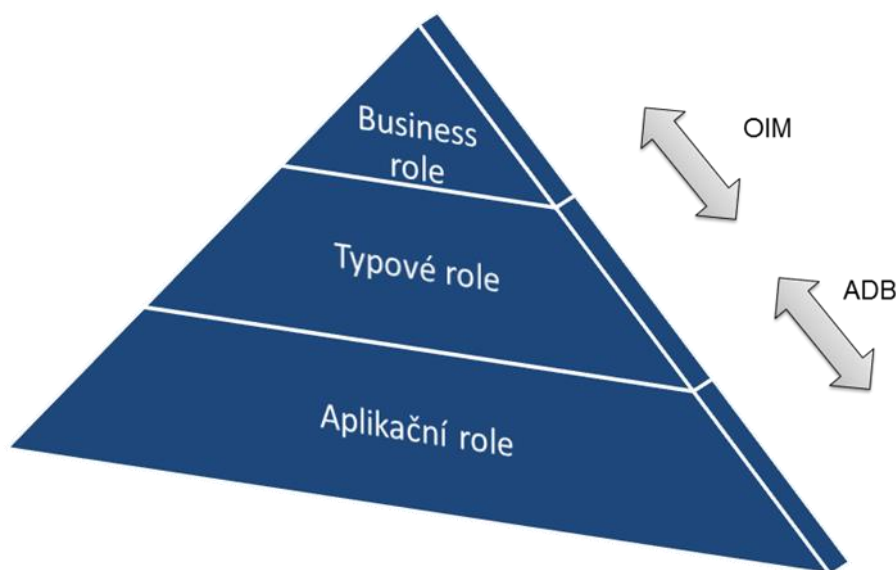
Role představují realizaci řízení oprávnění v aplikacích. Přiřazení role uživateli může být založeno na základě různých atributů uživatele: pracovního zařazení, pracoviště, dočasné potřeby, atd... Cílem je umožnit uživateli přístup pouze k informacím, ke kterým přístup má mít a umožnit mu s informacemi pracovat je tak, jak mu přísluší. K realizaci řízení bezpečnosti slouží 3 úrovně rolí.

Význam jednotlivých úrovní řízení bezpečnosti:

- AR - Aplikační role představuje zabezpečení na úrovni aplikace. Povoluje či zabraňuje tak vykonání konkrétní funkce aplikace. V případě vlastního úložiště dat se o správu aplikačních rolí stará sama

aplikaci. V případě použití externího úložiště ADB se o aplikační role stará ADB a na požádání aplikační role předává aplikaci.

- TR - Typové role představují seskupení oprávnění do logických (nedělitelných) celků. Umožňují usnadnění správy oprávnění v rámci jedné aplikace. K mapování aplikačních rolí na typové role dochází buď v ADB, tedy v případě využití externího úložiště dat anebo přímo v aplikaci, pokud to aplikace podporuje. V případě, že aplikace je aplikace integrována přímo, typové role nepodporuje a aplikačních rolí je málo, je možné prohlásit aplikační role za typové a provést tedy přímé mapování business rolí na role typové.
- BR - Business role seskupují typové role (tedy jednu a více aplikačních rolí) napříč více aplikacemi a odpovídají tak přiděleným zodpovědnostem (rolím) v rámci podnikových procesů. Například $BR1=TR1+TR4+TR6\dots$ K mapování BR na TR dochází v OIM.

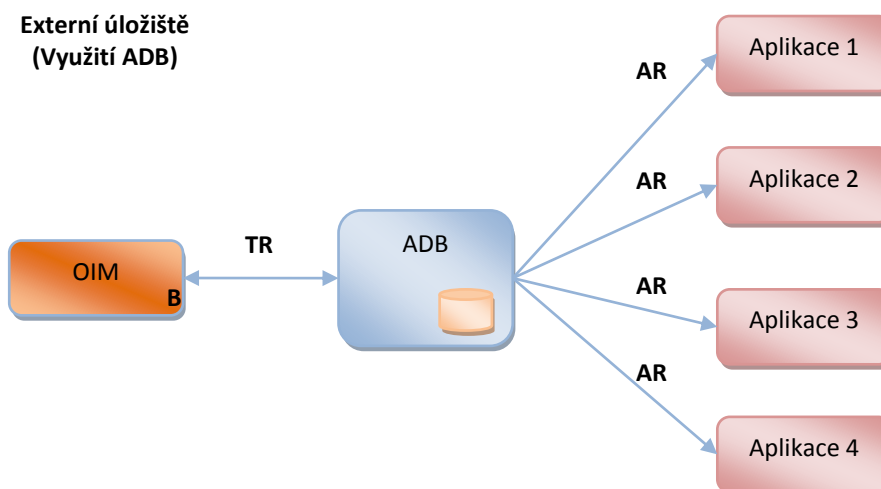

Obrázek 9 - Pyramida rolí

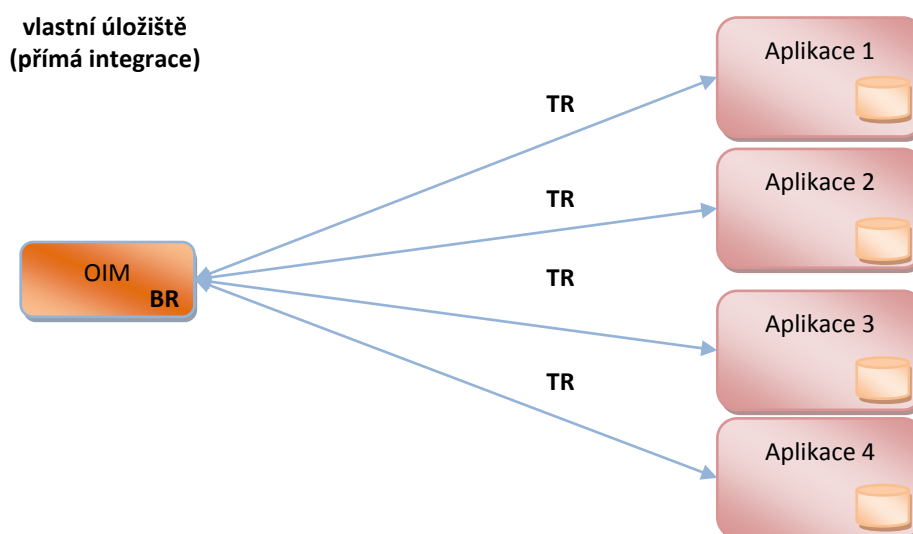
Důvodem použití více úrovní rolí je zajištění jak snadné správy přiřazení rolí uživateli, tj. práce s malým množstvím rolí, tak i v možnosti definovat velké množství oprávnění (aplikačních rolí) na úrovni aplikace.

Jednotlivé úrovně jsou umístěny v různých systémech a to na základě typu použité integrace:

- Mapování Business rolí na Typové role jsou vždy umístěny přímo v OIM
- Mapování Typových rolí na role aplikační se liší dle použité integrace
 - **Nepřímá integrace** – typové role jsou na aplikační mapovány v externím úložišti dat, v ADB (viz Obrázek 10 – Role v nepřímé integraci)
 - **Přímá integrace** – typové role jsou na aplikační mapovány ve vlastním úložišti aplikace (viz Obrázek 11 - Role v přímé integraci)

Obrázek 10 – Role v nepřímé integraci

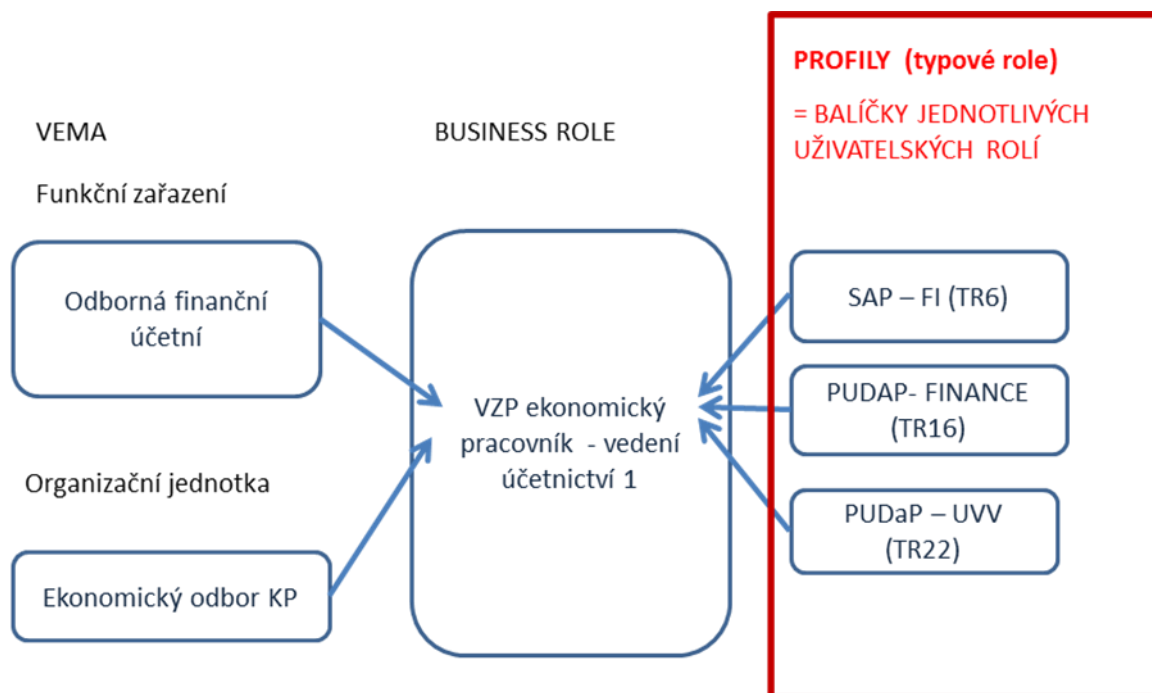
Obrázek 11 - Role v přímé integraci

2.4.1 Metodika definování rolí

Jednotlivé úrovně rolí mají rozdílný význam v interpretaci dané role.

- Aplikační role – představují identifikace rolí, které jsou jednoznačně interpretovatelné aplikační logikou aplikace, tj. řídí možnosti oprávnění v aplikaci

- Typové role – představují procesní kroky v agendě, která je aplikací podporovaná. Příkladem může být – zanesení objednávky, schválení faktury, rozhodnutí o žádosti, agenda EU dokladů atd. TR se skládá z AR, tj. TR náleží jedné aplikaci.
- Business role – představuje roli v podnikových procesech, tj. jedná se o tzv. kategorii zaměstnance – například účetní, krajský účetní kontrolor, ekonomický ředitel, přepážková pracovnice atd.

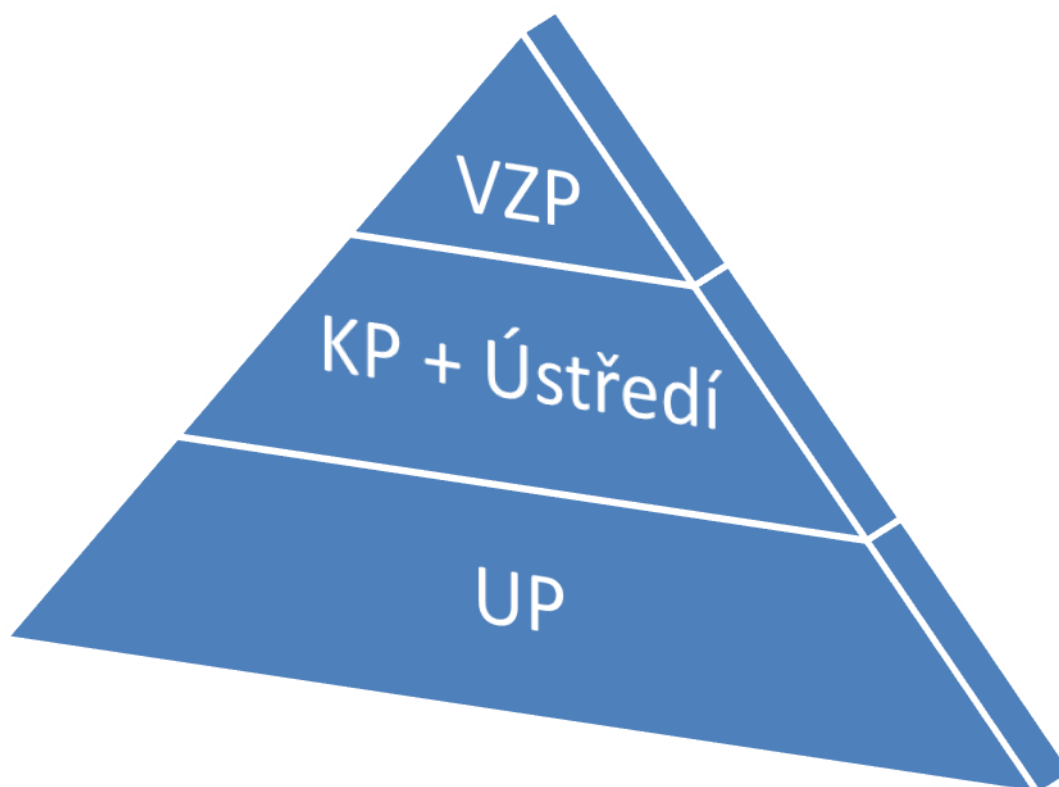

Obrázek 12Příklad Business role a vazby na typové role

2.4.2 Kombinace „Role“ a „Pracovní úsek“

V předchozím textu byl výraz „role“ použit pro funkční vymezení v rámci možností VZP. Toto vymezení ale není úplné, konkrétní role, která se přiděluje uživateli, musí ještě obsahovat vymezení se k pracovnímu úseku VZP, tj. vymezuje se datově. Kombinaci „role“ a „pracovního úseku“ budeme označovat jako instanci role. Tato konvence platí pro všechny úrovně rolí – pro business role, typové role i aplikační role.

Následující schéma zobrazuje hierarchické uspořádání pracovních úseků VZP:

Hierarchie se má úrovně:

- VZP – veškerá data VZP
- KP (včetně ústředí) – krajské celky VZP a ústředí, tj. 14 krajů a ústředí
- UP – územní pracoviště, cca 80 okresních měst ČR, každé územní pracoviště přísluší právě jednomu kraji

Kód pro VZP je 0, kraje mají kódy 1 až 14, ústředí má kód 9800, územní pracoviště mají 4 ciferný kód, kde 3 a 4 pozice je 0, např. 2100.

Příklady instancí rolí jsou:

- FIN_TR34_7200
- BR15_0
- RSZP_PK_U66_15

2.5 ESSO LM

Oracle Single Sign-On Logon Manager (eSSO LM) zajišťuje zabezpečené uložení přihlašovacích informací a umožňuje automatické přihlášení do různých druhů aplikací, například:

- Windows aplikace
- Internetové aplikace

- Java aplikace
- Oracle Forms aplikace

Obrázek 13 Princip Oracle eSSO LM

Ke spárování uživatele a profilu v eSSO LM slouží uživatelův doménový účet.

Aby bylo možné přihlášení k aplikaci pomocí jejího přihlašovacího dialogu, je potřeba zajistit identifikovatelnou tohoto dialogu, například jednoznačně identifikovatelným textem v názvu přihlašovacího dialogu.

Pro úspěšnou integraci aplikace do IDM řešení je nutné vytvořit přihlašovací profil aplikace v systému eSSO LM. Přihlašovací profil zajišťuje rozeznatelnost přihlašovací dialog aplikace pro automatické zadání jména a hesla systémem Logon Manager, který je nainstalován na pracovní stanici uživatele. V průběhu procesu integrace může být identifikována potřeba provést úpravu přihlašovacího dialogu tak, aby ho mohl Logon Manager jednoznačně identifikovat přihlašovací dialog.

Systém Oracle eSSO není jediným způsobem zajištění SSO ve VZP. Mezi další způsoby patří například metody / technologie:

- Kerberos,
- NTLM,

které se ve VZP využívají, především v prostředí technologií společnosti Microsoft.

2.5.1 Spolupráce systémů OIM a eSSO

Systém OIM je řídicím prvkem mezi IDM systémy, řídí tedy i životní cyklus účtů v integrovaných aplikacích, tj. včetně událostí typu založení účtu, změna hesla k účtu atd. Systémem OIM při těchto operacích

paralelně komunikuje se systémem eSSO a předává mu přihlašovací údaje, které jsou právě modifikovány v integrované aplikaci. Uživatel nezná přihlašovací údaje a systém eSSO vyplňuje přihlašovací údaje za uživatele v okamžiku zobrazení přihlašovacího dialogu integrované aplikace.

2.6 RAP

Rozcestník aplikací (RAP) je z pohledu uživatele aplikace, která zobrazuje seznam dostupných aplikací a umožňuje jejich spuštění. Za aplikací je skryt celý systém pro evidenci dostupných aplikací k jednotlivým uživatelům.

Obrázek 14 - Schéma zobrazení aplikace RAP

Každý uživatel systému RAP musí mít vytvořený uživatelský účet a mít nastaveny pracovní plochy a aplikace. Spuštěním klientské aplikace RAP dojde k přihlášení uživatele (resp. klienta – tj. klientské aplikace) do systému RAP. Uživatel je ověřován na základě uživatelského jména, pod kterým je přihlášen do domény. Při úspěšném přihlášení je uživateli vygenerováno komunikační číslo, které nadále slouží pro vlastní komunikaci se systémem. Dále je uživateli nastavena klientská aplikace RAP. Jsou zjištěny pracovní plochy uživatele, záložky (karty) a aplikace na nich. Klient také získá hodnotu intervalu pro pravidelné oznamování stavu systému RAP.

V tuto chvíli je klient přihlášen a může spouštět přidělené aplikace. Spouštění aplikace je opět realizováno webovou službou. Dle typu spuštěné aplikace klient rozhodne o způsobu využití vráceného příkazu z odpovědi služby.

- V případě aplikace typu **EXE** dojde k přímému spuštění aplikace na počítači uživatele.
- Pokud se jedná o aplikaci typu **URL**, dojde ke spuštění Internet Exploreru s přednastaveným url.
- U aplikace typu **HOST**, která je vzdálenou aplikací (tzv. server-side) se nejprve na základě tzv. load-balancingu vybere aplikační server a dojde ke spuštění internetového prohlížeče s otevřením aplikace z

vybraného aplikačního serveru. Tento případ může nastat zejména pro aplikace běžící na technologii Oracle Forms.

2.6.1 Integrace aplikace s RAP

Pro integraci aplikace se systémem RAP je třeba:

- Určit typ aplikace
- Připravit název a popis aplikace tak, jak bude vystupovat na kartě pracovní plochy uživatele
- Připravit způsob spouštění aplikace (příkazový řádek, URL, parametry, server ...)
- Případně i připravit ikonu představující aplikaci

2.7 GMUSERS – Katalog uživatelů

Dalším tématem spolupráce IDM a podnikových aplikací je distribuce katalogu uživatelů. Katalog uživatelů je spravován personálním systémem VEMA, obsahuje veškeré personální informace.

Katalog je realizován ve formě tabulky GMUSERS a primárním úložištěm je sdílený číselník.

Tabulka GMUSERS obsahuje veškeré zaměstnance VZP a je možné jí mít k dispozici pomocí SDI (silné datové integrace).

Sloupec	Typ	Nepovinný (Nullable)
AD_USERNAME	VARCHAR2(30)	No
JMENO	VARCHAR2(30)	No
PRIJMENI	VARCHAR2(30)	No
TITUL	VARCHAR2(20)	Yes
TEL	VARCHAR2(1000)	Yes
FAX	VARCHAR2(100)	Yes
EMAIL	VARCHAR2(100)	Yes
PRAC_USEK	VARCHAR2(4)	No
FUNKCE	VARCHAR2(300)	No
PLATNOST	CHAR(1)	No

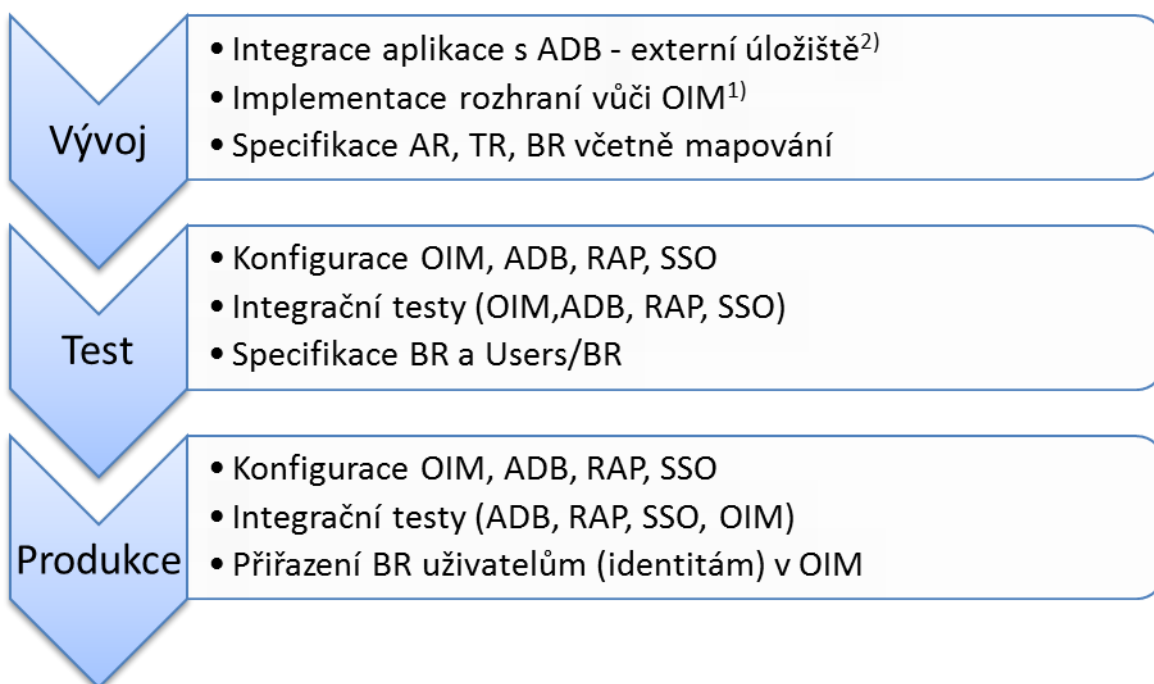
3. Fáze integrace aplikace

Integrace aplikace do IDM není otázkou jednoho kroku, ale představuje komplexní proces, který trvá typicky několik týdnů a obsahuje řadu nutných součinností.

Z pohledu dodavatele aplikací proces integrace do IDM dělíme do 3 fází:

- **Vývoj** – vlastní úprava aplikace pro integraci do IDM
- **Test** – mapování business a typových rolí, provádění integračních testů

- **Produkce** – konfigurace a nasazení do produkčního prostředí včetně přidělení business rolí koncovým uživatelům

Poznámky:

- 1) Jedná se o variantu integrace „vlastní“ úložiště / přímá integrace s OIM
- 2) Jedná se o variantu integrace „externí“ úložiště / integrace skrze ADB

Samotná proces integrace aplikace se dá dělit do dvou oblastí:

- Technologická oblast – integrační vrstva, tj. jedná se o samotné zajištění komunikace IDM komponent a integrované aplikace.
- Aplikační oblast - business úroveň, tj. jedná se o problematiku řízení identit a rolí v integrovaných aplikacích – definování business rolí, schvalovacích procesů, typových rolí atd.

Ve fázi vývoje se typicky řeší úlohy z technologické (integrační) vrstvy. Ve fázích testů a produkčního provozu se naopak řeší především oblast aplikační.

3.1 Kroky a zodpovědnosti během integrace aplikace do IDM řešení

Fáze	Procesní krok	VZP - IDM	VZP - garant aplikace	Dodavatel aplikace	HP/GEM	Komentář
	Předání materiálů pro integraci s IDM					Dokumentace, knihovny, přístupová oprávnění
VÝVOJ	Implementace API (rozhraní) pro OIM komunikaci ¹⁾			X		
	Vhodnost LOGIN dialogu aplikace pro SSO			X		
	Integrace s ADB (ADB knihovna) ²⁾			X		Případná změna modelu řízení oprávnění
	Podpora dodavatele při integraci s IDM				X	
	Seznam TR, AR (včetně mapování) pro nastavení ADB ²⁾			X		
	Seznam TR pro nastavení OIM ¹⁾			X		
	Specifikace BR a schvalovacích procesů		X		X	
	Rozšíření konfigurace OIM (BR, konektor k aplikaci)				X	
TEST	Konfigurace ADB dle podkladů TR/AR ²⁾	X				
	Konfigurace OIM včetně BR ¹⁾	X				
	Podklady pro RAP, eSSO			X	X	URL, test uživatel/heslo
	Konfigurace RAP, eSSO	X				
	Specifikace BR a schvalovacích procesů		X		X	
	Specifikace mapování „uživatelů VZP a BR“		X			
	Integrační testy (RAP, eSSO, OIM, ADB)	X		X	X	
PRODUKCE	Konfigurace ADB dle podkladů TR/AR ²⁾	X				
	Konfigurace OIM včetně BR ¹⁾	X				
	Přiřazení BR v OIM dle mapování „uživatelů a BR“	X				
	Integrační testy (RAP, eSSO, OIM, ADB)					
	Podklady pro RAP, eSSO		X	X		
	Konfigurace RAP, eSSO	X	X			Zpřístupnění aplikace pro koncové uživatele

Poznámky:

- 1) Jedná se o variantu integrace „vlastní“ úložiště / přímá integrace s OIM
- 2) Jedná se o variantu integrace „externí“ úložiště / integrace skrze ADB

4. PL/SQL API – komunikační rozhraní

4.1 Procedura Create User

Tato procedura je určena k vytvoření uživatelského účtu.

```
PROCEDURE CreateUser
(
  UserID in varchar2,
  FirstName in varchar2,
  LastName in varchar2,
  Organization in varchar2,
  EmployeeType in varchar2,
  ManagerID in varchar2,
  Email in varchar2,
  Telephone in varchar2,
  UserLocked in varchar2,
  StartDate in DATE,
  EndDate in DATE,
  UserPassword in varchar2,
  Result out varchar2
)
```

Parametry:

- *UserID – jedinečný identifikátor uživatele*
- *FirstName – jméno uživatele*
- *LastName – příjmení uživatele*
- *Organization - organizace*
- *EmployeeType – typ uživatele*
- *ManagerID – jedinečný identifikátor nadřízeného daného uživatele*
- *Email – email uživatele*
- *Telephone – telefon uživatele*
- *UserLocked – určuje, zda je uživatelský účet aktivní (uživatel může přistupovat do Forms aplikace)*
- *StartDate – začátek platnosti účtu*
- *EndDate – konec platnosti účtu*
- *UserPassword – heslo pro uživatelský účet*
- *Result – výsledek procedury*

4.2 Procedura UpdateUser

Tato procedura je určena k změně parametrů uživatelského účtu.

```
PROCEDURE UpdateUser  
  
(  
  UserID in varchar2,  
  FirstName in varchar2,  
  LastName in varchar2,  
  Organization in varchar2,  
  EmployeeType in varchar2,  
  ManagerID in varchar2,  
  Email in varchar2,  
  Telephone in varchar2,  
  StartDate in DATE,  
  EndDate in DATE,  
  Result out varchar2  
)
```

Parametry:

- *UserID* – jedinečný identifikátor uživatele
- *FirstName* – jméno uživatele
- *LastName* – příjmení uživatele
- *Organization* – organizace
- *EmployeeType* – typ uživatele
- *ManagerID* – jedinečný identifikátor nadřízeného daného uživatele
- *Email* – email uživatele
- *Telephone* – telefon uživatele
- *StartDate* – začátek platnosti účtu
- *EndDate* – konec platnosti účtu
- *Result* – výsledek procedury

4.3 Procedura ChangePassword

Tato procedura je určena k změně hesla k uživatelskému účtu.

```
PROCEDURE ChangePassword  
  
(  
  UserID in varchar2,  
  UserPassword in varchar,
```

```
Result out varchar2  
)
```

Parametry:

UserID – jedinečný identifikátor uživatele

UserPassword – nové heslo pro uživatelský účet

Result – výsledek procedury

4.4 Procedura LockUser

Tato procedura je určena k uzamčení uživatelského účtu. Uživatelský účet se stává neaktivním.

```
PROCEDURE LockUser  
  
(  
  
UserID in varchar2,  
  
Result out varchar2  
  
)
```

Parametry:

- *UserID – jedinečný identifikátor uživatele*
- *Result – výsledek procedury*

4.5 Procedura UnlockUser

Tato procedura je určena k odemčení uživatelského účtu. Uživatelský účet se stává aktivním.

```
PROCEDURE UnlockUser  
  
(  
  
UserID in varchar2,  
  
Result out varchar2  
  
)
```

Parametry:

- *UserID – jedinečný identifikátor uživatele*
- *Result – výsledek procedury*

4.6 Procedura DeleteUser

Tato procedura je určena k vymazání uživatelského účtu ze správy uživatelů.

```
PROCEDURE DeleteUser  
  
(  
  
UserID in varchar2,  
  
Result out varchar2  
  
)
```

Parametry:

- *UserID – jedinečný identifikátor uživatele*

- *Result – výsledek procedury*

4.7 Procedura AddRole

Tato procedura je určena k přidání role pro daného uživatele.

```
PROCEDURE AddRole
(
  UserID in varchar2,
  Workplace in varchar2,
  Role in varchar2,
  Result out varchar2
)
```

Parametry:

- *UserID – jedinečný identifikátor uživatele*
- *Workplace – pracoviště uživatele*
- *Role – role uživatele*
- *Result – výsledek procedury*

4.8 Procedura RemoveRole

Tato procedura je určena k odebrání role pro daného uživatele

```
PROCEDURE RemoveRole
(
  UserID in varchar2,
  Workplace in varchar2,
  Role in varchar2,
  Result out varchar2
)
```

Parametry:

- *UserID – jedinečný identifikátor uživatele*
- *Workplace – pracoviště uživatele*
- *Role – role uživatele*
- *Result – výsledek procedury*

4.9 Návrátové kódy

USER_NOT_EXIST - Uživatelský účet neexistuje (UpdateUser, ChangePassword, LockUser, UnlockUser, DeleteUser)

USER_EXIST - Uživatelský účet již existuje (procedura CreateUser)

USER_IS_LOCKED - Uživatelský účet je již zamčen (procedura LockUser)

USER_IS_UNLOCKED - Uživatelský účet je již odemčen (procedura UnlockUser)

USER_PHONE_NULL - Není vyplněn telefonní kontakt (procedury CreateUser)

USER_PASSW_BAD - Neplatné uživatelské heslo, nelze nastavit nové heslo (procedury CreateUser, ChangePassword)

USER_LAST_NAME_NULL - Chybí příjmení uživatele (procedury CreateUser)

USER_FIRST_NAME_NULL - Chybí jméno uživatele (procedury CreateUser)

/ návratové kódy související s přiřazením rolí */*

ROLE_NOT_EXIST - Dané přiřazení role neexistuje (procedura RemoveRole)

ROLE_EXIST - Dané přiřazení role již existuje (procedura AddRole)

ROLE_USER_NOT_EXIST - Uživatelský účet pro přiřazení role neexistuje (procedura AddRole)

ROLE_WORKPLACE_NOT_EXIST - Pracoviště pro přiřazení role neexistuje (procedura AddRole)

ROLE_RIGHTS_NOT_EXIST - Skupina práv (role) pro přiřazení neexistuje (procedura AddRole)

/ návratový kód pro ostatní případy */*

OIM_UNKNOWN_ERROR - Ostatní chyby (všechny procedury při neznámé chybě)

5. Reference

Následující tabulka obsahuje seznam dokumentů, které má VZP k dispozici, včetně krátkého popisu obsahu dokumentu.

Název dokumentu	Popis
ADB_API.doc	Popis knihovny ADB
ADB_uzivatelska_prirucka.doc	Uživatelská příručka aplikace ADB
GMRAP_UzivatelckaPriruckaAdmin.doc	Uživatelská příručka administrátora RAP
GMRAP_UzivatelckaPrirucka.doc	Uživatelská příručka uživatele RAP
OIM_PL_SQL_API.docx	Popis rozhraní aplikace pro komunikaci s OIM 1)

Poznámky:

- 1) *Popis rozhraní aplikace pro komunikaci s OIM je uveden v kapitole 4. tohoto dokumentu*

Integrace aplikace s CSČ

Příloha standardů a podmínek dodávek
informačního systému VZP ČR

UPOZORNĚNÍ:

Tento dokument je zpracován Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky (dále též jen „VZP ČR“ nebo „VZP“). Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky jej uveřejňuje v rámci zadávací dokumentace jí zadávaných veřejných zakázek. Tento dokument umožňuje utvořit si představu o standardech informační architektury ICT VZP ČR. Účelem jeho uveřejnění je poskytnout informace nezbytné pro integraci dodávané komponenty se stávajícím informačním systémem v souladu se Standardy ICT- VZP- NIS.

Uveřejněním tohoto dokumentu není dotčena právní odpovědnost spojená s jeho zneužitím.

V tomto dokumentu bylo použito názvů subjektů a názvů produktů, které mohou být chráněny příslušnými právními předpisy.

Otevřením tohoto dokumentu berete výše uvedené skutečnosti na vědomí.

Obsah

1. Úvod	7
2. Struktura zprávy	7
3. Popis jednotlivých služeb	7
3.1 Služba „Poskytnutí seznamu verzí číselníku“	7
3.1.1 Parametry služby.....	8
3.2 Služba „Poskytnutí verzí číselníku“	9
3.2.1 Parametry služby.....	9
3.3 Služba „Nová verze číselníku“	11
3.3.1 Parametry služby.....	11
3.4 Služba „Převzetí protokolu o zpracování číselníku“	13
3.4.1 Parametry služby.....	13
3.5 Služba „Změna stavu balíku“	14
3.5.1 Parametry služby.....	14
3.6 WSDL popis služeb.....	15
4. Postup zařazení nových číselníků do CSC	15

Historie dokumentu

Verze	Datum	Autor	Popis
1.06	17.10.2017	ÚICT VZP ČR	

1. Úvod

Dokument obsahuje sadu standardů pro vybudování integračních vazeb nově dodávaných komponent informačního systému se stávajícími komponentami prostřednictvím integrační platformy v souladu se Standardy ICT VZP ČR. Vytvořené standardy jsou základem pro další rozšiřování systému zaváděním nových komponent a to jak „standardních“, tak i vytvářených dle specifických požadavků VZP ČR. Tento dokument je součástí výše uvedených Standardů ICT.

V případě specifikace rozšíření informačního systému zaváděním nových komponent ve smlouvě s dodavatelem, má specifikace uváděná v této smlouvě přednost před Standardy.

Obecně lze říci o službách CSČ, že používají pro svoji asynchronní komunikaci technologii Oracle Advanced Queuing. V této technologii probíhá komunikace prostřednictvím front zpráv. V CSČ jsou založeny 2 základní fronty SC_IN_Q pro sběr vstupních požadavků a SC_EXTERNI_Q do níž se ukládají výsledky a dále jsou propagovány do IPF.

2. Struktura zprávy

Pro rozesílání i přijímání dat bude použit standardní formát zprávy **vzpipfzprava**, definovaný IPF viz příloha Integrační vazby IPF. CSČ generuje zprávu dle následujícího pravidla:

CORRID => request.CORRID nebo request.MSGID v závislosti na vyplnění request.CORRID ,

PUVODCE => request.PUVODCE,

ODESILATEL => 'CSC',

ODESILATELDOPLNEK => '9900',

PRIJEMCE => request.ODESILATEL,

PRIJEMCEDOPLNEK => request.ODESILATELDOPLNEK,

NAZEVSLUZBY => request.NAZEVSLUZBY,

NAZEVZPRAVY => v závislosti na službě,

VERZEZPRAVY => '1.0',

REFERENCE => request.REFERENCE,

PARAMETRD1 => systimestamp,

DATA => xml data – závisí na službě, struktura xml odpovídá jednotlivým schémátům.

3. Popis jednotlivých služeb

3.1 Služba „Poskytnutí seznamu verzí číselníku“

Cílem této služby je poskytnout externím aplikacím seznam všech verzí zvoleného číselníku. Tato služba bude probíhat ve dvou fázích

- IPF nebo externí aplikace uloží požadavek na seznam číselníku do vstupní zprávy CSČ SC_IN_Q. Tento požadavek bude obsahovat označení číselníku a období
- CSČ vygeneruje zprávu, která obsahuje seznam verzí číselníku, informace o stavu zpracování požadavku a propaguje se do IPF fronty GMCSC_Q. Jednotlivé verze budou obsahovat metadata a anotace.
- V případě, že daný číselník neexistuje, je vrácen chybový kód ve stavVyrizeniPozadavku.

3.1.1 Parametry služby

Název služby: Poskytnutí seznamu verzí číselníku

Označení služby: poskytniSeznamCiselniku

Typ služby: Asynchronní

Požadavek:

oznaceniCiselniku	string	1
- označení číselníku musí existovat v CSČ. Např. CISELPOB		
obdobiod	date	1
- datum ve formátu RRRR-MM-DD např. 2000-12-01		
obdobido	date	1

Odpověď

Ciselnik	complex	0-n
oznaceniCiselniku	string	1
- označení číselníku musí existovat v CSČ. Např. CISELPOB		
verzeStruktury	string	1
verzeObsahu	string	1
platnostOd	date	1
expirace	date	1
popisStruktury	string	1
popisObsahu	string	1
interní	enum	1
„A - ano“		
„N - ne“		
externí	enum	1
A - ano“		
„N - ne“		
anotaceStruktury	base64	1
- v této položce je uložen binární soubor		
anotaceObsahu	base64	1
- v této položce je uložen binární soubor		
formatCiselniku	enum	1
default „CSV“		

kodovaStranka	enum	1
default „EE8PC852“		
srovnacíProtokol	base64	1
- protokol je zazipovaný a zakódovaný base64		
sloupec	complex	1-n
poradi	number	1
nazevSloupce	string	1
datovyTyp	string	1
Externi	enum	1
„A – sloupec bude součástí externí a interní formy číselníku“		
„N – sloupec bude součástí pouze interní formy číselníku“		
„E - sloupec bude součástí pouze externí formy číselníku“		
popisSloupce	string	1
stavVyrizeniPozadavku viz. výše 1		

3.2 Služba „Poskytnutí verzí číselníku“

Cílem této služby je poskytnout externím aplikacím vybrané číselníky včetně metadat, anotací a dat. Tato služba bude probíhat ve dvou fázích

- IPF nebo externí aplikace uloží požadavek na číselníky do vstupní zprávy CSČ SC_IN_Q. Tento požadavek bude obsahovat označení číselníku, seznam verzí číselníku a formu číselníku (interní nebo externí)
- CSČ vygeneruje zprávu, která obsahuje verze číselníků, informace o stavu zpracování požadavku a propaguje se do IPF fronty GMCSC_Q. Jednotlivé verze budou obsahovat metadata a anotace a data.
- V případě, že daný číselník neexistuje, je vrácen chybový kód ve StavVyrizeniPozadavku.

3.2.1 Parametry služby

Název služby: Poskytnutí verzí číselníku

Označení služby: poskytniVerzeCiselniku

Typ služby: Asynchronní

Požadavek:

oznaceniCiselniku	string	1
interni	enum	1
„A“ – požaduje interní formát číselníku		
„N“ – požaduje externí formát		
verzeObsahu	string	1-n

Odpověď

ciselnik complex 0-n

oznaceniCiselniku	string	1
verzeStruktury	string	1
verzeObsahu	string	1
platnostOd	date	1
expirace	date	1
popisStruktury	string	1
popisObsahu	string	1
interní	enum	1
„A“ - ano		
„N“ - ne		
externí	enum	1
„A“ - ano		
„N“ - ne		
anotaceStruktury	base64	1
anotaceObsahu	base64	1
formatCiselniku	enum	1
„CSV“		
„XML“		
default „csv“		
kodovaStranka	enum	1
„EE8PC852“ – dos PC852		
„EE8ISO8859P2“ - iso		
„EE8MSWIN1250“ – ansi 1250		
default „EE8PC852“		
data	base64	1
- Obsah číselníku je zazipovaný a zakódovaný base64		
rovnacíProtokol	base64	1
sloupec complex 1-n		
poradi	number	1
nazevSloupce	string	1
datovyTyp	string	1

externi	enum	1
„A – sloupec bude součástí externí a interní formy číselníku“		
„N – sloupec bude součástí pouze interní formy číselníku“		
„E - sloupec bude součástí pouze externí formy číselníku“		
popisSloupce	string	1
stavVyrizeniPozadavku	enum	1

3.3 Služba „Nová verze číselníku“

Cílem této služby CSČ je převzít novou verzi obsahu číselníku, která vznikla v jiném aplikačním modulu VZP. Importovaný číselník se nastaví do stavu „Typováno“.

V případě, že je administrátorem číselníků v CSČ nastaveno automatické schvalování a distribuce, nastaví se číselník do stavu schváleno a provede se vygenerování všech paketů, ve kterých je tento číselník uveden samostatně. U číselníků s tímto režimem nebude povoleno v CSČ editovat jednotlivé záznamy.

Převzetí číselníku bude probíhat následovně:

- IPF uloží požadavek na převzetí číselníku do vstupní fronty CSČ SC_IN_Q. Tento požadavek bude obsahovat metadata číselníku a obsah číselníku.
- CSČ překontroluje metadata číselníku(musí souhlasit struktura) a data číselníku dekóduje a uloží do CSČ. Do poznámky verze obsahu zapíše informaci, že byl číselník pořizen z AQ.
- V případě, že je povoleno automatické schvalování číselníku a distribuce, nastaví stav na „schváleno“ a provede distribuci paketu
- CSČ vygeneruje odpověď, která obsahuje informace o stavu zpracování požadavku a propaguje se do IPF fronty GMCSC_Q. O případných chybách, které vzniknou při následné kontrole či distribuci číselníku, bude notifikován garant číselníku.

3.3.1 Parametry služby

Název služby: Nová verze číselníku

Označení služby: **NovaVerzeCiselniku**

Označení zprávy: **prevezmiVerziCiselniku**

Typ služby: Asynchronní

Požadavek:

ciselnik complex 1-n

oznaceniCiselniku varchar(40) 1

- Označení číselníku musí existovat v CSČ.

popisObsahu varchar(40) 1

verzeStruktury varchar(20) 1

- Pro oddělení desetinných míst je použita tečka. Verze struktury musí existovat v CSČ.

platnostOd date 1

platnostDo date 1

formatCiselniku enum 1

„csv“

„xml“

default „csv“

- V současné době je podporován pouze **csv** formát.

kodovaStranka enum 1

„EE8PC852“

„EE8ISO8859P2“

„EE8MSWIN1250“

default „EE8PC852“

- V současné době je podporována pouze **EE8PC852**

data blob 1

- Data (csv) jsou zazipována a zakódována base64. CSV data jsou v kódové stránce EE8PC852, jako oddělovač je použita čárka, jednotlivé řádky jsou odděleny CRLF, pořadí sloupců csv musí odpovídat pořadí sloupců ve struktuře CSČ, textové sloupce jsou v uvozovkách, datum je ve formátu DDMMRRRR;

anotaceObsahu blob 0-1

- Zip soubor, který je zakódovaný base64

anotaceSoubor varchar(50) 0-1

- Označení souboru, který je v položce anotaceObsahu. Např. anotace.zip

Odpověď

ciselnik	complex	1-n
oznaceniCiselniku	varchar(40)	1
verzeObsahu	varchar(20)	1
stavVyrizeniPozadavku	complex	1
kod	enum	1
	„0“	
	„1“	
	„-1“	
	„-2“	

popis

varchar(32000)

1

3.4 Služba „Převzetí protokolu o zpracování číselníku“

Cílem této služby je uložit protokol o zpracování číselníků na „místě aktualizace“ do databáze CSČ. Místem aktualizace se rozumí jakákoliv aplikace na pobočce nebo v centru VZP. V CSČ existuje číselník těchto míst. Tato služba probíhá následovně:

- IPF uloží požadavek do vstupní zprávy CSČ SC_IN_Q. Tento požadavek bude obsahovat protokol, místo aktualizace, datum aktualizace, identifikaci paketu, se kterým číselník dorazil na místo aktualizace
- CSČ uloží protokol a vygeneruje odpověď, která se propaguje se do IPF fronty GMCSC_Q.
- V případě, že dojde při zpracování požadavku k chybě, je vrácen chybový kód ve StavVyrizeniPozadavku a Popis chyby.

3.4.1 Parametry služby

Název služby: Převzetí zprávy o zpracování číselníku

Označení služby: **ProtokolZpracCiselniku**

Označení zprávy: **prevezmiProtokol**

Typ služby: Asynchronní

Požadavek:

nazevProtokolu	varchar(255)	1
----------------	--------------	---

typProtokolu	enum	1
--------------	------	---

„S“ - protokol o stavu číselníků po aktualizaci

„O“ – Jakýkoliv jiný protokol

protokol	base64	1
----------	--------	---

- V případě typu protokolu = „S“ se jedná o zazipovaný a zakódovaný (base64) xml protokol o zpracování. Schéma tohoto protokolu je uvedeno v přílohách (**ciselnik.xsd – stavAktualizace**).

- V případě typu protokolu = „O“ se jedná o zazipovaný a zakódovaný plane text.

datumVzniku	date	1
-------------	------	---

mistoVzniku	varchar(20)	1
-------------	-------------	---

- hodnota musí být z číselníku míst aktualizací. Např. číslo pobočky.

identifikace	varchar(50)	1
--------------	-------------	---

- V případě typu protokolu = „S“ se zde uvádí identifikace paketu, kterým se číselníky aktualizovaly jinak není povinný.

Odpověď

StavVyrizeniPozadavku	complex	1
-----------------------	---------	---

Kod enum 1

„0“

„1“

„-1“

„-2“

Popis

varchar(32000)

1

3.5 Služba „Změna stavu paketu“

Cílem této služby je změnit stav paketu. Tato služba bude probíhat následovně:

- IPF uloží požadavek do vstupní zprávy CSČ SC_IN_Q. Tento požadavek bude obsahovat označení paketu a nový stav
- CSČ provede změnu stavu paketu a případě vzniku produkčního paketu provede distribuci

V případě, že dojde při zpracování požadavku k chybě, je vrácen chybový kód ve StavVyrizeniPozadavku a Popis chyby.

3.5.1 Parametry služby

Název služby: Změna stavu paketu

Označení služby: **ZmenaStavuPaketu**

Označení zprávy: **zmenStavPaketu**

Typ služby: Asynchronní

Požadavek:

oznaceniPaketu	varchar(20)	1
----------------	-------------	---

- Označení paketu musí být ze seznamu typu paketu v CSČ

novyStav	enum	1
----------	------	---

„T“ – testovací paket. Tento stav vznikne automaticky při vygenerování testovacího paketu.

„TZ“ – zamčený testovací paket.

„P“ – produkční paket.

Odpověď

stavVyrizeniPozadavku complex 1

kod enum 1

„0“

„1“

„-1“

„-2“

popis varchar(32000) 1

Pro změnu stavu paketu platí jistá omezující pravidla. Například nemůžete zamykat paket, který je již uzamčený. V následující tabulce je přehled všech povolených kombinací

Nový stav	Původní stav
Testovací – odemknutý	Testovací - zamknutý
Testovací – zamknutý	Testovací - odemknutý
Produkční	Testovací (nezávisí na zamknutí)

3.6 WSDL popis služeb

Odpovídající WSDL popisy výše popsanych služeb jsou uvedeny v aplikaci Evidence služeb, do které má dodavatel přístup od podpisu smlouvy na dodávku komponent IS VZP ČR.

4. Postup zařazení nových číselníků do CSC

Nový číselník je zařazen na základě žádosti uživatele v aplikaci Centrální správa číselníků. Žádost poté probíhá workflow ve VZP ČR s následujícími kroky:

- 1) Typování žádosti
- 2) Schvalování žádosti
- 3) Vyřízení žádosti
- 4) Prohlížení žádosti

Postup pro vytvoření číselníku je v souladu s Uživatelskou příručkou Centrální správy číselníků následující :

- 1) Administrátor musí založit číselník
 - a. Nastavit
 - i. garanta struktury
 - ii. operátora/y struktury
 - iii. garanta obsahu
 - iv. operátora/y obsahu
 - v. notifikace
 - b. přiřadí číselník do distribučních paketů, nebo vytvoří zcela nový paket pro distribuci
 - i. nastaví způsob distribuce paketu
 1. AQ
 2. Pomocí souborů (File systém)
- 2) operátor struktury
 - a. založí novou strukturu číselníku a dá ke schválení garantovi struktury
- 3) garant struktury
 - a. musí strukturu schválit, odmítnout
- 4) operátor obsahu
 - a. naplní obsah číselníku a předá ke schválení na garanta obsahu
- 5) garant obsahu
 - a. schválí/odmítně obsah k distribuci
- 6) administrátor
 - a. provede distribuci – odeslání paketu s novým obsahem číselníku

Popis integračních vazeb prostřednictvím IPF a metodika realizace integračních vazeb

Příloha standardů a podmínek dodávek
informačního systému VZP ČR

UPOZORNĚNÍ:

Tento dokument je zpracován Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky (dále též jen „VZP ČR“ nebo „VZP“). Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky jej uveřejňuje v rámci zadávací dokumentace jí zadávaných veřejných zakázek. Tento dokument umožňuje utvořit si představu o standardech informační architektury ICT VZP ČR. Účelem jeho uveřejnění je poskytnout informace nezbytné pro integraci dodávané komponenty se stávajícím informačním systémem v souladu se Standardy ICT- VZP- NIS.

Uveřejněním tohoto dokumentu není dotčena právní odpovědnost spojená s jeho zneužitím.

V tomto dokumentu bylo použito názvů subjektů a názvů produktů, které mohou být chráněny příslušnými právními předpisy.

Otevřením tohoto dokumentu berete výše uvedené skutečnosti na vědomí.

Obsah

1. Úvod	9
2. Popis integračních vazeb prostřednictvím IPF	9
2.1 Webové služby, IPF procesy	9
2.1.1 Pojmenování	9
2.1.2 Styly	9
2.1.3 Standardy	10
2.1.4 SOAP protokol a webové služby	10
2.1.5 WSDL	10
2.1.6 Význam elementů WSDL	10
2.1.7 Podporované WS standardy	12
2.2 Definice XSD schémat	13
2.3 Standardní datové XML elementy	13
2.4 Synchronní požadavky	14
2.5 Práce s frontou požadavků	14
2.5.1 Pojmenování jmenné konvence názvů front	14
2.5.1.1 Názvy front aplikací (v aplikacích)	15
2.5.1.2 Názvy front na IPF	15
2.5.2 Odlišení prostředí	16
2.5.3 Jednotná zpráva pro AQ	16
2.6 Pravidla pro stavbu zprávy VZPIPFZPRAVA	18
2.7 Posílání zpráv	18
2.7.1 Směrovací aparát	18
2.8 Dokumentace webových služeb	20
2.9 Další vlastnosti dodržované v souvislosti s IPF procesy	20
2.9.1 Předepsané vlastnosti procesů	20
2.9.2 Vlastnosti aplikací komunikujících s IPF	20
2.9.3 Instalace procesů do testovacího prostředí IPF	20
2.9.4 Instalace do produkčního prostředí IPF	21
2.10 IPF partitions	21
2.10.1 Jmenné konvence pro BPEL partitions	21
2.10.2 Konvence pro umístění služeb do partitions	21
2.10.3 ESB jmenné konvence	22
3. Metodika realizace integračních vazeb	22
3.1 Účel metodiky	22

3.2	Návrh architektury integrace aplikační komponenty	22
3.3	Popis integračních vazeb v analytickém projektu	22
3.4	Testovací scénáře integračních vazeb	23
3.5	Zavedení integračních služeb do aplikace Evidence služeb	23
3.6	Popis integračních vazeb v administrátorské dokumentaci	23
3.7	Workshop k objasnění realizovaných integračních vazeb	23
3.8	Realizace změn integračních vazeb	23

Seznam obrázků

Obrázek 1- jmenné konvence front vzhledem ke směrovacímu aparátu	16
--	----

Historie dokumentu

Verze	Datum	Autor	Popis
1.06	17.10.2017	ÚICT VZP ČR	

1. Úvod

Dokument obsahuje sadu standardů pro vybudování integračních vazeb nově dodávaných komponent informačního systému se stávajícími komponentami prostřednictvím integrační platformy v souladu se Standardy ICT VZP ČR. Vytvořené standardy jsou základem pro další rozšiřování systému zaváděním nových komponent a to jak „standardních“, tak i vytvářených dle specifických požadavků VZP ČR. Tento dokument je součástí výše uvedených Standardů ICT.

V případě specifikace rozšíření informačního systému zaváděním nových komponent ve smlouvě s dodavatelem, má specifikace uváděná v této smlouvě přednost před Standardy.

Cílem tohoto dokumentu je popis služeb a procesů vytvářených při realizaci integračních vazeb mezi komponentami informačního systému VZP ČR prostřednictvím integrační platformy a definování metodiky realizace integračních vazeb.

2. Popis integračních vazeb prostřednictvím IPF

2.1 Webové služby, IPF procesy

2.1.1 Pojmenování

Webové služby i služby obecně by měly zapadat do této jmenné konvence:

Název služby: ssssAaaaaaBbbbbbbCccccc

sss - sloveso, rozkazovací způsob, malá písmena (včetně počátečního písmene!), bez diakritiky, vyjadřuje podstatu služby, přičemž za obdobné aktivity se používá stejné označení podle následující tabulky:

AaaaaaBbbbbbbCccccc - další slova, první písmeno velké, bez diakritiky, převážně podstatná jména v jednotném čísle v prvním pádě, přídavná jména,...

Datové položky: AaaaaaBbbbbbbCccccc

AaaaaaBbbbbbbCccccc - několik slov, první písmeno velké, bez diakritiky, převážně podstatná jména v jednotném čísle v prvním pádě, přídavná jména,...

Pokud položka názvu nebo datová položka obsahuje zkratky, pak jsou všechny znaky velké.

např. dejNazevZZP

2.1.2 Styly

RPC style

Pro svoji jednoduchost je RPC styl blízký všem, kdo začínají pracovat s webovými službami. RPC styl byl od prvních verzí SOAPu podporován v Java nástrojích. V systémech VZP ČR bude RPC styl podporován jen ve velmi odůvodnitelných případech. V ostatních bude použit Document style.

Document style

Dokument styl je druhý ze stylů podporovaných v protokolu SOAP ve webových službách. Oproti RPC stylu, je v SOAP zprávě zaslán celý XML dokument nikoliv „pouze“ parametry volané funkce nebo procedury a samozřejmě toto volání není vázáno na konkrétní funkci nebo proceduru. XML fragment může být samozřejmě popsán ve WSDL. Návratovou hodnotou z volané služby je také XML fragment.

Dokument styl je preferovanou variantou webových služeb. RPC styl používáme jen tam, kde se ukáže obhajitelně opodstatněný.

2.1.3 Standardy

2.1.4 SOAP protokol a webové služby

SOAP protokol pro komunikaci webových služeb (WS) je nadstavbou HTTP protokolu. Fyzicky je to standardem definovaná část XML dokumentu – obálka, do které se vloží vlastní data, a vše se pak posílá protokolem HTTP. Standard pro SOAP definuje také další hlavičky HTTP.

Komunikace pomocí SOAP webovými službami je definovaná pomocí WSDL (Web Service Definition Language) a struktura vlastních dat požadavku a odpovědi pomocí XSD (XML schema definition).

2.1.5 WSDL

WSDL definuje způsob komunikace mezi službami, tj. názvy a definice posílaných zpráv, pojmenování operací, styly, název služby, u nasazené služby pak také její endpoint. Dále obsahuje definice dalších rozšíření, jako WS-Addressing, WS-Security, WS-Reliability apod.

Pro další popis je nutné vysvětlit, co znamená „namespace“ (volně také jmenný prostor). Je to definice prostředí, která označuje logickou skupinu unikátních identifikátorů (např. deklarací elementů, atributů apod. v XML). Identifikátor definovaný v namespace je s ním pak pevně asociován. Lze tak nezávisle definovat stejný identifikátor v rámci několika rozdílných namespace. Namespace může mít teoreticky jakékoliv unikátní označení, v XML se obvykle používá notace urn:JmenoNamespace nebo ještě častěji název obdobný URL - <http://LibovolnaDomenaAutora/rozlisujiciOznaceni/verze>. Volba namespace musí být unikátní, proto se používá uvedená notace, kde doménou je doména autora/dodavatele služby. V naprosté většině je to xmlns následované tečkou a doménou druhého řádu dodavatele. Za lomítkem následuje další dělení, které je již v kompetenci dodavatele a jeho interních standardů. Definice namespace se v rámci XSD definicí udává atributem **targetNamespace**.

Namespace lze definovat také explicitním uvedením xmlns atributu u každého elementu. Tento způsob definice namespace však není preferovanou variantou.

2.1.6 Význam elementů WSDL

<definitions> - tento element je kořenový element dokumentu WSDL. Obsahuje deklaraci WSDL namespace jakožto základního namespace pro dokument, takže všechny elementy patří do tohoto namespace neobsahují-li jinou deklaraci namespace. Základní namespace je definován atributem targetNamespace elementu. Atribut name je společný názvu webové služby.

<types> - vnitřní element <definitions>. Obsahuje definici dále používaných typů (dat obvykle obsažených v požadavku nebo odpovědi). Lze definovat několik schémat.

<schema> - vnitřní element <types>. Obsahuje konkrétní definici typů nebo odkaz na ně. Element obsahuje platné XSD schéma nebo odkaz na něj do souboru pomocí dalšího elementu <import>.

<message> - vnitřní element <definitions>. Pro popis struktury zpráv se používá element <message>, který obsahuje nula nebo více elementů <part>. Element <part> odpovídá parametru nebo návratové hodnotě vzdálené procedury.

<operation> - vnitřní element <portType>. Operace slouží pro přiřazení páru požadavek-odpověď k volání metody. Operace se definuje elementem <operation>, který specifikuje, která zpráva je vstupem a která výstupem pomocí podřízených elementů <input> a <output>.

<portType> - vnitřní element <definitions>. Kolekce všech operací (t.j. i metod) se nazývá portType. Element <operation> je tedy prvkem elementu <portType>

Parametry typicky definované aplikačním serverem

<binding> - vnitřní element <definitions>. Element se používá pro převod z abstraktních datových typů, zpráv a operací do konkrétní fyzické reprezentace zpráv. Definuje konkrétní aspekty operací.

Názvem binding může být cokoliv. Ovšem tento název musí být obsažen v atributu binding elementu <port> (viz definice služby výše).

<soap:binding> - vnitřní element <binding>. Uvnitř elementu <binding> může být SOAP extension element <soap:binding>, který specifikuje použitý přenosový protokol (SOAP může používat HTTP, SMTP nebo jiný protokol) a styl požadavku (např. rpc nebo dokument). Ve VZP se v naprosté většině používá **styl dokument** resp. document.

Další podřízené elementy:

Pro každou operaci, kterou služba exponuje, je třeba specifikovat hodnotu SOAPAction HTTP hlavičky. SOAPAction je HTTP hlavička, kterou klient posílá, když vyvolává službu. Server SOAP může tuto hlavičku použít pro stanovení služby nebo jí využít jiným způsobem. SOAPAction se specifikuje následujícím způsobem:

```
<binding name='WeatherSoapBinding' type='wsdl:WeatherSoapPort'>
<soap:binding style='document' transport='http://schemas.xmlsoap.org/soap/http'>
  <operation name='GetTemperature'>
    <soap:operation soap:Action='http://tempuri.org/action/Weather.GetTemperature'>
    ...
  </operation>
</binding>
```

V zásadě se přidává element <operation> se stejným jménem, jako operace definovaná dříve. Do vnitřku elementu <operation> se vkládá element <soap:operation> s atributem soapAction. Nakonec musí být specifikováno, jako jsou kódovány vstupní a výstupní zprávy této operace.

Uvnitř elementu <operation> jsou elementy <input> a <output>, které obsahují element <soap:body>. Ten specifikuje způsob kódování dat. URI <http://schemas.xmlsoap.org/soap/encoding/> určuje styl kódování, který je popsán ve specifikaci SOAP 1.1.

<service> - vnitřní element <definitions>. Každá služba je popsána prostřednictvím elementu <service>. Uvnitř elementu <service> jsou specifikovány porty, na kterých je tato služba přístupná. Port specifikuje adresu služby např.: " <http://localhost/demos/wsdl/devxpert/weatherservice>". Definice portu může vypadat například takto:

```
<port name='WeatherSoapPort' binding='wsdl:WeatherSoapBinding'>
<soap:address location='http://localhost/demos/wsdl/devxpert/weatherservice.asp' />
</port>
```

Každý port má unikátní jméno a atribut binding. O atributu binding viz výše. V případě používání SOAP obsahuje element port element <soap:address> s aktuální adresou služby - URL.

<plink:partnerLinkType> - vnitřní element <definitions>. Element partnerLinkType je specifický pro integrační platformu a definuje „partner link“ v rámci BPEL procesů – viz BPEL standard.

Příklad:

```
<definitions name="NotifikujPrijem"
targetNamespace="http://wsdl.gemsystem.cz/NotifikujPrijem"
  xmlns="http://schemas.xmlsoap.org/wsdl/"
  xmlns:ns4="http://xmlns.oracle.com/pcbpel/adapter/aq/outbound/"
  xmlns:ns0="http://xmlns.gemsystem.cz/NotifikujPrijem"
  xmlns:plnk="http://schemas.xmlsoap.org/ws/2003/05/partner-link/"
  xmlns:ns3="http://wsdl.gemsystem.cz/PoskytniSoubor"
  xmlns:ns2="http://xmlns.gemsystem.cz/RZPTypes"
  xmlns:client="http://wsdl.gemsystem.cz/NotifikujPrijem">
  <types>
    <schema xmlns="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
xmlns:ns0="http://xmlns.gemsystem.cz/NotifikujPrijem"
      xmlns:plnk="http://schemas.xmlsoap.org/ws/2003/05/partner-link/"
      xmlns:client="http://wsdl.gemsystem.cz/NotifikujPrijem"
xmlns:ns2="http://xmlns.gemsystem.cz/RZPType"
      xmlns:ns3="http://wsdl.gemsystem.cz/PoskytniSoubor">
      <import namespace="http://xmlns.gemsystem.cz/RZPTypes"
schemaLocation="RZPTypes.xsd"/>
      <import namespace="http://xmlns.gemsystem.cz/NotifikujPrijem"
schemaLocation="NotifikujPrijem.xsd"/>
      <import namespace="http://wsdl.gemsystem.cz/PoskytniSoubor"
location="PoskytniSouborSOAP.wsdl"/>
    </schema>
  </types>
  <message name="NotifikujPrijemResponseMessage">
    <part name="payload" element="ns0:NotifikujPrijemResponse"/>
  </message>
  <message name="NotifikujPrijemRequestMessage">
    <part name="payload" element="ns0:NotifikujPrijem"/>
  </message>
  <portType name="NotifikujPrijem">
    <operation name="process">
      <input message="client:NotifikujPrijemRequestMessage"/>
      <output message="client:NotifikujPrijemResponseMessage"/>
    </operation>
  </portType>
  <plnk:partnerLinkType name="NotifikujPrijem">
    <plnk:role name="NotifikujPrijemProvider">
      <plnk:portType name="client:NotifikujPrijem"/>
    </plnk:role>
  </plnk:partnerLinkType>
</definitions>
```

2.1.7 Podporované WS standardy

Podporovány jsou tyto standardy:

- WS-Security
- WS-Adressing
- WS-Corelation
- WS-Eventing
- WS-Policy
- WS-Reliability

2.2 Definice XSD schémat

XSD definice jsou nedílnou součástí definice celé služby uvedené ve WSDL. Tak, jako WSDL definuje samotnou službu a způsob její komunikace, tak XSD definuje data přenášená touto službou. VZP standard nedefinuje, zda musí být definice dat uvedená v rámci WSDL souboru nebo jako samostatný soubor, který se do WSDL pomocí příslušných definujících elementů importuje.

XSD a **všechny** datové položky jím definované však **musí být zahrnuty** do příslušného namespace udaném v atributu „**targetNamespace**“ (viz 2.1.3 Standardy

SOAP protokol a webové služby).

Používá-li se atribut **targetNamespace**, kterým se definuje výchozí namespace, je dále povinné použít atribut **elementFormDefault=“qualified“**. Tím se definuje, že všechny elementy (i ty definované v potomcích rodičovských elementů (komplexní typy) budou kvalifikované, tj. budou přiřazeny do výchozího definovaného namespace. Bez atributu **elementFormDefault** nastaveným na **qualified** vzniknou v definici XML elementy, které mají anonymní namespace, což je ve VZP nepřipustné.

Je doporučeno při vystavování webových služeb aplikací prostřednictvím IPF nepublikovat datové elementy služby aplikace ve službě IPF, ale vytvořit si vlastní rozhraní (i když se bude třeba lišit jenom hodnotou namespace) a data do nového rozhraní transformovat. Předejde se tak problémům s případnými úpravami rozhraní IPF v budoucnu.

XSD definice je vhodné definovat alespoň v rámci jedné služby na jednom místě.

2.3 Standardní datové XML elementy

Elementy zpráv jsou definovány s malým počátečním písmenem. Následující slova v názvu elementu jsou psána s velkým písmenem (velbloudí nebo také camel písmo).

V komunikaci webových služeb byly ve VZP prozatím stanoveny tyto standardní elementy zpráv:

Elementy v **požadavku i odpovědi** zprávy:

<konzument>, typ string - element obsahuje název komponenty IS VZP ČR, která reprezentuje vstupní bod pro vyřizování obchodních případů daného typu. Název je jediný pro danou komponentu bez ohledu na počet typů obchodních případů iniciovaných z dané komponenty. Název komponenty by měl být výstižný, stručný a bez použití diakritiky. Např. Portál VZP ČR používá hodnotu „Portal“.

<referenceKonzumenta>, typ string - element obsahuje unikátní identifikaci volání služby na straně konzumenta. Jednoznačně identifikuje případ založený danou komponentou. V případě Portálu VZP ČR je používáno ID volání.

V případě komunikace přes AQ jsou **navíc** tyto údaje obsaženy v metadatových attributech objektu VZPIPFZPRAVA:

- atribut PUVODCE obsahuje hodnotu elementu konzument
- atribut REFERENCE obsahuje hodnotu elementu referenceKonzument

Elementy v odpovědi zprávy:

<stavVyřízeníPozadavku>, typ Complex

<kod>, typ integer

<popis>, typ string

Element obsahuje každá odpověď webové služby. V podřízených parametrech služby bez ohledu na typ, technologii použitou pro komunikaci s konzumentem, či technologii použitou pro implementaci poskytující komponenty. se uvádí stav vyřízení požadavku služby, kde „kod“ je číselný údaj číselníku:

-2 – chybná vstupní data

-1 – služba není funkční

0 – služba nevrátila žádný záznam nebo na základě požadavku nebyla provedena žádná akce

1 – výstup služby je v pořádku nebo služba vrátila právě jeden záznam.

9 – služba vrátila oproti očekávání více záznamů

Element popis může uvádět slovní interpretaci vyřízení požadavku nebo popis chybového stavu. Není však nutně povinný jej vyplňovat vždy, nemusí být uveden, pokud kod=1.

Dalším elementem, který je nutné respektovat jako standard **v rámci jakéhokoliv datového XML přenosu** je:

<dokument>, typ Complex

<nazev>, typ string

<mime>, typ string

<obsah>, typ base64String

Element dokument má pevně definovanou strukturu, kde „nazev“ je název dokumentu, „mime“ je mime typ dokumentu (viz HTTP MIME typy) a element „obsah“ obsahuje vlastní dokument v kódování Base64.

2.4 Synchronní požadavky

Komunikace synchronním způsobem webovými službami není preferovaným standardem. V některých případech je použití synchronní komunikace nevyhnutelné nebo velmi výhodné (k použití synchronní komunikace **musí být vždy oprávněný důvod**). Při rozhodování, zda a kterou komunikaci použít, je nutné respektovat základní pravidla. Při výběru se rozhodujeme podle níže uvedených parametrů komunikace:

- synchronní komunikace – odpověď vrácena v rámci aktuálně navázané relace na úrovni TCP/IP. Komunikace proběhne do cca 60 vteřin, malé zprávy.
- asynchronní komunikace – odpověď vrací volaný systém aktivním navázáním komunikace (nová relace TCP/IP) se systémem volajícím (callback). Komunikace probíhá cca déle jak 60 vteřin a/nebo jde o přenos velkých zpráv (~ jednotky MB a více).

2.5 Práce s frontou požadavků

Většina asynchronních požadavků a odpovědí bude realizována prostřednictvím JMS nebo AQ. Pokud se nejedná o existující systém bez možnosti konfigurace je vhodné, aby byly použity standardizované jmenné konvence a obsah zpráv.

Aplikace může mít libovolný počet front. Doporučujeme však minimalizovat jejich počet a typ služby odlišovat v těle zprávy.

2.5.1 PojmenováníJmenné konvence názvů front

Název fronty: [PREFIX]JMENO_Q

Například PBVYDAJ_Q

Název Queue Table: JmenoFronty_T

Například PBVYDAJ_T

2.5.1.1 Názvy front aplikací (v aplikacích)

Názvy front AQ podléhají jmenným konvencím aplikace. Název fronty, kterou aplikace přijímá zprávy od IPF (to jest Fronty v aplikaci) má maximální **povolenou délku 10 znaků** (delší řetězec způsobí nefunkčnost směrovacího aparátu).

2.5.1.2 Názvy front na IPF

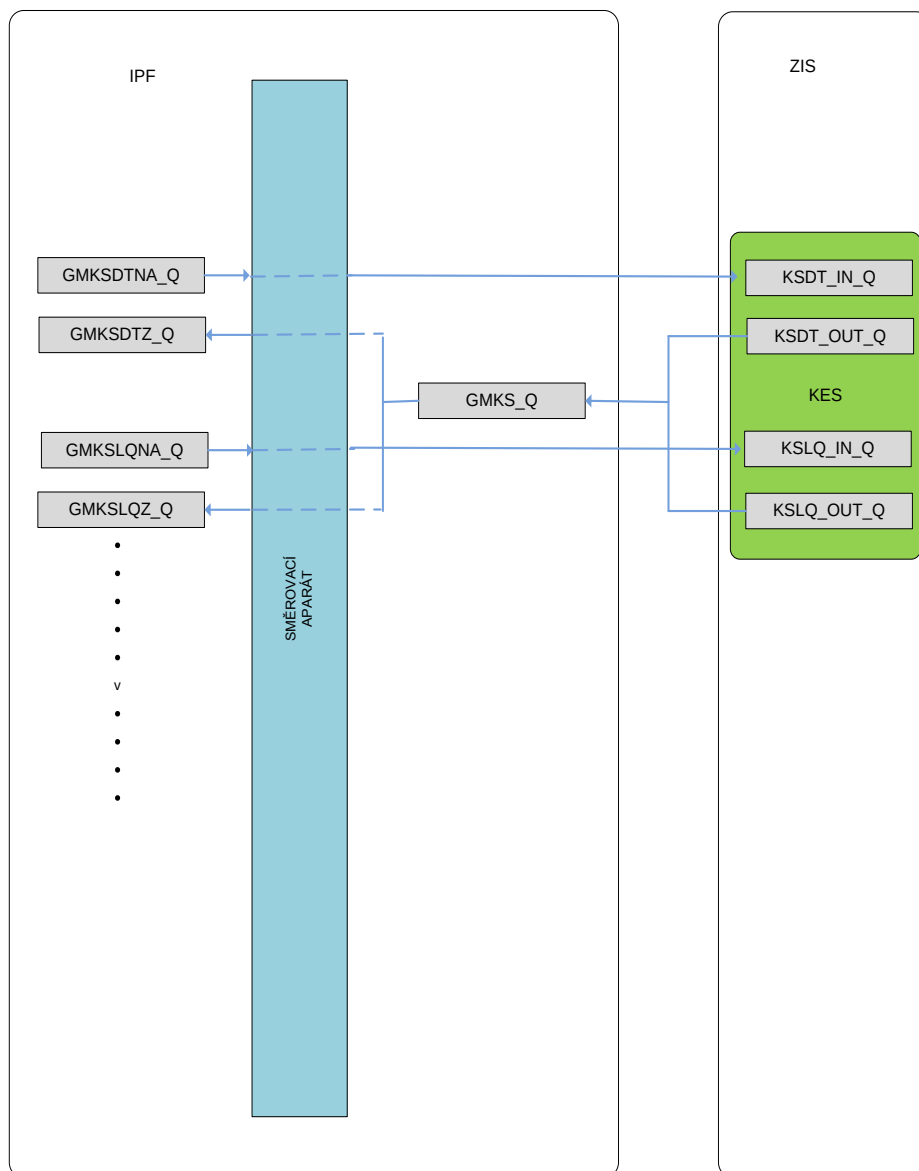
Názvy front, nad kterými je postaven kombinovaný AQ adapter, má tvar WWXXYYYYYYZZ_Q. **Maximální délka 30 znaků.**

- Část WW je tvořena prefixem dodavatele (např. GM pro GEM System International s.r.o., PB pro PIKE ELECTRONICS s.r.o., Brno).
- Část XXX je název aplikace, ze které přicházejí zprávy. Délka 3 znaky (např. KES pro aplikaci KES v ZIS).
- Část YYYYYY slouží pro rozlišení front komunikující se stejnou aplikací. Je možné vynechat, pokud s danou aplikací nekomunikuje více služeb. Tato možnost není doporučena z důvodu budoucího rozšíření komunikace aplikace s dalšími službami. Délka 0 – 5 znaků.
- Část ZZ tvoří buď výraz NA, pokud se jedná o AQ frontu určenou pro zprávy posílané ven z IPF nebo výraz Z pro AQ frontu určenou pro zprávy posílané do IPF.

Název fronty, do které jsou propagovány všechny zprávy z dané aplikace umístěné v ZISu, má tvar WWXXX_Q.

- Část WW je tvořena prefixem dodavatele.
- Část XXX je název aplikace, ze které přicházejí zprávy. Délka 3 znaky (např. KES pro aplikaci KES v ZIS).

Všechny zde uvedené počty znaků jsou doporučené hodnoty.

Obrázek 1- jmenné konvence front vzhledem ke směrovacímu aparátu

2.5.2 Odlišení prostředí

Tělo zprávy obsahuje atribut, který umožňuje odlišit prostředí, z kterého zpráva vznikla a pro které je určena. Tento atribut se ve standardní zprávě nazývá „Prostředí“. Může nabývat hodnot „PROD“, „DEV“ nebo „TEST“. Každá instance komponenty musí být konfigurovatelná podle toho o jaké prostředí se jedná. Zprávy, které by do tohoto prostředí neměly přicházet, musí být logovány a jejich zpracování ignorováno.

2.5.3 Jednotná zpráva pro AQ

```
CREATE TYPE VZPIPFZPRAVA IS OBJECT (
  -- $Id: VZPIPFZPRAVA.sql,v 1.2 2006/09/29 07:37:17 sherry Exp $
  -- ID zpravy pridane nekterym z odesilatelu (neni to ID zpravy ve fronte AQ)
  MsgID RAW(16),
  -- Korelacni ID:
```

-- pokud odpovídám na zprávu, která měla vyplněný atribut CorrID, uvedu do něj ve své odpovědi totéž

-- pokud přijde z prava s prázdným CorrID, vyplním do CorrID své odpovědi hodnotu MsgID zprávy přichází

CorrID RAW(16),

-- To kde vznikl celý tok zpráv, například "PORTAL"

Původce VARCHAR2(30),

-- Odesílatel této zprávy například "IPF" nebo "VZPP2-Outcome"

Odesílatel VARCHAR2(30),

-- Upřesnění odesílatele, např. "7200" (rozlišení pro případ, že je více instancí aplikace)

OdesílatelDoplnek VARCHAR2(30),

-- Adresát této zprávy, např. "VZPP2/Outcome"

Příjemce VARCHAR2(30),

-- Upřesnění adresáta zprávy, např. "7200" (z IPF bude obsahovat číslo okresu) je to doplněk kdy máme více instancí aplikací

PříjemceDoplnek VARCHAR2(30),

-- Prostředí: "PROD" pro produkci, "TEST" testovacího prostředí,

-- "DEV" vývojové prostředí

Prostředí VARCHAR2(30),

-- Název služby na okrese, např. "PříjemDavek"

NázevSlužby VARCHAR2(30),

-- Název zprávy, například "KDavka"

NázevZprávy VARCHAR2(30),

-- Verze zprávy například "3" (v budoucnu se může měnit, aplikace musí znát verzi komunikace)

VerzeZprávy VARCHAR2(30),

-- např id podání z PORTALU (obecně nějaká reference původního systému)

Reference VARCHAR2(128),

-- k volnému použití (obsahuje pouze provozní/komunikační informace ne obchodní data)

ParametrV1 VARCHAR2(128),

-- k volnému použití (obsahuje pouze provozní/komunikační informace ne obchodní data)

ParametrV2 VARCHAR2(128),

-- k volnému použití (obsahuje pouze provozní/komunikační informace ne obchodní data)

ParametrD1 DATE,

-- k volnému použití (obsahuje pouze provozní/komunikační informace ne obchodní data)

ParametrD2 DATE,

-- k volnému použití (obsahuje pouze provozní/komunikační informace ne obchodní data)

ParametrN1 NUMBER,

-- k volnému použití (obsahuje pouze provozní/komunikační informace ne obchodní data)

ParametrN2 NUMBER,

-- znaková obchodní data (např. XML)

DataC CLOB,


```
-- binární obchodní data (např. Datové rozhraní)
```

```
DataB BLOB
```

```
);
```

```
/
```

2.6 Pravidla pro stavbu zprávy VZPIPFZPRAVA

Existují doporučená pravidla, která svazují některé parametry typu VZPIPFZPRAVA:

- Parametr `NazevZpravy` by se měl shodovat s kořenovým elementem XML zprávy obsaženým v `DataC`
- Binární data primárně vkládat do položky `DataB`
- Atribut `PUVODCE` obsahuje hodnotu prvku konzument
- Atribut `REFERENCE` obsahuje hodnotu prvku `referenceKonzumenta`
- Při poskytování služby přes AQ musí být do všech odpovědních zpráv přenášeny hodnoty atributů „konzument“ a `referenceKonzumenta` z původního požadavku, který je vyřizován

2.7 Posílání zpráv

K posílání zpráv mezi systémy se primárně užívá Směrovacího aparátu (viz také příručka administrátora IFP - ProgramAdmin). Definice AQ front resp. queue table na IPF je proto vždy vytvářena s parametrem `MULTICONSUMER = FALSE` (výchozí nastavení).

2.7.1 Směrovací aparát

Směrovací aparát přenáší zprávy z front, do nichž zapisují procesy, do front, z nichž jsou dále propagovány systémem AQ do vzdálených databází. Tento směr je označen jako *outbound*. Směrovací záznamy jsou ukládány do tabulky `PBIPFOUTBOUND`.

Sloupce tabulky PBIPFOUTBOUND

Název sloupce	Hodnota	Příklady
<code>SRC_QUEUE</code>	Název fronty, do níž zapisuje proces	<code>PBVYUPOJNAUP_Q</code> , <code>PBVALPOJNA_Q</code>
<code>PRIJEMCE</code>	Název aplikace, pro kterou jsou zprávy určeny	<code>VZPP2-Outcome</code> , <code>VZPP2-Income</code> , <code>PSi</code>
<code>PRIJEMCEDOPLNEK</code>	Odlišení instancí aplikací – číslo ÚP	1900, 7200,...; u ústředních aplikací 9900
<code>PROSTREDI</code>	Prostředí IPF	<code>DEV</code> , <code>TEST</code> nebo <code>PROD</code>
<code>NAZEVSLUZBY</code>	Název služby	<code>VytvorSestavu</code> , <code>VyuctovaniPojistence</code>
<code>NAZEVZPRAVY</code>	Název zprávy	<code>VytvorSestavu</code> , <code>VyuctovaniPojistence</code>
<code>VERZEPRAVY</code>	Verze zprávy	Výchozí verze všech zpráv je 1.0. Dále se pokračuje 1.1, 1.2,..., 2.0 (dle míry provedených úprav).
<code>DEST_QUEUE</code>	Název fronty ve vzdálené databázi, do níž mají být propagovány zprávy z IPF.	<code>PBPSIDEJ_Q</code> , <code>PEIPFIN_Q</code>

Název sloupce	Hodnota	Příklady
	Maximální délka názvu je 10 znaků.	
DEST_QUEUE_OWNER	Vlastník fronty ve vzdálené databázi, do níž mají být propagovány zprávy z IPF	PVZP, CVZP
PBIPFDBLINK	Klíč databázového linku, který má být při propagaci do vzdálené databáze použit	VZP_OP19_HP1, VZP_OP72_HP1, VZP_OP99_HP2
KORELOVAT	Ano nebo Ne	Pokud směrovací záznam definuje odeslání požadavku z kombinovaného AQ adaptéru (invoke – receive), pak Ano. V ostatních případech Ne.

Po vložení záznamů do tabulky PBIPFOUTBOUND je nutné spustit proceduru GMIPFAQDISPATCH_ADM.CREATE_QUEUES, která vytvoří fronty, a propagační joby do vzdálené databáze.

Směrovací aparát přenáší zprávy z front, do nichž propagují zprávy vzdálené aplikace, do front, z nichž jsou vybírány procesy. Tento směr je označen jako *inbound*. Směrovací záznamy jsou ukládány do tabulky PBIPFINBOUND.

Sloupce tabulky PBIPFINBOUND

Název sloupce	Hodnota	Příklady
SRC_QUEUE	Název fronty, do níž vzdálená aplikace propaguje odchozí zprávy	PBVDYD_Q, PBPRI_Q, GMKES_Q
PROSTREDI	Prostředí IPF	DEV, TEST nebo PROD
NAZEVSLEZBY	Název služby	VytvorSestavu, VyuctovaniPojistence
NAZEVZPRAVY	Název zprávy	VytvorSestavu, VyuctovaniPojistenceAck
VERZEZPRAVY	Verze zprávy	Výchozí verze všech zpráv je 1.0. Dále se pokračuje 1.1, 1.2,..., 2.0 (dle míry provedených úprav).
DEST_QUEUE	Fronta, kterou čte proces.	PBVDYUPOJZUP_Q, PBVALPOJZ_Q
KORELOVAT	Ano nebo Ne	Pokud směrovací záznam definuje příjem odpovědi do kombinovaného AQ adaptéru (invoke – receive), pak Ano. V ostatních případech Ne.

Před vložením záznamu do tabulky PBIPFINBOUND je nutno zkontrolovat, zda fronta, jejíž název je uveden ve sloupci SRC_QUEUE, existuje a lze z ní vyzvedávat zprávy.

2.8 Dokumentace webových služeb

Každá webová služba bude už od počátku svého vývoje evidována a dokumentována v Evidenci služeb VZP.

2.9 Další vlastnosti dodržované v souvislosti s IPF procesy

2.9.1 Předepsané vlastnosti procesů

1. Proces, který komunikuje asynchronně přes Advanced Queuing (dále AQ), definuje preferenci *Prostredi*. Preference nabývá hodnot DEV (vývoj na prostředcích dodavatele), TEST (testování v testovacím prostředí VZP ČR) nebo PROD (provoz v produkčním prostředí VZP ČR). Dle hodnoty preference Prostředí lze větvit činnost procesu, hodnota preference je též hodnotou atributu VZPIPFZPRAVA.PROSTREDI všech zpráv, které proces odesílá i přijímá. Uvedené dále v přiměřené míře (vždy kdy je to alespoň trochu smysluplné) platí i u ostatních služeb.
2. Persistentní data proces ukládá do Integrační cache. Názvy tabulek jsou odlišeny prefixy, aby nedošlo ke konfliktu názvů: PB – PIKE ELECTRONIC, GM – GEM SYSTEM. K datům a uloženým procedurám přistupuje proces pomocí lokátoru eis/DB/IntegracniCache.
3. Fronty AQ jsou definovány v Integrační cache. K frontám proces přistupuje pomocí lokátoru eis/AQ/IntegracniCacheOutbound (pro vkládání zpráv do front) a eis/AQ/IntegracniCacheInbound (pro výběr zpráv z front).
4. Preference Debug používaná na SOA 10g pro volitelné ukládání instancí synchronních služeb do dehydration store nelze v případě SOA 11g z principu využít a ani pro něj neexistuje adekvátní náhrada. Z migrovaných služeb je tak parametr odstraněn.
5. Z provozních důvodů nesmí jedna instance daného procesu obsahovat více jak 1 000 aktivit.

2.9.2 Vlastnosti aplikací komunikujících s IPF

1. Aplikace komunikující s IPF přes rozlehlou síť (WAN), komunikuje zásadně asynchronně prostřednictvím front AQ – jak v případě, že Integrační platformě poskytuje službu, tak v případě, že konzumuje službu Integrační platformy.
2. Aplikace propaguje všechny zprávy všech odesílacích front do jediné společné fronty v IPF. Vlastník fronty je ICACHE. Aplikace se připojuje prostřednictvím databázového linku pod identifikací vzdáleného uživatele ICACHEPROPAG.
3. Aplikace propaguje zprávy do IPF přes port 1501.

2.9.3 Instalace procesů do testovacího prostředí IPF

1. Instalaci nových komponent do testovacího prostředí IPF provádí na základě dohody s administrátory IPF buď dodavatel nebo administrátor IPF.
2. Při instalaci do testovacího prostředí se ověřuje postup instalace, který bude následně použit při instalaci do produkčního prostředí.
3. Ověřují se skripty pro vytváření záznamů do směrovacích tabulek, vytváření nových front a databázových objektů v Integrační cache.
4. Ve „wrapper WSDL“ jsou použity URL endpointů testovacího prostředí.
5. Po deploymentu procesů, u nichž je to třeba, se mění hodnota preference Prostredi na TEST.

2.9.4 Instalace do produkčního prostředí IPF

1. Instalaci nových komponent do produkčního prostředí IPF instaluje výhradně administrátor IPF na základě návodu dodavatele. Návod je ověřen při instalaci do testovacího prostředí.
2. Pokud je třeba provést zásah do konfigurace produkčního prostředí (parametry BPEL PM, parametry domény apod.), provádí je výhradně administrátor IPF.
3. Pro instalaci objektů v Integrační cache se zásadně používají skripty ověřené při instalaci do testovacího prostředí IPF.
4. Pro založení záznamů v tabulce PBIPFINBOUND se zásadně používají skripty ověřené při instalaci do testovacího prostředí, v nichž se před instalací do produkčního prostředí změní pouze hodnota pro sloupec PROSTREDI z TEST na PROD.
5. Pro založení záznamů v tabulce PBIPFOUTBOUND se zásadně používají skripty ověřené při instalaci do testovacího prostředí, v nichž se před instalací do produkčního prostředí změní pouze hodnota pro sloupec PROSTREDI z TEST na PROD. V případě, že IPF bude nově zasílat zprávy do aplikace ÚP, se skript obohatí o cyklus přes všechna ÚP (PRIJEMCEDOPLNEK).
6. Pro deployment procesů do produkčního prostředí se zásadně používají instalační balíčky (jar) ověřené v testovacím prostředí.
7. Po deploymentu procesů, u nichž je to třeba, se mění hodnota preference Prostredi na PROD.

2.10 IPF partitions

2.10.1 Jmenné konvence pro BPEL partitions

- Název partition bude vystihovat oblast řešenou umísťovanými procesy.
- Rozdělení podle synchronnosti bude rozlišeno na konci názvu pomlčkou a přidáním písmene „s“ pro služby synchronní a písmenem „a“ pro služby asynchronní.
- Pro založení nové partition je nutné včas podat návrh na založení nové partition. Návrh obsahuje název, účel a nastavení partition v testovacím a produkčním prostředí.
- Dokud nebude návrh odsouhlasen všemi zúčastněnými stranami, není dovoleno partition založit.
- Zúčastněnými stranami jsou zástupci společností VZP, HP, GEM, PIKE.

Po odsouhlasení návrhu všemi zúčastněnými stranami je třeba vytvořit partition ve všech prostředích (a případně do ní přesunout procesy z partíci Vyvoj-s a Vyvoj-a).

Pro umístění technologických služeb slouží partition „techws“. Tato partition obsahuje služby a procesy zřízené pouze z technologických důvodů. Tyto procesy nejsou určeny pro užívání libovolnými konzumenty a nebudou tedy publikovány.

2.10.2 Konvence pro umístění služeb do partitions

- Související procesy se budou umísťovat do stejné partition (např. procesy určené pro získávání údajů o pojištěncích, bez ohledu na to, zda jsou údaje získávány z Registru subjektů zdravotního pojištění nebo z Centrálního registru pojištěnců).
- Procesy se budou umísťovat do partitions podle synchronnosti. Snaha o oddělení synchronních a asynchronních služeb do separátních partitions pro potřeby přehlednosti.
- Pokud není žádná z již vytvořených partitions vyhovující pro umístění daného procesu, je třeba dodržet pravidla pro vytváření partitions.
- Do partition techws jsou umísťovány procesy s nulovou business funkcí, určené ke konkrétnímu řešení. Tyto procesy by neměly být nijak veřejně používány.
- Procesy specifické pro B2B jsou ujišťovány do partition B2B.

- Pro vývoj procesů určených do partition, která dosud nebyla odsouhlasena a vytvořena, jsou určeny partitions Vyvoj-s a Vyvoj-a, které lze založit v případě potřeby na vývojovém prostředí kdykoliv.

Při jakékoli sebemenší pochybnosti o správnosti umístění BPEL procesu do konkrétní partition je nutné kontaktovat osobu zodpovědnou za správu příslušné partition.

2.10.3 ESB jmenné konvence

Současné řešení ESB obsahuje pro umístění WSDL a jejich směřování Systémy (system) a skupiny (group). Systémy jsou nadřazeny skupinám. ESB systémy odpovídají BPEL partitions. Skupiny jsou použitelné pro další volné třídění. Pro ESB systémy platí výše uvedené konvence (zejména jmenné) jako pro BPEL partitions.

3. Metodika realizace integračních vazeb

3.1 Účel metodiky

Tato metodika vymezuje základní rámec procesů, které probíhají v rámci realizace integračních vazeb mezi aplikačními komponentami informačního systému VZP ČR. Procesy jsou zastřešovány Kompetenčním centrem integrace (dále KCI) ÚICT, které bylo zřízeno pokynem náměstka ředitele VZP ČR pro informatiku.

Mezi základní činnosti KCI patří dohled nad integračními vazbami mezi aplikačními komponentami informačního systému:

- Posouzení a schválení integračních vazeb mezi aplikačními komponentami
- Posouzení a schválení navrhovaných služeb realizujících integrační vazby
- Správa integračních vazeb v aplikaci Evidence služeb
- Posouzení a schválení testovacích scénářů integračních testů
- Kontrola kvality popisu integračních vazeb v administrátorské dokumentaci

Metodika realizace integračních vazeb stanovuje závazné postupy, které musí být dodržovány ve vztahu ke KCI a jsou popsány v následujících kapitolách.

3.2 Návrh architektury integrace aplikační komponenty

V rámci procesu dohledu nad integračními vazbami mezi aplikačními komponentami uspořádá dodavatel příslušné komponenty workshop, na kterém představí KCI předpokládanou architekturu začlenění dodávané aplikační komponenty do IS VZP ČR s důrazem na navrhované integrační vazby.

V rámci workshopu se dodavatel zaměří zejména na popis předpokládaných integračních vazeb v souladu se Standardy IS VZP ČR. Budou popisovány služby požadované od IPF i služby nabízené komponentou. Součástí popisu bude i druh předpokládaných integračních vazeb (synchronní služby, asynchronní služby, silná datová integrace,...).

Navrhovaná architektura integračních vazeb podléhá posouzení a schválení Kompetenčním centrem integrace.

3.3 Popis integračních vazeb v analytickém projektu

V rámci etapy zpracování analytického projektu popíše dodavatel v samostatné kapitole předpokládané integrační vazby formou služeb v souladu se Standardy IS. Příslušná kapitola analytického projektu musí být předložena Kompetenčnímu centru integrace k posouzení a schválení.

3.4 Testovací scénáře integračních vazeb

V rámci projektu implementace příslušné aplikační komponenty do IS VZP ČR zpracuje dodavatel testovací scénáře integračních testů. Tyto scénáře musí být předloženy Kompetenčnímu centru integrace k posouzení a schválení.

3.5 Zavedení integračních služeb do aplikace Evidence služeb

V rámci projektu implementace příslušné aplikační komponenty do IS VZP ČR zavede dodavatel příslušné aplikační komponenty všechny integrační služby do aplikace Evidence služeb. Tento krok učiní dodavatel nejpozději v etapě instalace aplikační komponenty do provozního prostředí IS.

Potvrzení úplnosti služeb v Evidenci služeb KCI bude součástí akceptační procedury v rámci projektu implementace příslušné aplikační komponenty dodavatelem.

3.6 Popis integračních vazeb v administrátorské dokumentaci

Realizované integrační vazby v rámci implementace aplikační komponenty popíše dodavatel v administrátorské dokumentaci. V samostatné kapitole se zaměří zejména:

- Kompletní seznam služeb poskytovaných implementovanou aplikační komponentou
- Popis realizovaných AQ front
- Přehled konzumovaných služeb v prostředí IPF

Potvrzení úplnosti popisu integračních služeb v administrátorské dokumentaci KCI bude součástí akceptační procedury v rámci projektu implementace příslušné aplikační komponenty dodavatelem.

3.7 Workshop k objasnění realizovaných integračních vazeb

V rámci závěrečného testování implementované aplikační komponenty uspořádá dodavatel aplikační komponenty workshop, na kterém objasní implementované integrační vazby s ostatními aplikačními komponentami zejména pro KCI. Ke každé integrační vazbě uvede, kde v předané dokumentaci je popsána.

3.8 Realizace změn integračních vazeb

Tato metodika se týká rovněž všech procesů změn aplikačních komponent s dopadem na integrační vazby, a to i těch, které jsou realizovány mimo rámec projektového řízení (projektové aktivity, změny, opravy, servisní zásahy). Výše uvedené odstavce 3.2 – 3.7 se použijí přiměřeně.

IDENTIFIKACE APLIKACE	
Název aplikace	
Zkratka názvu aplikace	
Jméno projektového manažera	
Spřítelce aplikace	
administrátor aplikace	
administrátor databáze	
administrátor operačního systému	
administrátor sítě	
administrátor monitoringu	
řídící skupina SD	

Protokol o převzetí aplikace do podpory ICT

ZAVŘENÝ KROK Z PROJEKTOVÉ KANCELŘE DO PROVOZU OTTVY

Identifikace aplikace	Název - zkratka projektu / aplikace	
	Datum verze předávacího protokolu	
Zadavatel	IT garant	
	Odborný učet	
	Odborný garant=ředitel	
Informace o dodavateli	Dodavatel	
	Základní údaje	
	Smlouva a dle Supportní smlouva	
	Dodatek ke smlouvě	
Nutná dokumentace pro editaci	Uživatelská příručka	
	Definice podpory z pohledu Service Desku	
Nutná dokumentace pro editaci technické podpory	Administrátorská příručka, provozní dokumentace	
	dl administrátorské osnovy	
	Datový model	
	Instalační návody	
Školení pro odbor klientské podpory	Uživatelská školení	
	pro klientskou správu	
Školení pro odbor technické podpory	Administrátorská školení - správci aplikace	
	Jiná školení	
Datum testování	Bezevad	
	Přítomnost provozu	
	Základní testy	
	Chybný provoz	

Zrušení projektových přístupů externích pracovníků do produkčního prostředí aplikace	VPN - Oddělení správy sítě	provedeno ANO/NE
	Kerberos - oddělení správy úctových	provedeno ANO/NE
	Uplatnění Microsoft Windows - Oddělení správy Microsoft systémů	provedeno ANO/NE
	Oracle a databázové účty s právy administrace db - administrátor databáze	NEPŘÍJÍŽÍ SE
	Severní účty aplikace - aplikací administrátor aplikace	provedeno ANO/NE

Zřízení reálných podporů externích pracovníků do produkčního prostředí aplikace	Základní údaje o projektu	provedeno ANO/NE
	VPN - Oddělení správy sítě	provedeno ANO/NE
	Kerberos - oddělení správy úctových	provedeno ANO/NE
	Uplatnění Microsoft Windows - Oddělení správy Microsoft systémů	provedeno ANO/NE
	Oracle a databázové účty s právy administrace db - db administrátor	provedeno ANO/NE
	Severní účty aplikace - aplikací administrátor aplikace	provedeno ANO/NE

Aplikaci předal do provozu, dne:	
Souhlas ředitel odboru architektury, vývoje aplikací a řízení změn, dne:	Mgr. Jaroslav Bogač, MBA
Aplikaci převzal do provozu na ODP, dne:	Čižek Zdeněk
Aplikaci převzal do provozu na OTP, dne:	Ing. Roman Paňkovič

Notas: na uzavření, který zastupuje support - dle supportní osnovy.

V rámci incident managementu musí být stanoven způsob podpory ze Service Desku.

1 Společné zásady pro povolení a rušení přístupu

1.1.1 Povolení přístupu

1) Účty se zakládají pouze na základě Servisního požadavku.

2) Založení účtu pro oprávněnou osobu může požadovat:

- Projektový vedoucí – pro externí pracovníky po dobu trvání projektu
- Manager Už správy aplikace – pro aplikace převzaté do provozu
- Garant supportové smlouvy – pro externí pracovníky zajišťující support
- Ředitel OTP nebo náměstek ÚCT VZP ČR – ve všech případech

4) Pokud si se o přístup pro externího pracovníka, musí být v servisním požadavku uvedeno pro jakou firmu se účet zřizuje a jméno pracovníka externí firmy, který bude účet používat.

5) V servisním požadavku musí být uvedeno po jakou dobu, má být účet platný.

6) Servisní požadavek musí být odeslán schvalovatelem - pracovníkem zodpovědným za bezpečnost informačních technologií VZP ČR.

7) Následně fyzické přidělení přístupu a zdokumentování tohoto aktu v provozním deníku OTP provádí vždy přidělovatel za příslušnou oblast (VPN, MS doména, Kerberos).

1.1.2 Rušení přístupu

1) Při uplynutí doby platnosti, která byla požadována v servisním požadavku, bude účet zablokován.

2) V případě, že peníze dle smlouvy účtu před uplynutím doby jeho platnosti nebo tato situace nastane u účtu v neomezenou dobu platnosti, je povinností zadavatele požádat servisní pracovníky o zrušení účtu/přístupu, aby mohl být ušetřen konstantní stav, který vyhovuje zúčtováním požadavků na bezpečnost informačního systému.

3) Při předávání projektu/aplikace do provozu (standardní interní proces VZP ČR mezi ODP a OTP) budou všechny přístupy externích pracovníků do produkčního prostředí této aplikace zablokovány. Budou zároveň změněna všechna hesla „superuživatelských“ účtů. Jediná se zejména o únosový účet oracle a databázové účty s právy administrace db.

4) Tato operace bude provedena a zaznamenána v provozním deníku příslušným přidělovatelem.

Odkazy informací pro zpracování administrátorské dokumentace

- A. Popis systému
1. Přehledový popis architektury aplikace, vč. diagramů a schémata.
 2. Popis aplikací logiky, použité objekty (tabulky, formy) a k čemu slouží, jak jsou procesně navázány, odkud kam co putuje, co se kde loguje - které jsou administrátory
 3. Způsob implementace aplikace do prostředí VZP včetně popisu konkrétního řešení.
- B. Popis technologie a infrastruktury
1. Rozbor všech objektů na úrovni technologie a infrastruktury.
 2. Specifikace a seznam strojů, na něž byla/mi byla aplikace implementována.
 3. Přehled specifikace operačního systému, v případě implementace do prostředí VZP uvést zdrojový image (včetně data instalace), na němž byla postavena (pokud
 4. Seznam nasazených/výkloňových patchů proti standardnímu image VZP
 5. Seznam všech úctových účtů (dle struktury) a aplikace vyžaduje
 6. Seznam všech komponent (a systémů), které musí pro správný chod aplikace současně běžet (včetně komponent FailOver). Startovací parametry těchto prostředí pro
 7. V případě clusterového řešení seznam nodeů, jejich funkce, umístění, postupy pro start a stop clusteru, přepnutí do druhé lokality, popis nutných skriptů, kompletní postupy
 8. Specifikace aplikací komunikací (tlačítko včetně podpisu, autentizace/authenticace mezi ucty, uživatel a stroj, na němž je aplikace implementována
 9. Seznam doplňkových SW (SW mimo standardní image), jak aplikace vyžaduje (tj. seznam všech, co bylo instalováno mimo adresáře dedikované aplikaci)
 10. Pro doplňkový SW způsob administrace, zálohování, monitoringu funkčnosti, pokud není součástí popisu aplikace.
 11. Popis adresářů dedikovaných aplikaci a popis jejich obsahu, přístupový právo.
 12. Přehled souborových výtahů/výtahů.
 13. Specifikace nároku na datovou kapacitu – aktuální a v předkládání v horizontu 5 let.
 14. Přehled specifikace databázového systému a souvisejícího software (aplikačních serverů...), seznam konfiguračních souborů, jejich proměnných a možných hodnot.
 15. Popis a schémata DB (tabulky, tabulky, indexy, uživatelé, role...).
 16. Požadované JAR, WAR, SAR soubory.

- C. Administrativní nástroje
1. Uvést popis administrativních nástrojů, specifických pro aplikaci. Pokud existuje v aplikaci sekce pro administrátory, podrobný popis funkcionality (je možné nahradit
 2. Uvést odkaz na standardní administrativní nástroje určené ke správě aplikace.

- D. Diagnostika a monitoring
1. Seznam logových souborů - důležité (přehled) logy aplikací (činnosti, chyby, výjimky)
 2. Všechny logy aplikací, které je potřeba ušetřit (zahrnuje logy, jak, čím, proč) a umět na nich identifikovat problém (tj. proč)
 3. Seznam pracovních oblastí, kde může docházet k narušení dat a zálohování systémů.
 4. Návody, jak ověřit zdraví aplikace a její funkčnost např. podle následujícího schématu:
 - i. Podívejte se kam a tam jestli to vypadá tak a tak - definovat co je běžný stav a co indikuje problém.
 - ii. Sepsat doporučené postupy, jak řešit problémy (tj. zastavte to a to, udejte to a to a zase to restartujte tak a tak a ověřte, že je to ve stavu

- tom a tom
- iii. Uvést jaké množství logů, front, generovaných souborů v jednotlivých fileytech, plnění pracovních oblastí je ještě v normálu a kdy už je systém přetížen (nežabí).
 - iv. Standardní DB a OS procesy - aby se dalo odlišit, jestli je db v klidu nebo na ní někdo pracuje (z pohledu aplikace, ne standardní procesy DB instance - aby bylo jasné, co je běžná aktivita na pozadí a co je spouštěná akce kterou není radno přerušit).

5. Popis ověření funkčnosti integrovaných vztahů na ostatní aplikace
- E. Pravidla dleba a profilace, upgrade a nasazení patchů
1. Doporučení profilových aktivit a jejich časového režimu (jak sledovat logy apod.)
 2. Doporučení intervalů/formy otázek pro upgrade, patchování, systémů.
 3. Doporučený interval rebootu.

- F. Typické chybové stavy a jejich popis nejčastějších nebo nejzávažnějších chybových stavů s výstižným popisem jejich identifikace, doporučený postup řešení.

- G. Zálohování a obnovy
1. Požadavky na zálohování a archivaci dat:
 - i. periodičta
 - ii. kapacita aktuální a v předkládání v horizontu 5 let.
 2. Použití specifické zálohovací nástroje, podrobný popis použití a nastavení.
 3. Uvést odkaz na použité standardní zálohovací nástroje.
 4. Rozsahy plán pro kompletní zálohu a obnovu prostředí a dat.

- H. Integrované
1. Popis komunikačních a datových toků.
 2. Popis integrovaných vztahů s ostatními aplikacemi, komunikace s integrační platformou, popis souvisejících BPEL procesů...
- I. Monitoring
1. Popis monitoringu.
 2. Doporučení, které procesy mají být monitorovány a jakým způsobem.
 3. Popis vztahů na dohledové nástroje a seznam monitorovaných událostí a stavů.

Tabulka - 1 - základní údaje
(vyplývající ze schválených investic)

Hardware	
požadovaný počet serverů	
umístění HW (Orlická - Perštýn - jiná lokalita)	
HW / virtuální server	
Failover aplikace	ANO - NE
Scripty pro Failover dodány	ANO - NE
operační systém	
odhadnutý požadovaný výkon - počet procesorů/počet jader v procesoru	
odhadnutá velikost paměti	
odhadnuté prostory na discích - lokálně/na SAN v GB	
odhadnuté kapacity zálohovaných dat v GB	
odhad celkové spotřeby energie v kW pro uvedenou lokalitu	

Požadované licence (db i apl)	
druh databáze, verze	
počet a druh databázových licencí (včetně options)	
Počet a druh licencí aplikačního serveru	
odhadovaný počet uživatelů používajících aplikaci	
termín, ke kterému mají být licence k dispozici	
počet a typ dalších nutných licencí	
Smlouva k nákupu licencí	
počet a typ nutných certifikátů	

RAC, partitioning,

[hypertextový odkaz přímo na požadovaný dokument](#)

Ostatní software	
název software, verze	
využití tiskového subsystému ANO - NE	

Provozní parametry, žlutě označené řádky musí být vyplněny	
Dopady jednodenního výpadku služby v Kč:	
Požadovaná dostupnost v % (SLA):	
MTBF:	
Celkový počet uživatelů:	
Počet konkurenčních uživatelů:	

Požadované dostupnosti, vybírejte z nabídky	
Požadovaná dostupnost aplikací	
Požadovaná dostupnost infrastruktury (viz Standardy IS VZP ČR)	
Požadovaná doba obnovy (MTTR) / Akceptovatelná doba výpadku v řádu	

Tabulka - 2 - vytvoření prostředí pro aplikaci	
(vyplývající z analytického projektu - spolupráce s dodavatelem)	
Analytický projekt	

hypertextový odkaz přímo na poažadovaný dokument

Aplikační a Databázový systém Oracle	
typ a verze použitého/tých aplikačního/ních serverů	př. WLS 11g - Forms a reports, ! 11gR2 a vyšší verze, dlestandardů IT VZP ČR
verze databáze Oracle	
vždy definovat hodnoty inicializačních parametrů dB:	
instance_name (SID)	
code page (inicializační kódová stránka dB - nelze měnit)	
sga_target	
sga_max_size	
processes	
job_queue_processes	
aq_tm_processes	
názvy schémat (uživatelů-vlastníků objektů) a jejich minimální dB grants (výčet)	default ve VZP=EE8ISO8859P2
výčet jmen dalších potřebných servisních účtů aplikace	mimo zde uvedená schémata nebude mít databáze jiné vlastníky objektů
další parametry, kde nevyhovují defaultní hodnoty	mimo zde uvedená jména nebude mít aplikace v databázi žádné uživatelské/servisní účty

Diskové prostory pro ORACLE	
Aplikační server	
velikost dačasného pracovního prostoru pro Forms a Reports (iasmp)	
/app13w (v GB), adresář pro aplikační moduly	

Databázový server	
/app1, aplikační data	
/vzp.data, aplikační data	datové soubory, se kterými aplikace pracuje a ukládá na Filesystémy
Inicializační velikost tablespaců	
1) data+indexy (celkem)	
2) temporary	
3) undo	

Systém Windows prostředí	
Komunikace s AD	Vyplňovat v případě Windows prostředí Uvést DC, s kterými bude probíhat komunikace
LDAP dotaz	
Aplikační server	
operační systém přesná specifikace	
systémový disk (GB)	
datový disk/y (GB)	
požadavky na SW	
Databázový server	
databázový systém MS SQL - přesná specifikace	
inicializační velikost databázi	
data (GB)	
transakční logy (GB)	

Hardware - typy serverů	
Typ serveru 1, model, název provozované aplikace nebo služby	vyplnit pro požadovaný počet serverů
umístění HW (Orlická - Perštýn - jiná lokalita)	
Identifikační číslo serveru (z "Tabulky_serverů_centralizace_vDC")	
Operační systém a jeho verze	
počet jader v procesoru	
RAM - spotřeba pro všechny procesy aplikace včetně dB a OS	
spotřeba energie v kW	

Typ serveru 2, model, název provozované aplikace nebo služby	
umístění HW (Orlická - Perštýn - jiná lokalita)	
Identifikační číslo serveru (z "Tabulky_serverů_centralizace_vDC")	
Operační systém a jeho verze	
počet jader v procesoru	
RAM - spotřeba pro všechny procesy aplikace včetně dB a OS	
spotřeba energie v kW	

Typ serveru 3, model, název provozované aplikace nebo služby	
umístění HW (Orlická - Perštýn - jiná lokalita)	
Identifikační číslo serveru (z "Tabulky_serverů_centralizace_vDC")	
Operační systém a jeho verze	
počet jader v procesoru	
RAM - spotřeba pro všechny procesy aplikace včetně dB a OS	
spotřeba energie v kW	

Tabulka - 3a - síťová část požadavky na WAN spolupráce s dodavatelem
--

[illegible]

[illegible]

Tabulka diskových kapacit musí být součástí SP

[%20žádosti%20o%20diskové%20kapacity%20v3.pdf](#)

[illegible]

TESTOVACÍ PROSTŘEDÍ

IDENTIFIKACE APLIKACE - TESTOVACÍ /ŠKOLÍCÍ PROSTŘEDÍ

Název aplikace

Zkratka názvu aplikace

Jméno projektového manažera

Datum

správce aplikace v testovacím prostředí	
administrátor aplikace v testovacím prostředí	
administrátor databáze testovacího prostředí	
administrátor operačního systému testovacího prostředí	
administrátor sítí testovacího prostředí	
administrátor monitoringu testovacího prostředí	

pokud je monitoring v testovacím prostředí vyžadován????

Tabulka - 2 - vytvoření testovacího prostředí pro aplikaci

Požadované licence (db i apl)	
druh databáze, verze	
počet a druh databázových licencí (včetně options)	
Počet a druh licencí aplikačního serveru	
odhadovaný počet uživatelů používajících aplikaci	
termín, ke kterému mají být licence k dispozici	
počet a typ dalších nutných licencí	
Smlouva k nákupu licencí	
počet a typ nutných certifikátů	

Př. ODI pro 4CPU, Partitioning, RAC, BPEL, BI suite pro 8CPU apod.

hypertextový odkaz přímo na požadovaný dokument

Aplikační a Databázový systém Oracle	
typ a verze použitého/tých aplikačního/ních serverů	
verze databáze Oracle	
vždy definovat hodnoty inicializačních parametrů dB:	
instance_name (SID)	
code page (inicializační kódová stránka dB - nelze měnit)	
sga_target	
sga_max_size	
processes	
job_queue_processes	
aq_tm_processes	
názvy schémat (uživatelů-vlastníků objektů) a jejich minimální dB grants (výčet)	
výčet jmen dalších potřebných servisních účtů aplikace	
další parametry, kde nevyhovují defaultní hodnoty	

př. WLS 11g - Forms a reports,
! 11gR2 a vyšší verze, dlestandardů IT VZP ČR

default ve VZP=EE8ISO8859P2

mimo zde uvedená schémata nebude mít databáze jiné vlastníky objektů
mimo zde uvedená jména nebude mít aplikace v databázi žádné uživatelské/servisní účty

Diskové prostory pro ORACLE	
Aplikační server	
velikost dačasného pracovního prostoru pro Forms a Reports (iastmp)	
/app13w (v GB), adresář pro aplikační moduly	

Databázový server	
/app1, aplikační data	
/vzp.data, aplikační data	
Inicializační velikost tablespaců	
1) data+indexy (celkem)	
2) temporary	
3) undo	

datové soubory, se kterými aplikace pracuje a ukládá na Filesystémy

Systém Windows prostředí	
Komunikace s AD	
LDAP dotaz	
Aplikační server	
operační systém přesná specifikace	
systémový disk (GB)	
datový disk/y (GB)	
požadavky na SW	
Databázový server	
databázový systém MS SQL - přesná specifikace	
inicializační velikost databází	
data (GB)	
transakční logy (GB)	

Vyplňovat v případě Windows prostředí
Uvést DC, s kterými bude probíhat komunikace

Hardware	
počet reálných HW serverů	
počet virtuálních serverů	
operační systém (jsou-li různé - přiřadíte k jednotlivým serverům)	
odhadnutý požadovaný výkon - počet procesorů/počet jader v procesoru	
odhadnutá velikost paměti	
odhadnuté prostory na discích - lokálně/na SAN v GB	
odhadnuté kapacity zálohovaných dat v GB	

Hardware - typy serverů	
Typ serveru 1, model, název provozované aplikace nebo služby	
umístění v TVS1-n	
Operační systém a jeho verze	
počet jader v procesoru	
RAM - spotřeba pro všechny procesy aplikace včetně dB a OS	

test

Typ serveru 2, model, název provozované aplikace nebo služby	
umístění v TVS1-n	
Operační systém a jeho verze	
počet jader v procesoru	
RAM - spotřeba pro všechny procesy aplikace včetně dB a OS	

test

Typ serveru 3, model, název provozované aplikace nebo služby	
umístění v TVS1-n	
Operační systém a jeho verze	
počet jader v procesoru	
RAM - spotřeba pro všechny procesy aplikace včetně dB a OS	

školicí

Typ serveru 4, model, název provozované aplikace nebo služby	
umístění v TVS1-n	
Operační systém a jeho verze	
počet jader v procesoru	
RAM - spotřeba pro všechny procesy aplikace včetně dB a OS	

školicí

Ostatní software	
název software, verze	
využití tiskového subsystému ANO - NE	

Dokumentace	
datový model - popis obsahující řešení v testovacím prostředí	
datový model - popis obsahující řešení školicího prostředí	

hypertextový odkaz přímo na požadovaný dokument

hypertextový odkaz přímo na požadovaný dokument

[illegible]

[illegible]

Monitorování testovacího prostředí aplikace - pouze v případě požadavku

Oracle infrastruktura

Host/Instance/Cluster	Jméno instance	Typ	Notifikační pravidlo v OEM
		POŽADOVÁNO????	

POŽADOVÁNO????

Obecné zadání monitoringu

[illegible]

Popis vyplňovaných poli

(Rozbalit skryté řádky)

10	ID	Jednotná identifikace monitorované instalace v rámci tabulky (řetě). Doporučuje se číselník s většími kroky, aby bylo možno v budoucnu přidat další záznamy.
20	Host / Instance	FQDN serveru, případně jednorázové měrné instalce (u clusteru)
30	Popis / by instance	Upřesnění instalace vzhledem ke sledované službě, tedy např. Ubuntu-OS+verze, router, UPS+střídač, DB, Oracle Cluster DB, HTTP Server, Listener, apod.
40	Typ objektu, popisu	Všechny typ sledovaného objektu, jako je např. a proces, logie, uvažovací skript, tablespace, LDAP server apod.
50	Identifikační objekt	Kódové slovo tabulky - v případě jednorázové měrné instalace (celou cestou), názvu tablespace, jednorázové měrné instalace, OID MIB, URL, název procesu, případně
60	Název metricky	Specifické sledování hodnoty nebo způsob jeho získání, např. "Tablespace Space Used %", "UPDOWN>Status", testová tabulka (řetě) apod.
70	Operátor	Matematický logický nebo jiný operátor pro porovnání sledované služby s prahovou hodnotou, např. "eq", ">", "<", "neq", "obnahuje, Neobnahuje..."
80	Hodnota (prahová hodnota)	Všechny porovnávání sledované hodnoty, tj. číslo, procenta, čas, Hledání řetězce, atd.
90	Interval sledování	Jak často má být hodnota přetvářena (např. 30 sec, 5 min)
100	Popis sledované události	Vysvětlivky text (max 80 znaků)
110	Závaznost	Specifikuje míru opouštění nad dostupnost služby, detailní popisy následuje pod tabulkou
120	Kvantitativní korelace / detekce	Některou událostí není nutné doprovázet při každém výskytu, protože není totéž. Kritickou se ale může stát i případ zastíhající opakování. Např. >10 výskytů za 30 minut - může vyznačovat bezpečnostní parametry, které způsobí uvažovací závaznost události.
130	Kvalitativní korelace	Některou událostí není nutné doprovázet při každém výskytu, protože není totéž. Kritickou se ale může stát i případ události, ze které vyznačují, které
140	Instrukce	Popisky pro operátora a/nebo řešitele, které při postupu odstranění incidentu nebo provedení diagnostické diagnostiky (kontrola, spuštění skriptu, apod.)
150	Automatická akce	Např. spuštění diagnostický skript, restart služby - apod. - bude provedeno automaticky agentem HPOV.
160	Operátorem řícování akce	Jak automatická, ale požávaná operátorem - např. spuštění diagnostický skript, restart služby - apod. - bude provedeno automaticky agentem HPOV
170	Notifikace (kde)	Kdevisit, email, textový operátor přes telefon
180	Notifikace (jak)	Všechny typy způsobů eskalace v podobě předání mail (mail - telefon - SMS). Standardně bude předáváno případně bez žádát přílohu
190	Applikace	Funkční kód, poskytlující službu nebo vše: službu; všechny aplikace, které sledování odvíjí
200	Služba	Jednotvárný identifikátor služby v SOA architektuře v rámci projektu
210	Napájecí/závislá služba	Zde se definují závislosti služeb pro tvorbu servisního stromu
220	Plnění závislosti	Jakým způsobem objekt služby realizujícího závislosti může být monitorován procentem (1/1, 1/2, 1/3) nebo procenty (100 %, 50 %, 30 %). Případné zvýšení závislosti (* = zvýšit)
230	Pravidla závislosti	Všechny typy certifikátů, uvažovacích příkazů, slovních prvků, umístění sledovacího záznamu a vložení segmentů apod., tedy všechny existující podmínky, které
240	Pomůcky	Zde uvádíme své postřehy, co nebylo možno vložit do definicových polí

Popis závažností (severities)

Critical	závažná chyba způsobující nedostupnost aplikace nebo stav, který bez zásahu povede rutinně k nedostupnosti
Major	závažná chyba způsobující dílčí nefunkčnost nebo snížení výkonu aplikace
Minor	dílčí chyba nezpůsobující nedostupnost
Warning	událost vyžadující optimalizaci, která neomezuje chod aplikace
Normal	pokřávaný stav nebo návrat do plně funkčního stavu

Standardni monitoring HP-UX serverů

Základní sada templates pro monitoring UNIX serverů

Template		FQDN serverů				
VZP_OS_HPUX_MCSG11110	/var/adm/syslog/syslog.log	x	x	x	x	x
VZP_OS_HPUX-BadLogins	/var/adm/btmp.logfile	x	x	x	x	x
VZP_OS_HPUX-BestLog	/var/adm/best.log	x	x	x	x	x
VZP_OS_HPUX-CronLog	/var/adm/cronlog	x	x	x	x	x
VZP_OS_HPUX-Dmesg	/sbin/dmesg	x	x	x	x	x
VZP_OS_HPUX-Logins	/var/adm/wtmp	x	x	x	x	x
VZP_OS_HPUX-Sdlog	/var/adm/sdlog	x	x	x	x	x
VZP_OS_HPUX-Syslog	/var/adm/syslog/syslog.log	x	x	x	x	x
VZP_OS_HPUX-Veritas	/var/venv/vccor/fldt.log	x	x	x	x	x
VZP_OS_EMS-events	EMS Event Notification	x	x	x	x	x
Monitoring fileyستمی/arch	Meze: 75%-Warning, 80%-Minor, 85%-Major, 90%-Critical	x	x	x	x	x
Monitoring fileyستمی/oracle	Meze: 90%-Major, 93%-Critical	x	x	x	x	x
Monitoring fileyستمی/rtand	Meze: 50%-Major, 70%-Critical	x	x	x	x	x
Monitoring fileyستمی/ropt	Meze: 95%-Major, 98%-Critical	x	x	x	x	x
Monitoring fileyستمی - ostatní	Meze: 80%-Major, 90%-Critical	x	x	x	x	x
Monitoring procesů	cron	x	x	x	x	x
	/mail	x	x	x	x	x
	Mail	x	x	x	x	x
	NTP	x	x	x	x	x
	Print	x	x	x	x	x
	syslog	x	x	x	x	x

Výkonnostní parametry (CODA)

GBL_CPU_TOTAL_UTIL	% využití CPU	x	x	x	x	x
BVOSK_UTIL	% využití času IO operací HD	x	x	x	x	x
TBL_FILE_TABLE_UTIL	% využití tabulek složených z jednoho	x	x	x	x	x
GBL_MEM_PAGEOUT_RATE	počet stránek na disk za sekundu	x	x	x	x	x
TBL_MSG_TABLE_UTIL	% front momentálně v užívání	x	x	x	x	x
GBL_NET_COLLISION_RATE	počet kolzí za sekundu ve všech síťových interfejs	x	x	x	x	x
BYNETT_ERRORS	počet chyb vzniklých na rozhraní během intervalu	x	x	x	x	x
TBL_PROC_TABLE_UTIL	% aktivních procesů v lib. procesu	x	x	x	x	x
TBL_SEM_TABLE_UTIL	% semaforů momentálně v užívání	x	x	x	x	x
TBL_SHARED_TABLE_UTIL	% segmentů sdílené paměti momentálně v užívání	x	x	x	x	x
GBL_SWAP_SPACE_UTIL	% segmentového prostoru na disku	x	x	x	x	x

Standardni monitoring Windows serverů

Seznam instalovaných management packů

Management Pack	Verze	FODN serverů					
Active Directory Server 2000 (Discovery)	6.0.7065.0	x	x	x	x	x	x
Active Directory Server 2000 (Monitoring)	6.0.7065.0	x	x	x	x	x	x
Active Directory Server 2003 (Discovery)	6.0.7065.0	x	x	x	x	x	x
Active Directory Server 2003 (Monitoring)	6.0.7065.0	x	x	x	x	x	x
Active Directory Server 2008 (Discovery)	6.0.7065.0	x	x	x	x	x	x
Active Directory Server 2008 (Monitoring)	6.0.7065.0	x	x	x	x	x	x
Active Directory Server Client (Monitoring)	6.0.7065.0	x	x	x	x	x	x
Active Directory Server Common Library	6.0.7065.0	x	x	x	x	x	x
Hewlett-Packard Integrity Servers Base	1.0.33.0	x	x	x	x	x	x
Hewlett-Packard Integrity Servers SNMP Management Pack	1.0.33.0	x	x	x	x	x	x
Hewlett-Packard ProLiant Servers Base	1.2.1.0	x	x	x	x	x	x
Hewlett-Packard ProLiant Servers SNMP Management Pack	1.1.0.0	x	x	x	x	x	x
Hewlett-Packard Servers Core Library	1.0.33.0	x	x	x	x	x	x
SQL Server 2005 (Discovery)	6.0.6648.0	x	x	x	x	x	x
SQL Server 2005 (Monitoring)	6.0.6648.0	x	x	x	x	x	x
SQL Server 2008 (Discovery)	6.0.6648.0	x	x	x	x	x	x
SQL Server 2008 (Monitoring)	6.0.6648.0	x	x	x	x	x	x
SQL Server Core Library	6.0.6648.0	x	x	x	x	x	x
Windows Cluster Management Library	6.0.6720.0	x	x	x	x	x	x
Windows Cluster Management Monitoring	6.0.6720.0	x	x	x	x	x	x
Windows 2003 Cluster Management Library	6.0.6720.0	x	x	x	x	x	x
Windows 2003 Cluster Management Monitoring	6.0.6720.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server 2008 Cluster Management Library	6.0.6720.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server 2008 Cluster Management Monitoring	6.0.6720.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server Operating System Library	6.0.6667.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server 2003 Operating System	6.0.6667.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server 2003 Operating System	6.0.6667.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server 2008 Operating System (Discovery)	6.0.6667.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server 2008 Operating System (Monitoring)	6.0.6667.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server Internet Information Services 2000	6.0.6539.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server Internet Information Services 2003	6.0.6539.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server Internet Information Services Library	6.0.6539.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server Print Server 2000 and 2003 Management Pack	6.0.6392.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server Print Server 2008 Management Pack	6.0.6392.0	x	x	x	x	x	x
Windows Server Print Server Library Management Pack	6.0.6392.0	x	x	x	x	x	x

Tabulka - 5 - požadavky pro testovací prostředí na diskové kapacity
tuto tabulku používat i pro veškeré změny v testovacím prostředí

Požadavek na diskové kapacity (Disková pole/SAN)						
Aplikace	Server	Filesystem	Stávající velikost (GB)	Nová velikost (GB)	Žadatel	Poznámky
PUZP	h019a52.vzp.cz	/puzp_appl	100	200	Novák, mobil 731.....	

příklad TESTOVACÍ

Aplikace	Server	Filesystem	Stávající velikost (GB)	Nová velikost (GB)	Žadatel	Poznámky
PUZP	h019a52.vzp.cz	/puzp_appl	100	200	Novák, mobil 731.....	

příklad ŠKOLÍCÍ